

ឯកសារអប់រំ វីនរ៉ុក
កូនសៀវភៅមគ្គុទេសក៍សម្រាប់អ្នកប្រតិបត្តិ

ថ្ងៃ
ក្តីស្រមៃ
ឲ្យទៅជា
គោលដៅជីវិត

មាតិកា

សេចក្តីផ្តើម	៣
ការណែនាំអំពីឯកសារអប់រំ	៤
សេចក្តីសង្ខេបអំពីខ្លឹមសារ នៃឯកសារអប់រំ	៥
បញ្ជីផ្ទៀងផ្ទាត់មេរៀនសម្រាប់វគ្គបណ្តុះបណ្តាល	៨
ជំពូក១៖ សេចក្តីផ្តើមអំពីសិក្ខាសាលា	៩
១.១. កិច្ចស្នាគមន៍ និង ការបើកកម្មវិធីសិក្ខាសាលា	១០
សកម្មភាពទី១៖ ការណែនាំខ្លួន ដើម្បីឲ្យសិក្ខាកាមបានស្គាល់គ្នា	១១
ជំពូក២៖ ការងារ	១២
សកម្មភាពទី២៖ ល្បែងកំសាន្ត ខុស ឬ ត្រូវ	១៤
សកម្មភាពទី៣៖ ករណីសិក្សា៖ ប្រភេទ នៃការងារ	១៦
សកម្មភាពទី៤៖ ករណីសិក្សា៖ ភ្នាក់ឡើង	១៨
ជំពូក៣៖ ការទទួលបានការងារធ្វើ	២១
៣.១. កន្លែងទទួលបានការងារធ្វើ	២៣
សកម្មភាពទី៥៖ ករណីសិក្សា៖ ស្វែងរកការងារមួយ	២៤
សកម្មភាពទី៦៖ សេចក្តីប្រកាសផ្សាយអំពីការងារ	២៦
៣.២. ត្រូវមានសុវត្ថិភាពនៅពេលស្វែងរកការងារធ្វើ	២៨
សកម្មភាពទី៧៖ ករណីសិក្សា៖ ចំណាកស្រុក	២៨
សកម្មភាពទី៨៖ ការស្វែងរកការងារដែលមានសុវត្ថិភាព	៣០
ជំពូក៤៖ ជំនាញ	៣៥
សកម្មភាពទី៩៖ ករណីសិក្សា៖ ជំនាញទន់៖	៣៧
៤.១. ការអប់រំបណ្តុះបណ្តាលជំនាញបច្ចេកទេស និង វិជ្ជាជីវៈ (TVET Skills)	៣៨
សកម្មភាពទី១០៖ ករណីសិក្សា៖ ការងារកាត់ដេរ	៣៨
សកម្មភាពទី១១៖ សាលាអប់រំបណ្តុះបណ្តាលជំនាញបច្ចេកទេស និង ជំនាញវិជ្ជាជីវៈ ឬ សាកលវិទ្យាល័យ តើអ្នកគួរជ្រើសរើសយកសាលាមួយណា? តើសាលាមួយណាដែលអ្នកគួរជ្រើសរើស? _____	៣៩
សកម្មភាពទី១២៖ ការងារជំនាញ	៤០
៤.២. ជំនាញទន់	៤៣
សកម្មភាពទី១៣៖ កែប្រែជំនាញឲ្យទៅជាការធ្វើការងារ	៤៣
សកម្មភាពទី១៤៖ ការយកជំនាញទៅអនុវត្តជាក់ស្តែង	៤៧
សកម្មភាពទី១៥៖ សម្ភាសន៍ការងារ ដែលបានដាក់ពាក្យនោះ	៥២
ជំពូក៥៖ ការគ្រប់គ្រងប្រាក់របស់អ្នក	៥៥
៥.១. ការបែងចែកថវិកា	៥៧
សកម្មភាពទី១៦៖ ករណីសិក្សា៖ ការធ្វើផែនការថវិកា	៥៧
៥.២. ការសន្សំលុយ	៦០
សកម្មភាពទី១៧៖ ករណីសិក្សា៖ ចំណុចគន្លឹះសម្រាប់ជំនួយស្មារតីក្នុងការសន្សំប្រាក់	៦០
៥.៣. ប្រាក់បំណុល និង ប្រាក់កម្ចី	៦២
សកម្មភាពទី១៨៖ ប្រាក់បំណុល និង ប្រាក់កម្ចី	៦២
៥.៤. ការបែងចែកថវិកា៖	៦៥
សកម្មភាពទី១៩៖ ការចំណាយតាមតម្រូវការ និង ការចំណាយតាមការចង់បាន	៦៥
ជំពូក៦៖ ដំណាក់កាលបន្ទាប់ក្នុងការសម្រេចគោលដៅរបស់អ្នក	៦៨
សកម្មភាពទី២០៖ ផែនការសកម្មភាពរបស់ខ្ញុំ	៦៩

សេចក្តីផ្តើម

អង្គការ BBC Media Action

អង្គការ BBC Media Action គឺជាអង្គការសប្បុរសធម៌អន្តរជាតិ ដើម្បីអភិវឌ្ឍន៍ ហើយ អង្គការនេះ បានធ្វើការនៅប្រទេសកម្ពុជា តាំងពីឆ្នាំ២០០៣ មកម្ល៉េះ ។ យើងប្រើអំណាច នៃព័ត៌មាន និង ការទំនាក់ទំនង ក្នុងការលើកកម្ពស់ និង ជួយកាត់បន្ថយភាពក្រីក្រ ក៏ដូចជាការគាំទ្រដល់ពលរដ្ឋ ដើម្បីឲ្យពួកគេ បានយល់ពីសិទ្ធិរបស់ពួកគេ ។ គោលបំណងចម្បងរបស់យើង គឺផ្តល់ព័ត៌មាន ភ្ជាប់ទំនាក់ទំនង និង ពង្រឹងការយល់ដឹងអំពីសិទ្ធិដល់មនុស្សនៅទូទាំងពិភពលោក ។ យើងធ្វើការជាមួយស្ថាប័នវិទ្យុ ទូរទស្សន៍ផ្សេងៗ ស្ថាប័នរដ្ឋ អង្គការសង្គមស៊ីវិល និង ម្ចាស់ជំនួយនានា ក្នុងការផ្តល់ព័ត៌មានដើម្បីជម្រុញឲ្យមានការផ្លាស់ប្តូរជាវិជ្ជមានតាមរយៈ កម្មវិធីផ្សេងៗ ដូចជា កម្មវិធី រស់ជាតិជីវិត ឡាយ១ ស្នេហ៍១ និង ក្លាហាន១ (Taste of Life, Loy១, Love១, and Klahan១) ។

អង្គការ WINROCK

អង្គការ Winrock International និង ដៃគូរបស់ខ្លួន នឹងលើកស្ទួយផ្នែកសិទ្ធិមនុស្ស ក្នុងការធ្វើឲ្យប្រសើរឡើងនូវប្រព័ន្ធប្រយុទ្ធប្រឆាំងអំពើជួញដូរមនុស្ស (CTIP) នៅប្រទេសកម្ពុជា តាមរយៈកម្មវិធីរយៈពេលបួនឆ្នាំ ហើយមានលក្ខណៈសន្តិវិធី និង ពហុវិស័យ ក្នុងការពង្រឹងសមត្ថភាពសហគមន៍ និង មន្ត្រីរាជការដែលមានតួនាទីក្នុងការសម្របសម្រួលជាមួយនិងផ្នែកឯកជន និង ដៃគូអភិវឌ្ឍន៍ ។

កម្មវិធីក្លាហាន១

កម្មវិធីក្លាហាន១ គឺជាកម្មវិធីកំសាន្តសប្បាយតាមបែបការផ្តល់ព័ត៌មានអប់រំ និង ពាក់ព័ន្ធជាមួយនឹងគំនិតផ្តួចផ្តើមឲ្យមានការចាក់ផ្សាយតាមទូរទស្សន៍ និង បណ្តាញផ្សព្វផ្សាយសង្គម ។ កម្មវិធីនេះមានគោលបំណង ជួយគាំទ្រដល់យុវជនខ្មែរ ក្នុងការធ្វើឲ្យជីវិតរបស់ពួកគេកាន់តែប្រសើរឡើង តាមរយៈ ការផ្តល់នូវព័ត៌មាន អំពីឱកាសការងារ និង ស្ថិរភាពសេដ្ឋកិច្ច ។ យុវជនខ្មែរជាច្រើនប្រឈមនឹងការអត់ការងារធ្វើ និង ការប្រជែងគ្នាការងារធ្វើក្នុងកំរិតខ្ពស់ ខ្វះនូវមគ្គុទេសក៍ណែនាំពីមុខរបរ និង ការមិនទទួលបានការអប់រំបណ្តាលលើជំនាញពាក់ព័ន្ធ ។ ការផ្តល់ព័ត៌មានការគាំទ្រ និង ការដាក់ផ្លាកសញ្ញា ដើម្បីបង្កើនការងារ និង ភាពជាសហគ្រិនភាព គឺជាចំណុចគន្លឹះ ។

កម្មវិធីក្លាហាន១ មានគោលបំណងជម្រុញ និង លើកទឹកចិត្ត ដល់យុវជននៅពេលពេញ ប្រទេសកម្ពុជា ដែលមានវ័យចន្លោះពី ១៥ ទៅ ៣០ ឆ្នាំ ឲ្យបានយល់អំពីខ្លឹមសារ នៃសំណុំឯកសារមេរៀននេះ ។ ខ្លឹមសារនៃសំណុំឯកសារមេរៀននេះរួមមាន រឿងបំផុសគំនិត វីដេអូអប់រំខ្លីៗ ល្បែងកំសាន្ត រឿងភាគ និង កម្មវិធីសំដែងតាមទូរទស្សន៍ ។

កម្មវិធីក្លាហាន១ ផលិតឡើងដោយអង្គការ **BBC Media Action** ជាមួយនិងក្រុមយុវជន ដែលទទួលបានការបណ្តុះបណ្តាលលើការងារជាងបីឆ្នាំហើយ ។ ក្រុមយុវជន នៃកម្មវិធីក្លាហាន១ មានវ័យជាមធ្យមត្រឹមតែម្ភៃប្រាំប៉ុណ្ណោះ ។

សេចក្តីណែនាំអំពីឯកសារអប់រំនេះ

តម្រូវការការងារសម្រាប់យុវជននៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា មានការកើនឡើងគួរឲ្យកត់សម្គាល់ (គឺមានការកើនឡើងជាង ៩០%) បើទោះជាកម្រិត នៃតម្រូវការការងារកើនឡើងខ្ពស់យ៉ាងនេះក្តី ក៏នៅមានយុវជនជាច្រើន ត្រូវធ្លាក់ចូលក្នុងស្ថានភាព នៃការងារ ដែលមិនមានសុវត្ថិភាព ។ ការចូលយ៉ាងសកម្មរបស់យុវជននៅក្នុងទីផ្សារការងារ ទាមទារឲ្យយុវជនទាំងនោះ មានចំណេះដឹង និង ជំនាញក្នុងការស្វែងរកការងារ ដែលពាក់ព័ន្ធ ប្រកបដោយសុវត្ថិភាព ។ ដើម្បីដាក់ពាក្យរកការងារធ្វើ ឬ សុំធ្វើកម្មសិក្សា ដើម្បីឲ្យខ្លួនអាចទទួលបានមុខតំណែងបែបនោះ សំខាន់ យុវជនទាំងនៅទីក្រុង និង នៅជនបទ ជាពិសេស យុវតីដែលពុំមានការងារធ្វើ ឬ មានការងារធ្វើដែរ តែជាការងារ ដែលងាយរងគ្រោះ ត្រូវមានចំណេះដឹង ជំនាញទូទៅ និង ការជឿជាក់លើសមត្ថភាពរបស់ខ្លួន ក្នុងការកំណត់យកការងារ ដែលខ្លួនជ្រើសរើស និង ស្វែងរកការគាំទ្រពីមនុស្ស ដែលមានឥទ្ធិពលរបស់ខ្លួន ដូចជា សមាជិកគ្រួសារ ជាដើម ។

តើឯកសារអប់រំនេះចង់បានអ្វី?

ឯកសារអប់រំនេះ ផលិតឡើងសម្រាប់អង្គការអភិវឌ្ឍន៍ ស្ថាប័នអប់រំ និង អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល ដែលធ្វើការជាមួយអ្នកស្វែងរកការងារ ដែលមានជំនាញទាប ។

ការស្វែងរកការងារ អាចជាដំណើរការដ៏លំបាកមួយសម្រាប់មនុស្សជាច្រើន ដែលទើបតែចាប់ផ្តើមរកការងារធ្វើ ។ ឯកសារអប់រំនេះ ទុកគ្រាន់ជាមគ្គុទេសក៍អនុវត្តសម្រាប់អ្នកសម្របសម្រួល ក្នុងការជួយដល់យុវជននៅជនបទ ដើម្បីប្រើប្រាស់ជាមតិយុវជនរបស់ខ្លួន ក្នុងការស្វែងរកឱកាសការងារមួយឲ្យបានពេញលេញ ។

ឯកសារអប់រំ និង ធនធានផ្សេងៗ ដែលបានចែកជូនគ្រូឧទ្ទេសនៅទីនេះ គឺជាអ្វីដែលពួកគេត្រូវយកទៅបំពាក់ឲ្យយុវជន ដើម្បីឲ្យគេ៖

- >> កំណត់គោលដៅ និង សកម្មភាពក្នុងការជួយឲ្យខ្លួនអាចសម្រេចគោលដៅនេះ
- >> ក្រេបជញ្ជក់យកជំនាញសម្រាប់ស្វែងរកការងារដែលពាក់ព័ន្ធដោយសុវត្ថិភាព
- >> ស្វែងយល់ពីជំនាញទូទៅ និង យកជំនាញទាំងនេះទៅអនុវត្តតាមការដែលអាចធ្វើបាន
- >> គិតគូរពីភាពចាំបាច់ក្នុងការគ្រប់គ្រង និង ចាត់ចែងលុយរបស់ខ្លួនប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព
- >> មានការជឿជាក់លើខ្លួនឯង ក្នុងការស្វែងរកការគាំទ្រពីមនុស្ស ដែលមានឥទ្ធិពលរបស់ខ្លួន
- >> ប្រមូលចំណេះដឹងពីធនធានដែលមាន សម្រាប់ជួយគាំទ្រដល់ពួកគេ

កម្មវិធីបណ្តុះបណ្តាល ដែលមាននៅក្នុងឯកសារ នៃមេរៀននេះ គឺសម្រាប់យុវជន ដែលមិនមានការងារធ្វើ ឬ អ្នកកំពុងធ្វើការងារ ដែលងាយរងគ្រោះ ។ ឯកសារនេះ មិនត្រូវបានចងក្រងឡើងដើម្បីអប់រំដល់ក្រុមមនុស្សមានវ័យចំណាស់ ដែលកំពុងមានការងារធ្វើនោះទេ ។

សេចក្តីសង្ខេបអំពីខ្លឹមសារឯកសារអប់រំ

តើមាតិកា នៃកម្មវិធីក្លាហាន១ នេះជាអ្វីទៅ?

មាតិកា នៃកម្មវិធីក្លាហាន១ គួរប្រើរួមគ្នាជាមួយឯកសារនេះ ធ្វើដូច្នោះវាបន្ថែមនូវគំនិតអប់រំពីបរិបទខ្មែរទៅក្នុងវគ្គបណ្តុះបណ្តាល។ មាតិកានៃកម្មវិធីក្លាហាន១ ដូចជាជឿនភាគតាម ទូរទស្សន៍ និង រឿងអប់រំខ្លីៗតាមប្រព័ន្ធផ្សព្វផ្សាយសង្គម ដែលត្រូវជ្រើសរើសមកធ្វើជាឧទាហរណ៍ លើប្រធានបទដែលបាន យកមកពិភាក្សា ។ ចំណុចដែលត្រូវលើកយកមកពិភាក្សា និង ចម្លើយ អមដោយគំនិតអប់រំស្របតាមមាតិកានីមួយៗនិងត្រូវ បានផ្តល់ជូន ។

សកម្មភាពជាច្រើន ត្រូវបានដាក់បញ្ចូលនៅក្នុងមេរៀននីមួយៗក្នុងគោលបំណងឆ្លុះបញ្ចាំង ពីការសិក្សារៀនសូត្ររបស់សិក្ខា កាម និង ការបំពេញបន្ថែមចំណុចខ្លះខាតផ្សេងៗនៅក្នុងវគ្គ បណ្តុះបណ្តាល ។

នៅក្នុងឯកសារអប់រំនេះ អ្នកនឹងរកឃើញនូវ៖
សកម្មភាពចំនួន ២០
រឿងរ៉ាវដើម្បីអប់រំបំផុសគំនិតចំនួន ៥
អង្កា ៥ ពណ៌ ដែលមានដោតខ្សែរបស់វា
គំនូរជីវចលចំនួន៦ ដើម្បីនាំអ្នកទៅតាមជំពូកនីមួយៗ

នៅចុងបញ្ចប់ នៃឯកសារអប់រំនេះ វានៅមានឧបសម្ព័ន្ធ ដែលមានព័ត៌មានអប់រំបន្ថែមមួយចំនួនទៀត ដែលអ្នកអាចប្រើ ដើម្បីសិក្សាស្វែងយល់អំពីប្រធានបទនីមួយៗ ។

តើនៅក្នុងឯកសារអប់រំនេះ មានអ្វីខ្លះ?

ឯកសារអប់រំនេះ ណែនាំអំពីការស្វែងរកការងារធ្វើ អំពីជំនាញទន់ និង ការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុ។ សំណុំឯកសារនេះរៀបចំឡើងទុក ជាមាតិកា សម្រាប់អប់រំសិក្សាកាម ក្នុងការស្វែងរកការងារធ្វើពីកម្រិតមូលដ្ឋាន ទៅដល់កម្រិត នៃតម្រូវការការងារ ដែលមានលក្ខណៈស្មុគស្មាញដូចជា ជំនាញក្នុងការចរចា និងការសម្ភាសន៍ជាដើម។ គម្រោងមេរៀននេះ បង្ហាញការណែនាំពីលំដាប់លំដោយទូទៅ នៃឯកសារអប់រំ ហើយវាបង្ហាញ ពីការបំពេញបន្ថែមនូវគំនិតអប់រំ នៃ “ផែនការសកម្មភាពរបស់ខ្ញុំ” ដែលស្របទៅតាមឯកសារអប់រំនេះ តាំងពីដើមរហូតដល់ចប់ ។ ដូច្នោះ គេអាចនិយាយបានថា គ្រូឧទ្ទេសអាចអនុវត្តតាមគំរូមេរៀន និង សកម្មភាពទាំងនេះបាន ដោយអាស្រ័យទៅលើសមត្ថភាពនៃក្រុមគោលដៅរបស់ពួកគេផងដែរ ។

តើគេអាចប្រើឯកសារអប់រំនេះដោយរបៀបណា?

មានវគ្គបណ្តុះបណ្តាលចំនួន ៥ ជំពូក នៅក្នុងឯកសារអប់រំនេះ ។ រាល់វគ្គបណ្តុះបណ្តាលនីមួយៗ ចាប់ផ្តើមជាមួយនឹងវគ្គនៃការធ្វើ សេចក្តីផ្តើមនៅក្នុង ប្រធានបទនៃមេរៀន អមដោយករណីសិក្សាខ្លីៗ និង មាតិកាកម្មវិធី ក្លាហាន១ ។ រួមជាមួយសកម្មភាពជាច្រើន ការបំផុសសំណួរពិភាក្សា និង រំលឹកមេរៀនឡើងវិញ ។

មេរៀននីមួយៗ មានពណ៌ ជាសំគាល់ហើយមុននឹងបញ្ចប់មេរៀននីមួយៗ សិក្ខាកាម ត្រូវធ្វើបទបង្ហាញជាមួយនឹង គ្រាប់អង្កា ដែលត្រូវស្របគ្នាជាមួយនឹង ពណ៌មេរៀននោះ ។ យើងសូមលើកទឹក ចិត្តអ្នក និង ក្រុមរបស់អ្នកចែករំលែកនូវការវិវត្ត នៃការប្រមូលគ្រាប់អង្កា ជា មួយនឹង បណ្តាញសង្គម ឬ មិត្តភក្តិ និង សមាជិកគ្រួសាររបស់ខ្លួន ។

ទម្រង់ផែនការ សកម្មភាពរបស់ខ្ញុំ រៀបចំឡើងក្នុងគោលបំណងជួយដល់សិក្ខាកាមក្នុងការប្រមូលចំណេះដឹងរបស់ពួកគេក្នុងវគ្គបណ្តុះបណ្តាល និង ជួយពួកគេឲ្យចេះដាក់បញ្ចូលនូវអ្វី ដែលគេបានរៀនចូលទៅក្នុងផែនការ ការងារ ដើម្បីសម្រេចនូវគោលដៅ របស់ពួកគេ។ ឆ្លងកាត់វគ្គបណ្តុះ បណ្តាលនេះនីមួយៗ គេត្រូវមានការណែនាំមួយថាតើនៅពេលណា និង ត្រូវបំពេញផែនការសកម្មភាពរបស់ខ្ញុំដោយរបៀបណា ។ នៅចុងបញ្ចប់ យើងលើកទឹកចិត្តឲ្យសិក្ខាកាមម្នាក់ៗ ចម្លង/ថត ឬកត់ត្រាទុក នូវផែនការសកម្មភាពរបស់ខ្លួនក្នុងទូរស័ព្ទដៃ និង/ឬ ថែកចាយវាជាមួយនឹងមិត្តភក្តិ និងសមាជិកគ្រួសារ។

ដើម្បីជ្រាបព័ត៌មានបន្ថែមពី កម្មវិធីក្លាហាន9 និង ការចូលមើលវីដេអូកម្មវិធីក្លាហាន9 សូមចូលមើល៖

 <https://www.facebook.com/klahan9cambodia>

 <https://www.youtube.com/klahan9cambodia>

 <http://klahan9.com.kh>

រយៈពេល នៃម៉ោងសិក្ខាសាលាសរុបទាំងអស់ចំនួន ៩ ទៅ ១០ម៉ោង ។ ខាងក្រោមនេះ ជាពេលវេលា ដែលអ្នកគួរចំណាយក្នុងវគ្គសិក្ខាសាលានីមួយៗ ។ នេះគ្រាន់តែជាមាត់ នៃការណែនាំរបស់អ្នកប៉ុណ្ណោះ ។

រំពឹងពេលវេលា

តម្រូវការ នៃពេលវេលា

ពេលវេលា ជាអតិបរិមា	សកម្មភាព
ជំពូក១៖ សេចក្តីផ្តើម	
១០នាទី	សុទ្ធរកថាស្វាគមន៍ និង ការបើកកម្មវិធី
១៥នាទី	សកម្មភាពទី១: ការណែនាំខ្លួន ដើម្បីឲ្យសិក្ខាកាមបានស្គាល់គ្នា
ជំពូក២៖ ការងារ	
៣០នាទី	សកម្មភាពទី២: ល្បែងកំសាន្ត ខុស ឬ ត្រូវ
៣០នាទី	សកម្មភាពទី៣: ករណីសិក្សា៖ ប្រភេទ នៃការងារ
៣០នាទី	សកម្មភាពទី៤: ករណីសិក្សា
ជំពូក៣៖ ការទទួលបានការងារធ្វើ	
	កន្លែងទទួលព័ត៌មានអំពីការងារ
១៥នាទី	សកម្មភាពទី៥: ករណីសិក្សា៖ ការពិភាក្សាជាមួយទីភ្នាក់ងារជាតិមុខរបរ និង ការងារ (NEA)
២០នាទី	សកម្មភាពទី៦: សេចក្តីប្រកាសផ្សាយអំពីការងារ ត្រូវមានសុវត្ថិភាពនៅពេលស្វែងរកការងារធ្វើ
២០នាទី	សកម្មភាពទី៧: ករណីសិក្សា៖ ចំណាកស្រុក
៣០នាទី	សកម្មភាពទី៨: ការស្វែងរកការងារ ដែលមានសុវត្ថិភាព
ជំពូក៤៖ ជំនាញ	
២០នាទី	សកម្មភាពទី១៩: ករណីសិក្សា៖ ជំនាញទន់ ការអប់រំបណ្តុះបណ្តាលជំនាញបច្ចេកទេស និង វិជ្ជាជីវៈ (TVET Skills)
១០នាទី	សកម្មភាពទី១០: ករណីសិក្សា៖ ជំនាញកាត់ដេរ
១៥នាទី	សកម្មភាពទី១១: ករណីសិក្សា៖ TVET ឬសកលវិទ្យាល័យ, តើអ្នកគួរជ្រើសរើសយកសាលាមួយណា?
៣០នាទី	សកម្មភាពទី១២: ជំនាញក្នុងការងារ ជំនាញទន់
៣០នាទី	សកម្មភាពទី១៣: ការប្រក្រាបជំនាញឲ្យទៅជាការធ្វើការងារ
៦០នាទី	សកម្មភាពទី១៤: ការយកជំនាញទៅអនុវត្តការងារជាក់ស្តែង
៣០នាទី	សកម្មភាពទី១៥: សម្ភាសន៍ការងារ ដែលបានដាក់ពាក្យនោះ
ជំពូក៥៖ ការគ្រប់គ្រងប្រាក់របស់អ្នក	
	ការធ្វើផែនការថវិកា
២០នាទី	សកម្មភាពទី១៦: ករណីសិក្សា៖ ការធ្វើផែនការថវិកា ការសន្សំប្រាក់
១៥នាទី	សកម្មភាពទី១៧: ករណីសិក្សា៖ គន្លឹះក្នុងការសន្សំប្រាក់ ប្រាក់បំណុល និង ប្រាក់កម្ចី
៣០នាទី	សកម្មភាពទី១៨: ករណីសិក្សា៖ ប្រាក់បំណុល និងប្រាក់កម្ចី ការបែងចែកថវិកា
២០នាទី	សកម្មភាពទី១៩: តម្រូវការ និង ចំណង់
ជំពូក៦៖ ដំណាក់កាលបន្ទាប់ក្នុងការសម្រេចគោលដៅរបស់អ្នក	
៤៥នាទី	សកម្មភាពទី២០: ផែនការសកម្មភាពរបស់ខ្ញុំ

បញ្ជីផ្សេងៗ ធាតុគ្រប់គ្រងបណ្តុះបណ្តាល

ក្នុងការបណ្តុះបណ្តាល អ្នកត្រូវការ៖

- ប័ណ្ណសកម្មភាព ១ ដល់ ២១
- កាតសកម្មភាពនីមួយៗ
- សេណារីយូរបស់សកម្មភាព
- ក្រដាសសរសេរផ្ទាំងធំ (Flip chart)
- ហ្វឺតសរសេរ
- បិទពណ៌/ខ្មៅដៃ
- ក្រដាសសរសេរចំណាំ (Note pad)
- ក្រដាសពណ៌
- ស្កុត ឬស្កុតមុខពីរ
- កន្ត្រៃ
- វីដេអូ និង គេហទំព័រ ដែលមានរាយមុខក្នុងឧបសម្ព័ន្ធ
- តន្ត្រីកំដរអារម្មណ៍ (Music to play in the background)
- ទម្រង់សកម្មភាពរបស់ខ្ញុំ (My ACTION worksheet)
- ការចូលប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធអ៊ីនធឺណិត (ប្រសិនបើមាន)
- ទាញយកនូវឯកសារអប់រំ (Tablet with toolkit downloaded)
- វីដេអូ និង គេហទំព័រ ដែលបានរាយមុខនៅក្នុងឯកសារអប់រំ ដែលបានទាញយក
(Videos and webpages listed in the toolkit downloaded on tablet)
- ការកាត់យកព័ត៌មាន នៃសេចក្តីប្រកាសផ្សាយអំពីការងារ (Job adverts cut out)
- ចែកគ្រាប់អង្កាំ ៥ ពណ៌ ដែលមានខ្សែឲ្យសិក្ខាកាមម្នាក់ៗ

សេចក្តីផ្តើម អំពីសិក្ខាសាលា

១.១.

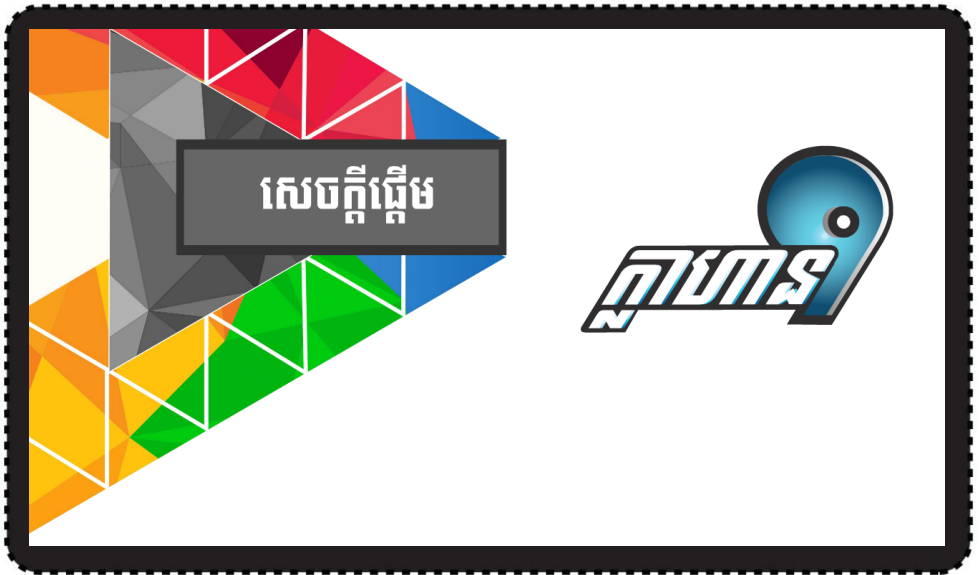
កិច្ចស្វាគមន៍ និង ការបើកកម្មវិធីសិក្ខាសាលា

ការចាក់បញ្ចាំងរឿងវីដេអូបំផុសគំនិត (Inspirational video)

<https://www.facebook.com/klahan9cambodia/videos/986034271533571/>

គោលបំណង៖

- >> សុទ្ធរកថាស្វាគមន៍ សិក្ខាកាម
- >> ពន្យល់អំពីកម្មវិធីក្លាហាន៩ ជាអ្វី
- >> កំណត់លទ្ធផលរំពឹងទុក និង គោលការណ៍ណែនាំ ពីសិក្ខាសាលា

ថ្លែងសុទ្ធរកថាស្វាគមន៍ សិក្ខាកាម ដែលមានវត្តមានក្នុងអង្គសិក្ខាសាលា និង ពន្យល់ថាអង្គសិក្ខាសាលានេះ ជាផ្នែកមួយ នៃកម្មវិធីក្លាហាន៩ (សូមមើលសារជារូបភាពខាងលើ ដើម្បីជាប្រព័ន្ធមានបន្ថែម) ។

កុំភ្លេចកំណត់នូវលទ្ធផលរំពឹងទុក ពីអង្គសិក្ខាសាលាសម្រាប់ថ្ងៃនេះ ដោយសួរសិក្ខាកាមថា តើអ្នកគិតថាមានចំណុចអ្វីដែលធ្វើអោយថ្ងៃសិក្ខាសាលានេះមានសារៈសំខាន់ និង រីករាយ? (សូមលើកដៃឡើង ប្រសិនបើអ្នកចង់និយាយ លឿនឡើង កុំលេងទូរស័ព្ទ និង សុំស្តាប់សិក្ខាកាមគ្រប់ៗគ្នា) ។ សុំសរសេរខ្លឹមសារទាំងអស់នេះ នៅលើផ្ទាំងក្រដាសដ៏ធំមួយ ដើម្បីឲ្យសិក្ខាកាមម្នាក់ៗ បានមើលក្នុងវគ្គសិក្ខាសាលាថ្ងៃនេះ ។

សកម្មភាពទី ១

**ការធ្វើការណែនាំខ្លួន
ដើម្បីឲ្យសិក្ខាកាមបានស្គាល់គ្នា**

រយៈពេល នៃការធ្វើលំហាត់នេះ : ១៥ នាទី

គោលបំណង នៃការធ្វើលំហាត់:

- >> ដើម្បីឲ្យសិក្ខាកាមបានរៀនបន្ថែមទៀតពីសិក្ខាកាមដទៃនៅក្នុងវគ្គបណ្តុះបណ្តាល
- >> ដើម្បីឲ្យសិក្ខាកាមបានអនុវត្តជំនាញក្នុងការស្តាប់

សម្ភារៈសិក្សា (រួមមាន ការប្រើប្រាស់ នៃមេរៀន)

សិក្ខាកាម អាចត្រូវការក្រដាស ឬ ប៊ិច ដើម្បីសរសេរទុកនូវចម្លើយ នៃសិក្ខាកាម ដែលជាដៃគូរបស់ពួកគេ ។

ដំណើរការ នៃការធ្វើលំហាត់:

- >> អ្នកសម្របសម្រួល ត្រូវពន្យល់ក្រុមសិក្ខាកាមថា ឥឡូវនេះ ពួកគេនឹងបានស្គាល់គ្នាច្បាស់ជាងមុន បន្តិចហើយ ។
- >> អ្នកសម្របសម្រួល ត្រូវពន្យល់ប្រាប់សិក្ខាកាមថា ពួកគេត្រូវសួរគ្នាទៅវិញទៅមកមួយចំនួន ហើយនៅ ចុងបញ្ចប់ នៃសកម្មភាពនេះ អ្នកសម្របសម្រួលត្រូវប្រាប់សិក្ខាកាមឲ្យណែនាំដៃគូរបស់ពួកគេទៅ ប្រាប់ក្រុមសិក្ខាកាមទាំងអស់បានដឹង ។
- >> អ្នកសម្របសម្រួល ត្រូវបែងចែកក្រុមសិក្ខាកាមឲ្យទៅជាក្រុមតូចៗ ដែលក្នុងមួយក្រុមៗ ត្រូវមាន គ្នាពីរ ទៅ បីនាក់ ។
- >> អ្នកសម្របសម្រួល ត្រូវសួរសិក្ខាកាមឲ្យបានព្រួយ និង សួរសំណួរទាំងបីខាងក្រោម ម្តងមួយ សំណួរៗ ។ យ៉ាងហោចណាស់ក៏ក្នុងសំណួរនីមួយៗ ត្រូវទុកពេលឲ្យពួកគេពី ២ ទៅ ៣ នាទី ដើម្បីឲ្យសិក្ខាកាមសួរសំណួរ និង ស្តាប់ចម្លើយរបស់សមាជិកដទៃទៀតក្នុងក្រុម ។

សំណួរ:

- តើអ្នកឈ្មោះអ្វី និង មកពីណា?
- អ្វីដែលជាការពិតហើយចាប់អារម្មណ៍របស់អ្នក, បទចម្រៀង ឬ របាំអ្វីដែលអ្នកចូលចិត្ត
- តើការងារអ្វីជាការងារក្នុងក្តីសុបិន្តរបស់អ្នក?

ការបញ្ចប់កម្មវិធីធ្វើលំហាត់:

- >> អ្នកសម្របសម្រួល ត្រូវហៅក្រុមទាំងអស់ឲ្យមកជួបជុំគ្នាវិញ ហើយសុំឲ្យសិក្ខាកាមណែនាំដៃគូ របស់គេទៅកាន់ក្រុម ដែលក្រុមនីមួយៗមានរយៈពេល ៣០ វិនាទី ។

អំពីការងារ

ការចាក់បញ្ចាំងរឿងរ៉ាវអ្នកបំផុសគំនិត (Inspirational video)

<https://www.facebook.com/klahan9cambodia/videos/1032509140219417/>

គោលបំណង៖

- >> តើហេតុអ្វីបានជាវាសំខាន់សម្រាប់ខ្ញុំ?
- >> តើមានជម្រើសការងារអ្វីខ្លះសម្រាប់ខ្ញុំ?
- >> ដើម្បីជួយសិក្ខាកាមឲ្យកំណត់នូវគោលបំណង នៃអាជីពផ្ទាល់ខ្លួនរបស់ពួកគេ

សកម្មភាពទី ២

ល្បែងកំសាន្ត ខុស ឬ ត្រូវ

រយៈពេល នៃការធ្វើលំហាត់នេះ : ៣០ នាទី

គោលបំណង នៃការធ្វើលំហាត់:

- >> ដើម្បីឲ្យសិក្ខាកាមយល់បន្ថែមទៀតអំពីអ្វីដែលសិក្ខាកាមបានដឹងអំពីការងារ
- >> ដើម្បីឲ្យសិក្ខាកាមយល់អំពីព័ត៌មាននៅក្នុងឯកសារអប់រំនេះ បានយល់អំពីអ្វីដែលពួកគេនឹងរៀន និងអំពីសារៈសំខាន់ នៃព័ត៌មានសម្រាប់ពួកគេ ។

សម្ភារៈសិក្សា (រួមមាន ការប្រើប្រាស់ខ្លឹមសារ នៃមេរៀន)

- >> ប័ណ្ណផ្តល់ចម្លើយសម្រាប់សំណួរទី ១ ដល់ សំណួរទី ១៤
- >> ក្រដាស
- >> បិច/ខ្មៅដៃ

ដំណើរការ នៃការធ្វើលំហាត់:

- >> ពន្យល់សិក្ខាកាមក្នុងក្រុមថា អ្នកត្រូវចាប់ផ្តើមវគ្គនេះនូវសំណួរល្បែងប្រាជ្ញាខ្លីៗ
- >> ពន្យល់ប្រាប់សិក្ខាកាមថា អ្នកត្រូវសួរពួកគេនូវសំណួរជាបន្តបន្ទាប់ ហើយអ្នកចង់ឲ្យពួកគេឆ្លើយនូវចម្លើយថា បាទ/ចាស ទេ ឬ មិនដឹង
- >> សុំប្រាប់សិក្ខាកាមឲ្យខិនក្បាលចុះបន្តិច និង បិទភ្នែកផង
- >> សុំអានសំណួរទី១ខាងក្រោមនេះ និង សុំឲ្យសិក្ខាកាមលើកដៃឡើង ប្រសិនបើចម្លើយរបស់ពួកគេឆ្លើយថា បាទ/ចាស
- >> រាប់ និង កត់ទុកនូវចំនួន នៃការលើកដៃនោះ
- >> ក្រោយមក សុំឲ្យពួកគេលើកដៃជាថ្មី ប្រសិនបើចម្លើយរបស់ពួកគេឆ្លើយថា ទេ
- >> រាប់ និង កត់ទុកនូវចំនួន នៃការលើកដៃនោះ
- >> បន្ទាប់មកទៀត សុំឲ្យសិក្ខាកាមលើកដៃឡើងទៀត ប្រសិនបើចម្លើយរបស់ពួកគេឆ្លើយថា មិនដឹង
- >> រាប់ និង កត់ទុកនូវចំនួន នៃការលើកដៃនោះ ។ ធ្វើរបៀបនេះ ឲ្យបានគ្រប់សំណួរខាងក្រោម (ចាប់ពីសំណួរទី១ រហូតដល់ ១៤) ។
- >> ត្រូវធ្វើយ៉ាងណាឲ្យសិក្ខាកាមម្នាក់ៗឆ្លើយគ្រប់សំណួរ និង ពិនិត្យថា ពួកគេនៅតែបិទភ្នែកដដែល នៅពេលឆ្លើយ ។

សំណួរ:

- ១) ការងារ គឺជាពេល ដែលអ្នកចាកចេញពីផ្ទះរាល់ថ្ងៃនៅពេលដំណាលគ្នា ។
- ២) មានការងារធ្វើ មានន័យថា អ្នកមានលុយចាយ ។
- ៣) ការនៅជាសិស្ស មានន័យថា អ្នកមានការងារធ្វើ ។
- ៤) អ្នកនឹងមានកិច្ចសន្យាការងារជានិច្ច ប្រសិនបើមានការងារធ្វើ ។
- ៥) អ្នកអាចត្រូវបានជួលឲ្យធ្វើការបាន តែនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជាប៉ុណ្ណោះ ។
- ៦) សហគ្រិនភាព មិនមែនជារូបភាព នៃភាពមានការងារធ្វើនោះទេ ។
- ៧) ការទទួលបានការបណ្តុះបណ្តាលមុខវិជ្ជាជីវៈជាអ្នកសំណង់ និងមិនធ្វើឲ្យខ្ញុំរកចំណូលបានច្រើន ប៉ុន្មាននោះទេ ។
- ៨) ការជាប់បំណុលគេ មានន័យថា ខ្ញុំមានប្រាក់សម្រាប់ប្រើប្រាស់ ។
- ៩) ការសន្សំប្រាក់ អាចជួយខ្ញុំឲ្យមានអនាគត ។
- ១០) ការទទួលបានការអប់រំ អាចជួយដល់ការរីកចម្រើនខាងមុខរបរវិជ្ជាជីវៈ ។
- ១១) ការដែលមានធនធានជាច្រើននៅក្នុងភូមិរបស់ខ្ញុំ អាចធ្វើឲ្យពលរដ្ឋដូចរូបខ្ញុំ រកបានការងារ សមរម្យធ្វើ ។
- ១២) ការរកប្រាក់ចំណូលបាន អាចជួយឲ្យខ្ញុំអាចសម្រេចគោលដៅរបស់ខ្ញុំបាន ។
- ១៣) មានតែប្រជាជននៅរាជធានីភ្នំពេញទេ ដែលមានគោលដៅរបស់ខ្លួន ។
- ១៤) មានតែឪពុកម្តាយរបស់ខ្ញុំទេ ដែលអាចសម្រេចថា អ្វីដែលខ្ញុំត្រូវធ្វើចំពោះការងាររបស់ខ្ញុំ ។

- >> បន្ទាប់ពីបញ្ចប់ការសួរសំណួរទាំងអស់នេះហើយ និង ធ្វើការកត់ទុកចម្លើយចាប់តាំងពីសំណួរទី១មក
- >> ប្រើប័ណ្ណផ្តល់ចម្លើយសម្រាប់សកម្មភាពទី២ ដោយប្រើពេលប្រមាណជាពីរនាទី ក្នុងការឆ្លើយសំណួរ នីមួយៗ
- >> ត្រូវប្រាកដថាបានសួរសិក្ខាកាមថាតើពួកគេមានសំណួរអ្វីចំពោះចម្លើយនេះដែរឬទេ
- >> ត្រូវធ្វើតាមជំហានខាងលើនេះ សម្រាប់ការឆ្លើយសំណួរទាំងអស់ ដោយត្រូវធ្វើយ៉ាងណាឲ្យប្រាកដថា សិក្ខាកាមបានយល់សំណួរនីមួយៗ និង ផ្តល់ឱកាសឲ្យពួកគេបានសួរសំណួរប្រសិនបើពួកគេត្រូវការសួរ

ការបញ្ចប់កម្មវិធីធ្វើលំហាត់:

សុំពន្យល់ប្រាប់សិក្ខាកាមថា អ្នកមិនគួរមានការថ្នាំងថ្នាក់ក្នុងចិត្តអ្វីទេ ប្រសិនបើអ្នកឆ្លើយសំណួរ “ខុស” ព្រោះថា ឯកសារអប់រំនេះ នឹងបង្ហាញអ្នកនូវអ្វីដែលអ្នកចង់ដឹងអំពីសំណួរខាងលើនោះ ហើយវាក៏នឹង បង្ហាញអ្នកអំពីវិធីទទួលបានការងារល្អៗដែរ ។

សកម្មភាពទី ៣

ករណីសិក្សា៖
ប្រភេទ នៃការងារ

រយៈពេល នៃការធ្វើលំហាត់នេះ : ៣០ នាទី

គោលបំណង នៃការធ្វើលំហាត់:

- >> ដើម្បីឲ្យសិក្ខាកាមចាប់ផ្តើមគិតអំពីការងារ ដែលខ្លួនចង់ធ្វើដោយរបៀបណា និង នៅកន្លែងណា
- >> ដើម្បីឲ្យសិក្ខាកាមបានរៀនបន្ថែមទៀតអំពីគំនិត នៃការទទួលបានការងារសមរម្យ

សម្ភារៈសិក្សា (រួមមាន ការប្រើប្រាស់ខ្លឹមសារ នៃមេរៀន)

នេះជាវីដេអូខ្លីដែលមានរយៈពេល ៣០ នាទី ប្រសិនបើអ្នកគ្មានពេលគ្រប់គ្រាន់ក្នុងការមើលវីដេអូខ្លីនេះ ឲ្យបានចប់ចុង ចប់ដើមជាមួយនឹងក្រុមរបស់អ្នកទេ សុំមើលវាម្តងៗដំបូង មុននឹងចាក់បង្ហាញឲ្យក្រុមរបស់អ្នកមើល និង សុំកំណត់ ចំណាំដោយយកតែកន្លែងណាដែលអ្នកគិតថាជាផ្នែកសំខាន់ៗសម្រាប់ចាក់បង្ហាញឲ្យក្រុមរបស់អ្នកមើលក៏បានដែរ ។

<https://www.facebook.com/klahan9cambodia/videos/881447425325590/>

ដំណើរការ នៃការធ្វើលំហាត់:

អ្នកសម្របសម្រួល ត្រូវពន្យល់ប្រាប់សិក្ខាកាមថា ពួកគេនឹងត្រូវមើលវីដេអូខ្លី ស្តីពី ប្រភេទ នៃការងារ ។ ពន្យល់ប្រាប់ ពួកគេបន្ថែមទៀតថា បន្ទាប់ពីមើលវីដេអូខ្លីនេះរួចមក នឹងមានការពិភាក្សាជាក្រុម ដោយទុកឲ្យសិក្ខាកាមម្នាក់ៗ បាន គិតរៀងៗខ្លួន និង ប្រើប្រាស់នូវចំណេះដឹង ដែលពួកគេបានរៀននៅថ្ងៃនេះ ។ សូមមើលនៅក្នុងករណីសិក្សា និង ត្រូវទទួលយកគំនិតពីអ្នកដទៃទៀតនៅក្នុងបន្ទប់នេះ ។

អ្នកសម្របសម្រួល ត្រូវចាប់បញ្ចាំងវីដេអូខ្លីៗពីក្នុងបណ្តាញវេបសាយខាងលើ (អាស័យដ្ឋាន នៃបណ្តាញនេះក៏មាន នៅក្នុងឯកសារអប់រំដែរ) ។

អ្នកសម្របសម្រួល ត្រូវបំបែកក្រុមឲ្យទៅជាក្រុមតូចៗ ឬ ក្នុងមួយក្រុម ដែលមានគ្នាត្រឹមតែពីរនាក់ ។ អ្នកសម្របសម្រួល ត្រូវសុំឲ្យក្រុមនីមួយៗពិភាក្សានូវប្រធានបទ ដូចខាងក្រោម ។ ផ្តល់ឱកាសឲ្យក្រុមនីមួយៗ ចំនួន ៣ នាទី ក្នុងការឆ្លើយសំណួរនីមួយៗ៖

- ហេតុអ្វីបានជាការទទួលបានការងារធ្វើសមរម្យ គឺជារឿងសំខាន់
- វិធី នៃការទទួលបានការងារធ្វើ - តើនៅទីនោះមានការងារប្រភេទណាខ្លះ ជាការងារ ដែលនៅមាន ប៉ុស្តិ៍ទំនេរ និង ជាការងារ ដែលពួកគេចង់ធ្វើ ។
- ត្រូវប្រៀបធៀប និង រកចំណុចខុសគ្នាអំពីអត្ថប្រយោជន៍ នៃប្រភេទការងារ ដែលខុសគ្នា
- បង្កើតនូវលក្ខណៈវិនិច្ឆ័យសម្រាប់ការងារ ដែលពួកគេចូលចិត្តធ្វើ - ឧទាហរណ៍ ចំណុចទាំងនេះអាចផ្តើម ជាមួយនឹងពាក្យថា តើការងារនោះនៅកន្លែងណា ជាការងារអ្វី ត្រូវធ្វើនៅពេលណា តើថ្លៃឈ្នួលប៉ុន្មាន លក្ខខណ្ឌការងារដូចម្តេច តើត្រូវធ្វើការងារប៉ុន្មានម៉ោងក្នុងមួយថ្ងៃ/មួយសប្តាហ៍ ។ល។

ការបញ្ចប់កម្មវិធីធ្វើលំហាត់:

អ្នកសម្របសម្រួល ត្រូវប្រមូលសិក្ខាកាមឲ្យមកជួបជុំគ្នាវិញ និង សុំឲ្យសិក្ខាកាមចែករំលែកនូវគំនិតយោបល់របស់ពួកគេជាមួយនឹងសិក្ខាកាមផ្សេងទៀតនៅក្នុងក្រុមធំ ។

នៅពេលអ្នកបានបញ្ចប់ការពិភាក្សាអំពីប្រភេទនៃការងាររួចហើយ នេះជាឱកាសល្អមួយក្នុងការធ្វើការលើកទី១ ទៅលើតារាង ផែនការសកម្មភាពរបស់ខ្ញុំ ។ សុំឲ្យសិក្ខាកាមម្នាក់ៗធ្វើលំហាត់នេះ ដោយខ្លួនឯង តែទោះជាត្រូវធ្វើយ៉ាងនេះក៏ដោយ ក៏សុំលើកទឹកចិត្តឲ្យសិក្ខាកាមធ្វើការពិភាក្សាក្នុងក្រុម ដើម្បីឲ្យសិក្ខាកាមដទៃទៀត ចែករំលែង និងបង្ហាញពីអ្វីដែលពួកគេបានរៀន ។ សុំមើលតារាងផែនការរបស់ខ្ញុំខាងក្រោមនេះ ដើម្បីបានជ្រាបនូវព័ត៌មានលំអិត ។

ផែនការសកម្មភាពរបស់ខ្ញុំ

ការកំណត់គោលដៅ និង ផែនការសម្រាប់អនាគត អាចជួយយើងឲ្យទទួលបាននូវអ្វីដែលយើងចង់បាន និងជាហេតុ នាំឲ្យយើងបញ្ចូលផែនការសកម្មភាពសម្រាប់ឲ្យសិក្ខាកាមបំពេញកិច្ចការឲ្យរួចក្នុងរយៈពេល នៃការរៀនពេញមួយថ្ងៃនេះ ។ នេះជារបៀប ដែលត្រូវប្រើ ផែនការសកម្មភាព នេះ ៖

ផែនការសកម្មភាពរបស់ខ្ញុំ អាចត្រូវបញ្ចប់ក្នុងរយៈពេលមួយថ្ងៃ ។
វាជួយសិក្ខាកាមឲ្យមើលឃើញ និង កំណត់នូវផែនការរបស់ពួកគេ ។
មែកឈើមួយមែកៗ នៃដើមឈើមួយ គឺជាផ្នែកមួយសម្រាប់ឲ្យពួកគេបំពេញការងារឲ្យបានចប់សព្វគ្រប់ ។

ឯកសារអប់រំ នឹងបង្ហាញផ្លូវអ្នកបាន ពេលដែលក្រុមសិក្ខាកាមរបស់អ្នកអាចបញ្ចប់នូវផែនការនេះ ។ គោលបំណង នៃផែនការសកម្មភាពនេះ គឺជួយធ្វើឲ្យសិក្ខាកាមទទួលបាននូវអ្វី ដែលពួកគេបានរៀនពីមេរៀនទាំងនេះ និង អាចកំណត់នូវវាសនា នៃជីវិតរបស់ពួកគេផ្ទាល់ ។ គេក៏សង្ឃឹមផងដែរថា ផែនការនេះអាចនឹងជួយបង្ហាញផ្លូវអ្នកក្នុងការស្វែងរកការងារធ្វើ ការគ្រប់គ្រងលុយកាក់ប្រាក់កាស និង ការរៀនសូត្រ នូវជំនាញ ថ្មីៗ ប៉ុន្តែ វាមិនមែនជាការធ្វើដំណើរដឹងឆ្ងាយមួយលើខ្សែបន្ទាត់ត្រង់រហូតនោះទេ ។

ក្នុងនាមជាអ្នកសម្របសម្រួល អ្នកអាចជួយពួកគេឲ្យបំពេញផែនការនេះ ក្នុងរយៈពេល នៃការបណ្តុះបណ្តាលនេះ ។ សិក្ខាកាម ត្រូវគិតថា ពួកគេទទួលបានការគាំទ្រនៅពេលពួកគេត្រូវការ ដើម្បីឲ្យពួកគេអាចបំពេញផែនការសកម្មភាពនេះបាន ។ អ្នកអាចនឹងនិយាយពីរឿងនេះ ជាមួយពួកគេ ឬ ធ្វើការជាក្រុមរួមគ្នា ដើម្បីពិភាក្សា ពីផែនការផ្សេងៗគ្នា ។

ប្រសិនបើអ្នកគិតថា ក្រុមរបស់អ្នកអាចធ្វើការងារនេះបាន ដូច្នោះ ត្រូវទុកពេលឲ្យសិក្ខាកាមចំនួន ១០ នាទី ដើម្បីឲ្យពួកគេដាក់បញ្ចូលនូវការងារគំរូ និង លក្ខណៈវិនិច្ឆ័យចូលទៅក្នុងឯកសារ “ផែនការសកម្មភាពរបស់ខ្ញុំ” ។ ប្រសិនបើពួកគេមានការជឿជាក់ជួនល្មម ពួកគេអាចចែករំលែកគំនិតទាំងនេះជាមួយនឹងក្រុមសិក្ខាកាមទាំងអស់ ។ ប្រសិនបើពួកគេមិនអាចសរសេរបានទេ អ្នកសម្របសម្រួល ត្រូវជួយពួកគេក្នុងការបំពេញទម្រង់បែបបទនេះ ។

សកម្មភាពទី ៤

ករណីសិក្សា៖
ភ្នាក់ឡើង

រយៈពេល នៃការធ្វើលំហាត់នេះ : ៣០ នាទី

គោលបំណង នៃការធ្វើលំហាត់:

- >> ជួយសិក្ខាកាមឲ្យបានយល់អំពីអ្វីទៅជាគោលដៅ
- >> ដើម្បីកំណត់មើលថាតើពួកគេមានគោលដៅដែរឬទេ
- >> លើកទឹកចិត្តឲ្យពួកគេធ្វើការកំណត់គោលដៅ
- >> ជួយសិក្ខាកាមឲ្យបង្កើតសកម្មភាព ដើម្បីធ្វើឲ្យពួកគេអាចសម្រេចគោលដៅ

សម្ភារៈសិក្សា (រួមមាន ការប្រើប្រាស់ខ្លឹមសារ នៃមេរៀន)

<https://www.facebook.com/klahan9cambodia/videos/836541076482892/>

តារាងសកម្មភាពសម្រាប់សកម្មភាពទី៤

ដំណើរការ នៃការធ្វើលំហាត់:

- >> អ្នកសម្របសម្រួល ត្រូវចាក់បញ្ចាំងវីដេអូខ្លីៗ ពីបណ្តាញវេបសាយខាងលើឲ្យសិក្ខាកាមទាំងអស់ បាន មើល (ហើយអាស័យដ្ឋាន នៃវេបសាយនេះក៏មាននៅក្នុងឯកសារអប់រំដែរ) ។
- >> បន្ទាប់ពីបានមើលវីដេអូខ្លីៗរួច អ្នកសម្របសម្រួល ត្រូវសួរសិក្ខាកាមនូវសំណួរទាំងអស់ខាងក្រោមនេះ ។
- >> តើការចាក់វីដេអូនេះ ធ្វើឲ្យសិក្ខាកាមមានអារម្មណ៍យ៉ាងណា?
- >> តើពួកគេដឹងថាតើអ្វីទៅជាគោលដៅ?

- >> អ្នកសម្របសម្រួល ត្រូវសុំឲ្យសិក្ខាកាមមើលចំណុចទាំងអស់ ដែលនិយាយអំពីគោលដៅ ដូចតទៅនេះ៖
  - មិនថាអ្នកចង់ធ្វើការផ្លាស់ប្តូរជំងឺមួយក្នុងជីវិតរបស់អ្នក ឬ អ្នកគ្រាន់តែចង់ធ្វើការកែលម្អក្នុងចំណុចណាមួយនោះ អ្នកត្រូវកំណត់គោលដៅរបស់អ្នកមុនពេលអ្នកចាប់ផ្តើមការងារអ្វីមួយ ។
  - គោលដៅ គឺជាអ្វី ដែលអ្នកពិតជាចង់បាន និង ជាអ្វីដែលអ្នកត្រូវយកចិត្តទុកដាក់ឲ្យបានហ្មត់ចត់ ។
  - គោលដៅណាមួយដែលមានប្រយោជន៍ គឺជាគោលដៅដែលមានកាលវិភាគ ហើយកាលវិភាគនោះ នឹងធ្វើឲ្យអ្នកអាចអនុវត្តនូវសកម្មភាពរបស់អ្នកបាន ។
  - សុបិន្តនឹងក្លាយជាគោលដៅ នៅពេលអ្នកយកសកម្មភាពនោះ ទៅអនុវត្តដើម្បីឈានទៅដល់ការសម្រេចនៃក្តីសុបិន្តនោះ ។
  - គោលដៅ គឺជាក្តីសុបិន្តមួយ ដែលមានកាលកំណត់ច្បាស់លាស់ ។
  - សួរសិក្ខាកាមមើលថាតើពួកគេមានសំណួរអ្វីអំពីគោលដៅ និង ការកំណត់គោលដៅដែរឬទេ ។

>> អ្នកសម្របសម្រួល ត្រូវសុំឲ្យសិក្ខាកាមចំណាយពេលពីរបីនាទីក្នុងការគិតរៀងៗខ្លួនអំពីសំណួរមួយចំនួន ដូចខាងក្រោមនេះ ៖

- តើអ្នកមានគោលដៅ ដែលអ្នកចង់ធ្វើឲ្យវាបានសម្រេចហើយឬនៅ?
- តើនៅពេលណាទើបអ្នកចង់សម្រេចគោលដៅនោះ?
- តើអ្នកគិតថា អ្នកត្រូវការអ្វី ដើម្បីធ្វើឲ្យបានសម្រេចគោលបំណងរបស់អ្នក?
- តើអ្នកត្រូវការជំនួយពីនរណា ដើម្បីជួយអ្នកឲ្យបានសម្រេចដល់គោលដៅរបស់អ្នក?

>> ស្រិនបើក្រុម ឬ សិក្ខាកាមម្នាក់ៗ មានការលំបាកក្នុងការគិតអំពីគោលដៅ អ្នកសម្របសម្រួល ត្រូវសុំឲ្យ ពួកគេបំពេញតាមតារាង ដូចខាងក្រោមនេះ ។

>> ដើម្បីជាក់និត អ្នកត្រូវសរសេរវានៅក្នុងប្រអប់ក្នុងការបញ្ជាក់ថា អ្នកជំនាញខាងអ្វី និង ចូលចិត្តអ្វី អ្នកជំនាញ ខាងអ្វី និង មិនចូលចិត្តអ្វី អ្នកមិនជំនាញខាងអ្វី និង ចូលចិត្តអ្វី និង អ្នកមិនជំនាញខាង និង មិនចូលចិត្តអ្វី ។

>> ជាគោលការណ៍ អ្នកគួរសាកធ្វើ និង កំណត់គោលដៅថា អ្នកជំនាញខាងអ្វីមួយ និង ចូលចិត្តអ្វីមួយ ដោយត្រូវជៀសវាងការខាតពេល ឬ ការចំណាយពេលតិចទៅលើអ្វីមួយ ដែលអ្នកមានជំនាញខាងនោះ ប៉ុន្តែអ្នកមិនចូលចិត្តវាទេ ។

	ជំនាញខាង	មិនជំនាញខាង
ចូលចិត្ត		
មិនចូលចិត្ត		

>> ប្រសិនបើអ្នកមានក្រុមណាមួយ ដែលមិនអាចសរសេរគោលដៅនេះបានទេ ប្រហែលជាអ្នកអាចសរសេរ វាបញ្ចូលទៅក្នុងក្រដាសផ្ទាំងធំ ធ្វើវាទាំងអស់គ្នាជាក្រុម ឬ ជួយសិក្ខាកាមក្នុងការបំពេញតារាងនេះ ។

>> អ្នកសម្របសម្រួល ត្រូវសុំឲ្យសិក្ខាកាមសញ្ជឹងគិតពីចម្លើយរបស់ពួកគេ ។ តើលំហាត់នេះ បានប្តូរគោលដៅ ដែលពួកគេចង់សម្រេចវាដែរឬទេ ឬ ធ្វើឲ្យពួកគេគិតអំពីគោលដៅទាំងនោះផ្សេងពីនេះ ?

ការបញ្ចប់កម្មវិធីធ្វើលំហាត់:

អ្នកសម្របសម្រួល ត្រូវប្រមូលសិក្ខាកាមឲ្យមកជួបជុំគ្នាវិញ និង សួរមើលថាតើសិក្ខាកាមមានចិត្តចង់រំចករលែក នូវគំនិតយោបល់របស់ខ្លួន ជាមួយនឹងសិក្ខាកាមផ្សេងទៀតក្នុងក្រុមដែរឬទេ ។ អ្នកសម្របសម្រួល អាចសរសេរ ចំណុច នៃគោលដៅទាំងនោះចូលទៅក្នុងក្រដាសផ្ទាំងធំ ។

ផែនការសកម្មភាពរបស់ខ្ញុំ

អ្នកសម្របសម្រួល ត្រូវធ្វើយ៉ាងណាឲ្យសិក្ខាកាម បំពេញគោលដៅរបស់ពួកគេចូលទៅក្នុង តារាងផែនការសកម្មភាពរបស់ខ្ញុំ ។

ចំណុចគន្លឹះសម្រាប់ជាជំនួយស្មារតីក្នុងការបណ្តុះបណ្តាល

អ្នកសម្របសម្រួល ត្រូវជម្រុញឲ្យសិក្ខាកាមហ៊ាននិយាយក្នុងពេលពិភាក្សាគ្នា ។ រំលឹកពួកគេថា នេះជាឱកាសមួយ ដែលយើងអាចជួយគ្នាបាន ហើយក្នុងពេលសិក្សា មិនមាននរណាជាអ្នកមានកំហុសក្នុងការនិយាយស្តីនោះទេ ។

គ្រាប់អង្កាំ (ពណ៌បៃតង)

នៅចុងបញ្ចប់ នៃមេរៀននេះ ចែកខ្សែឲ្យសិក្ខាកាមម្នាក់មួយខ្សែ និង គ្រាប់អង្កាំពណ៌បៃតង និង សុំឲ្យពួកគេដោតអង្កាំនោះចូលទៅក្នុងខ្សែ ។ អ្នកត្រូវរំលឹកដល់សិក្ខាកាមថា ការដែលមានអង្កាំពណ៌បៃតង មានន័យថា ពួកគេយល់ហើយថាហេតុអ្វីបានជាការមានការងារធ្វើជារៀងរាល់សំខាន់សម្រាប់ពួកគេ ហើយវាក៏ជាអ្វីដែល ពួកគេបានគិតអំពីអ្វីទៅដែលជា “ក្តីស្រមៃ នៃអាជីព” របស់ពួកគេនោះ ។ លើកទឹកចិត្តឲ្យសិក្ខាកាមធ្វើការជាមួយអ្នកដោយអង្គុយជិតពួកគាត់ក្នុងការដោតគ្រាប់អង្កាំចូលទៅក្នុងខ្សែនោះ ហើយសិក្ខាកាមត្រូវជួយគ្នាទៅវិញទៅមកក្នុងការចងខ្សែអង្កាំនោះ ឥឡូវដែររបស់ពួកគេ និង ត្រូវពិភាក្សាគ្នាដើម្បីរកឲ្យឃើញថា វាមានន័យអ្វីសម្រាប់ពួកគេ ។

ការទទួលបាន ការងារធ្វើ

ការចាក់បញ្ចាំងរឿងរ៉ាវដ៏អូប៊ិចស៊ីត (Inspirational video)

<https://www.facebook.com/klahan9cambodia/videos/1061973227273008/>

គោលបំណង៖

- >> តើហេតុអ្វីបានជាវាសំខាន់សម្រាប់ខ្ញុំ?
- >> តើមានជម្រើសការងារអ្វីខ្លះសម្រាប់ខ្ញុំ?
- >> ដើម្បីជួយសិក្ខាកាមឲ្យកំណត់នូវគោលបំណង នៃអាជីពផ្ទាល់ខ្លួនរបស់ពួកគេ

៣.១.

កន្លែងទទួលព័ត៌មានអំពីការងារ

ពន្យល់សិក្ខាកាមអំពីធនធានផ្សេងៗដែលមាននៅក្នុងខេត្តរបស់ពួកគេ នៅពេលដែលពួកគេស្វែងរកការងារ ។ កិច្ចការនេះ ទាមទារឲ្យអ្នកធ្វើការស្រាវជ្រាវក្នុងនាមជាអ្នកសម្របសម្រួល ដើម្បីផ្សំខ្លួនអ្នកទៅនឹងគេហទំព័រ **បងភ័ក្រ្ត (Bongpheak website)** និង ស្វែងរកពីស្ថាប័នពាក់ព័ន្ធ ដូចជា **មជ្ឈមណ្ឌលទីភ្នាក់ងារជាតិមុខរបរ និង ការងារ (NEA)** ឬ **ក្រសួងការងារ និង បណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈ (MoLVT)** ។ អ្នកអាចសុំឲ្យតំណាងរបស់មជ្ឈមណ្ឌលទីភ្នាក់ងារជាតិមុខរបរ និង ការងារ និង អ្នកតំណាងគេហទំព័រ **បងភ័ក្រ្ត** ដែលបិតនៅក្នុងខេត្តរបស់អ្នក ដើម្បីមកជួយណែនាំពីសេវាទាំងនោះជូនក្រុមរបស់អ្នកស្តាប់ ។

ទីភ្នាក់ងារជាតិមុខរបរ និង ការងារ (NEA)

ទីភ្នាក់ងារជាតិមុខរបរ និង ការងារ គឺជាទីភ្នាក់ងារប្រតិបត្តិការពិសេសរបស់រដ្ឋ ដែលទទួលខុសត្រូវក្នុងការផ្តល់ព័ត៌មាន និង សេវាការងារ ប្រកបដោយគុណភាពខ្ពស់ទៅឲ្យអ្នកស្វែងរកការងារធ្វើ និយោជិត និយោជក ស្ថាប័នសិក្សាអប់រំ អ្នកធ្វើគោលនយោបាយ អ្នករៀបចំយុទ្ធសាស្ត្រ និង សាធារណជន ។ ទីភ្នាក់ងារជាតិមុខរបរ និង ការងារ ប្រមូល រក្សាទុក និង ចែកចាយព័ត៌មានពាក់ព័ន្ធនឹងការងារទៅឲ្យសាធារណជន តាមរយៈគេហទំព័ររបស់ខ្លួន <http://www.nea.gov.kh/kh/> ឬ ចែកចាយព័ត៌មាននោះ តាមទម្រង់ជាលិខិតស្នាមជាមួយនឹងដៃគូការងារដែលពាក់ព័ន្ធ ។

ប្រសិនបើអ្នកអាចចូលមើលតាមអ៊ិនធើណែតនៅកន្លែងសិក្ខាសាលាបានលែយ៉ាងណា បង្ហាញសិក្ខាកាមអំពីគេហទំព័ររបស់ទីភ្នាក់ងារជាតិមុខរបរ និង ការងារ និង ប្រាប់ពួកគេឲ្យដឹងផងដែរថា តើគេហទំព័រនេះ អាចផ្តល់ព័ត៌មាន ស្តីពី ការទទួលបានការងារធ្វើដោយរបៀបណា ។ អ្នកត្រូវធ្វើយ៉ាងណា ប្រាប់ពួកគេឲ្យបានដឹងអស់អំពីគេហទំព័រដូចខាងក្រោមនេះ៖

- >> ទំព័រដើម/ការប្រកាសព័ត៌មានអំពីការងារ: http://www.nea.gov.kh/kh/nea/home_page
- >> ការធ្វើផែនការពីមុខរបរ: http://www.nea.gov.kh/kh/plan/nea_plan
- >> ការបណ្តុះបណ្តាល: <http://www.nea.gov.kh/kh/training>

សកម្មភាពទី ៥

ករណីសិក្សា៖
ស្វែងរកការងារមួយ

រយៈពេល នៃការធ្វើលំហាត់៖ ១៥ នាទី

គោលបំណង នៃការធ្វើលំហាត់៖

- >> រៀនអំពីទិដ្ឋភាពងារជាតិមុខរបរ និង ការងារ
- >> ចេះពីរបៀបទទួលព័ត៌មាន តាមរយៈ ទិដ្ឋភាពងារជាតិមុខរបរ និង ការងារ
- >> ចេះពីរបៀបចូលមើលវេបសាយ បងភ័ក្រ
- >> ចេះពីរបៀបចុះឈ្មោះបង្កើតគណនី និង ការប្រើប្រាស់វេបសាយ បងភ័ក្រ

សម្ភារៈសិក្សា (រួមមាន ការប្រើប្រាស់ខ្លឹមសារ នៃមេរៀន)

<https://www.facebook.com/klahan9cambodia/videos/837646313039035/>

ដំណើរការ នៃការធ្វើលំហាត់៖

- >> អ្នកសម្របសម្រួល ត្រូវចាក់បញ្ចាំងវីដេអូខ្លីៗពីបណ្តាញវេបសាយខាងលើឲ្យក្រុមសិក្សាកាមទាំងអស់ បានមើល (ហើយអាស័យដ្ឋាន នៃបណ្តាញវេបសាយនេះក៏មាននៅក្នុងឯកសារអប់រំដែរ) ។
- >> ក្រោយពីបានមើលវីដេអូខ្លីរួចហើយ អ្នកសម្របសម្រួល ត្រូវសួរសិក្សាកាមនូវសំណួរមួយចំនួន ដូចខាងក្រោម៖
  - តើទិដ្ឋភាពងារជាតិមុខរបរ និង ការងារ ជាអ្វី (NEA)?
  - តើមជ្ឈមណ្ឌលរកការងាររបស់ទិដ្ឋភាពងារជាតិមុខរបរ និង ការងារ ឋិតនៅកន្លែងណាក្នុងខេត្តរបស់អ្នក?
  - ប្រសិនបើគ្មានមជ្ឈមណ្ឌលទិដ្ឋភាពងារជាតិមុខរបរ និង ការងារនៅក្នុងខេត្តរបស់អ្នកទេ តើស្ថាប័នដែលជំនួសឲ្យមជ្ឈមណ្ឌលនេះ នៅកន្លែងណា ដូចជា ក្រសួងការងារ និង បណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈ (MoLVT)?
  - ប្រសិនបើអ្នកមើលឃើញការងារ ដែលគេប្រកាសរើសនៅក្នុងមជ្ឈមណ្ឌលនេះ ហើយជាការងារ ដែលអ្នកពេញចិត្ត តើអ្នកដាក់ពាក្យចូលធ្វើការដោយរបៀបណា?
  - តើអ្នកត្រូវធ្វើការទំនាក់ទំនងជាមួយនរណា ប្រសិនបើអ្នកត្រូវការព័ត៌មានបន្ថែម ទៀតអំពីទិដ្ឋភាពងារជាតិមុខរបរ និង ការងារនេះ?
- >> ក្រោយពីបានសួរសំណួរនីមួយៗរួចហើយ អ្នកសម្របសម្រួល ត្រូវធ្វើយ៉ាងណាសួរសិក្សាកាមថាតើពួកគេមានសំណួរអ្វីដែរឬទេ ។
- >> ប្រសិនបើមាន ពិភាក្សាអំពីសំណួរទាំងនេះជាមួយក្រុមសិក្សាកាមទាំងមូល ។

ការបញ្ចប់កម្មវិធីធ្វើលំហាត់៖

សុំមើលចំណុចសំខាន់ៗ ដែលអ្នកបានរៀនពីការពិភាក្សានេះ និង ត្រូវដឹងឲ្យបានច្បាស់ថា ក្រុមសិក្សាកាមទាំងអស់យល់អំពីមេរៀននេះ និង មានជំនឿចិត្តពីរបៀប ដែលពួកគេអាចទទួលបានព័ត៌មានពីការរកការងារធ្វើ តាមរយៈ ទិដ្ឋភាពងារជាតិមុខរបរ និង ការងារ (NEA) ឬ ក្រសួងការងារ និង បណ្តុះបណ្តាលវិជ្ជាជីវៈ (MoLTV) ។

ចំណុចគន្លឹះសម្រាប់ជាជំនួយស្មារតីក្នុងការបណ្តុះបណ្តាល:

ប្រសិនបើអ្នកមានមន្ត្រីតំណាងមកពីទីភ្នាក់ងារជាតិមុខរបរ និង ការងារ សុំឲ្យគាត់ជម្រាបឲ្យបានក្លាយ និង ជាក់លាក់អំពីជំនួយការប្រើប្រាស់សេវារបស់លុបបំបាត់នេះ ។

គេហទំព័របងភ័ក្រ្ត (បង្កើតឡើងដោយវិទ្យាស្ថានបើកទូលាយ)

បងភ័ក្រ្ត គឺជាគេហទំព័របស់ទីភ្នាក់ងារផ្តល់សេវាការងារ ដែលជួយដល់និយោជិត និង និយោជក ។ គេហទំព័រនេះ រៀបចំឡើងជាពិសេសសម្រាប់អ្នកស្វែងរកការងារធ្វើ ដែលមានជំនាញតិចតួចនៅក្នុងឧស្សាហកម្មផ្សេងៗ ដូចជា ការងារសំណង់ រោងចក្រកាត់ដេរ សន្តិសុខ និង សេវាបំរើភ្ញៀវ ។

- អ្នកអាចសួរសិក្ខាកាមនូវសំណួរដូចខាងក្រោម អំពី គេហទំព័រ បងភ័ក្រ្ត ដើម្បីបើកការពិភាក្សាពីបញ្ហានេះ៖
- >> តើមានសិក្ខាកាមណាខ្លះធ្លាប់បានឮអំពីគេហទំព័រ បងភ័ក្រ្ត?
- >> ប្រសិនបើធ្លាប់បានឮ តើអ្នកអាចប្រាប់ខ្ញុំអំពីប្រភេទ នៃការងារដែលអ្នកបានឃើញគេប្រកាស ជ្រើសរើសបុគ្គលិកបានដែរឬទេ?

ប្រសិនបើអ្នកបានអញ្ជើញអ្នកតំណាងគេហទំព័រ បងភ័ក្រ្ត ឲ្យមកចូលរួម សុំឲ្យគេជួយបើកគេហទំព័រនេះ និង ពន្យល់ឲ្យបានក្លាយ និង ជាក់លាក់ ហើយសួរថាត្រូវប្រើប្រាស់វាដោយរបៀបណា ។ ប្រសិនបើអ្នកតំណាងពីគេហទំព័រ បងភ័ក្រ្ត មិនមានពេលចូលរួមក្នុងសិក្ខាសាលានេះទេ សុំបន្តការងារ ដូចតទៅនេះ៖

ប្រសិនបើអ្នកអាចប្រើអ៊ិនធើណែតបាន សុំបើកគេហទំព័រ បងភ័ក្រ្ត <http://bongpheap.com/>

អ្នកសម្របសម្រួល ត្រូវពន្យល់ប្រាប់សិក្ខាកាមថា មិត្តភក្តិរបស់អ្នកអាចចុះឈ្មោះឲ្យអ្នកក្នុងគេហទំព័រ បងភ័ក្រ្ត បាន ប្រសិនបើអ្នកមិនមានទូរស័ព្ទsmartphone/មិនអាចប្រើអ៊ិនធើណែតបានទេ អ្នកក៏អាចចុះឈ្មោះតាមរយៈកម្មវិធីនិយាយគ្នានៅក្នុងទូរស័ព្ទ (register through talking into the phone) ។ បន្ទាប់មកទៀត អ្នកអាចទទួលសារហៅចូលជាសម្លេង តាមរយៈ សារជាសម្លេងឆ្លើយតបដោយស្វ័យប្រវត្តិ (via IVR) ក្នុងការប្រាប់អ្នកអំពីការងារសមស្រប និង ពន្យល់អំពីរបៀបដាក់ពាក្យសុំធ្វើការងារ ។ វាជារឿងសំខាន់ណាស់ដែលសិក្ខាកាមត្រូវយល់ឲ្យបានច្បាស់អំពីការប្រើប្រាស់គេហទំព័រនេះ ។

អ្នកអាចជ្រើសរើសយកជម្រើសជាច្រើន តាមរយៈ ព័ត៌មានផ្សេងៗនៅលើគេហទំព័រ ដូចជា ៖

- >> ឱកាសការងារជាច្រើននៅតាមរោងចក្រ ការងារសំណង់ សេវាផ្សេងៗ សណ្ឋាគារ ផ្ទះសំណាក់ ភោជនីយដ្ឋាន សន្តិសុខ ការងារពាណិជ្ជកម្ម
- >> ករណី នៃប្រវត្តិការងារនិយោជិត
- >> ឈ្មោះក្រុមហ៊ុន
- >> ការចុះឈ្មោះ
- >> ចំណុចគន្លឹះជាជំនួយស្មារតីក្នុងការសម្ភាសន៍
- >> បទពិសោធន៍ទទួលបានជោគជ័យក្នុងការងារ
- >> ការទាក់ទងជាមួយគេហទំព័រ បងភ័ក្រ្ត
- >> របៀបចុះឈ្មោះ ដើម្បីទទួលបានសារជាសម្លេង និង ប្រវត្តិរូបក្នុងការដាក់ពាក្យសុំការងារធ្វើ

ដាក់ឱ្យក្រុមសិក្សាកាមពិភាក្សាគ្នាជុំវិញចំណុចមួយចំនួន ដូចខាងក្រោមនេះ៖

- >> ១. តើគេហទំព័រ បង់កំរៃ ដែលបង្កើតឡើង ដោយវិទ្យាស្ថានបើកទូលាយ (OI) ផ្តល់ព័ត៌មានអំពីអ្វី?
- >> ២. តើអ្នកអាចចុះឈ្មោះក្នុងគេហទំព័រនេះដោយរបៀបណា?
- >> ៣. តើអ្នកអាចចុះឈ្មោះក្នុងគេហទំព័រនេះនៅឯណាបាន?
- >> ៤. តើអ្នកត្រូវធ្វើយ៉ាងណាប្រសិនបើអ្នកចង់ចុះឈ្មោះមិត្តភក្តិ ឬ សមាជិកគ្រួសាររបស់អ្នកនៅក្នុងគេហទំព័រនេះ?
- >> ៥. តើមានការងារប្រភេទណាខ្លះដែលបានចុះផ្សាយនៅក្នុងគេហទំព័រ បង់កំរៃ?
- >> ៦. តើអ្នកគិតថាគេហទំព័រនេះផ្តល់អត្ថប្រយោជន៍អ្វីខ្លះដល់អ្នក?

 ចំណុចគន្លឹះសម្រាប់ជំនួយស្នាក់នៅក្នុងការបណ្តុះបណ្តាល
អ្នកសម្របសម្រួល ត្រូវជួយសិក្សាកាមឱ្យចុះឈ្មោះក្នុងគេហទំព័រ បង់កំរៃ ។

 សកម្មភាពទី ៦

 សេចក្តីប្រកាសផ្សាយអំពីការងារ

 រយៈពេល នៃការធ្វើលំហាត់: ២០ នាទី

គោលបំណង នៃការធ្វើលំហាត់:

- >> ដើម្បីឱ្យសិក្សាកាមចាប់ផ្តើមគិតអំពីព័ត៌មាន ដែលពួកគេត្រូវការពីសេចក្តីប្រកាសផ្សាយអំពីការងារ
- >> ដើម្បីជួយដល់សិក្សាកាមឱ្យគិតរកព័ត៌មានអ្វីបន្ថែមទៀត ដែលពួកគេត្រូវការពីសេចក្តីប្រកាសផ្សាយអំពីការងារ និង សួរនូវសំណួរអ្វីផ្សេងទៀត ដែលពួកគេត្រូវការសួររកពីការប្រកាសផ្សាយនីមួយៗនោះ

សម្ភារៈសិក្សា (រួមមាន ការប្រើប្រាស់ខ្លឹមសារ នៃមេរៀន)

សេចក្តីប្រកាសផ្សាយអំពីការងារពិតប្រាកដមួយចំនួននៅ ទីភ្នាក់ងារជាតិមុខរបរ និង វេបសាយបង់កំរៃ នៅក្នុងតំបន់មួយចំនួន ។

ក្រដាស

ហ្វឺតសរសេរ

ដំណើរការ នៃការធ្វើលំហាត់:

- >> អ្នកសម្របសម្រួល ត្រូវពន្យល់ក្រុមសិក្សាកាមទាំងអស់ឲ្យបានជ្រាបថា សកម្មភាពនេះ ត្រូវបានរៀបចំឡើង ដើម្បីធ្វើឲ្យអ្នកគិតអំពីតំណ ដែលអ្នកត្រូវការពិសេចក្តីប្រកាសផ្សាយអំពីការងារ និង ព័ត៌មានអ្វីៗផ្សេងទៀត ដែលអ្នកគួរសួររក នៅពេលអ្នកឃើញការប្រកាសផ្សាយអំពីការងារ ។
- >> អ្នកសម្របសម្រួល ត្រូវបែងចែកក្រុមឲ្យទៅជាក្រុមតូចៗ និង ក្នុងមួយក្រុម ត្រូវមានគ្នាចំនួនពីរនាក់ ។
- >> អ្នកសម្របសម្រួល ត្រូវចែកសេចក្តីប្រកាសផ្សាយអំពីការងារនេះ ដែលបានមកពីប្រភពនានា ទៅឲ្យក្រុមតូចនីមួយៗ ហើយពួកគេទើបតែបានរៀនរួចថ្មីៗអំពី (ទីភ្នាក់ងារជាតិមុខរបរ និង ការងារ និង វេបសាយបង់ត្រូវ) ។
- >> អ្នកសម្របសម្រួល ត្រូវសុំឲ្យក្រុមសិក្សាកាមនីមួយៗបង្ហាញនូវបញ្ជីសំណួរ ដែលពួកគេបានសួរអំពីអ្នកជ្រើសរើសការងារ ផ្នែកលើសេចក្តីប្រកាសផ្សាយអំពីការងារ ដែលពួកគេទើបបានទទួល ។
- >> អ្នកសម្របសម្រួល ត្រូវប្រាប់សិក្សាកាមថា ពួកគេមានពេល ១០ នាទី ក្នុងការពិភាក្សា និង រៀបចំបង្កើតសំណួរ ។
- >> អ្នកសម្របសម្រួល ត្រូវសុំឲ្យសិក្សាកាមក្រុមតូចនីមួយៗសរសេរសំណួរទាំងនោះនៅលើផ្ទាំងក្រដាស
- >> អ្នកសម្របសម្រួល ត្រូវជម្រុញឲ្យពួកគេសរសេរសំណួរទាំងនោះនៅលើផ្ទាំងក្រដាស ។

ការបញ្ចប់កម្មវិធីធ្វើលំហាត់:

- >> អ្នកសម្របសម្រួល ត្រូវហៅក្រុមសិក្សាកាមឲ្យចូលមកជុំគ្នាវិញ ហើយសុំឲ្យពួកគេចែករំលែកនូវសំណួរទាំងអស់នោះជាមួយនិងសិក្សាកាមក្រុមធំ ។
- >> បន្ទាប់ពីក្រុមនីមួយៗបានចែករំលែកនូវសំណួររបស់ពួកគេហើយអ្នកសម្របសម្រួល ត្រូវសុំឲ្យសិក្សាកាមមើលសំណួរទាំងអស់ខាងក្រោមនេះថា តើមានសំណួរណាខ្លះ ដែលពួកគេគួរសួរ ៖
  - តើសេចក្តីប្រកាសផ្សាយអំពីការងារនេះ ត្រូវផុតកំណត់នៅថ្ងៃណា?
  - តើការងារនេះ ត្រូវធ្វើនៅកន្លែងណា?
  - តើការងារនេះ មានប្រាក់បៀវត្សរ៍ដែរឬទេ?
  - តើការងារនេះ ត្រូវការអ្នកមានបទពិសោធន៍ដែរឬទេ?
  - តើជំនាញអ្វីដែលអ្នកត្រូវការសម្រាប់ការងារនេះ?
  - តើអ្នកអាចដាក់ពាក្យសុំធ្វើការងារនេះដោយរបៀបណា?
  - តើការសម្ភាសន៍ចាប់ផ្តើមនៅពេលណា និង នៅកន្លែងណា?

អ្នកសម្របសម្រួល សួរថា តើមានសំណួរប៉ុន្មានដែលក្រុមនីមួយៗបានធ្វើ? តើពួកគេធ្វើមាន សំណួរអ្វីផ្សេងទៀតដែរឬទេ? សំណួរដែលយើងបានសួរ អត់មានសំណួរណាមួយជាសំណួរ ដែលខុស ឬ ត្រូវនោះទេ ។ អ្នកសម្របសម្រួល គួរលើកទឹកចិត្តឲ្យសិក្សាកាមឲ្យផ្តើមសួរនូវសំណួរទាំងនេះ ។

ចំណុចគន្លឹះសម្រាប់ជំនួយស្មារតីក្នុងការបណ្តុះបណ្តាល

ប្រសិនបើសិក្សាកាមមិនអាចអានអក្សរបានទេ ក្នុងនាមជាអ្នកសម្របសម្រួល ត្រូវដាក់ឲ្យពួកគេធ្វើការជាក្រុម ហើយអ្នកអាចអានសេចក្តីប្រកាសផ្សាយអំពីការងារឲ្យពួកគេស្តាប់ឲ្យបានឮៗ ។

៣.២.

ត្រូវមានសុវត្ថិភាពនៅពេលស្វែងរកការងារធ្វើ

អ្វីៗដែលយើងធ្វើ រួមទាំងការធ្វើតាមក្តីស្រមៃរបស់យើងក៏អាចនាំឲ្យជួបហានិភ័យខ្លះដែរ ។ ពេលខ្លះ ការប្រថុយប្រថានអាចនាំយើងឲ្យធ្លាក់ទៅក្នុងស្ថានភាពគ្រោះថ្នាក់ ។ ឧទាហរណ៍ ក្មេងស្រីម្នាក់ស្រមៃចង់មានជីវិតល្អប្រសើរ ហើយនាងប្រថុយធ្វើដំណើរទៅឆ្ងាយជាមួយនឹងបុរសម្នាក់ ដែលបាននិយាយថា ខ្លួននឹងធ្វើឲ្យក្តីស្រមៃរបស់នាងក្លាយជាការពិត ។

មានរឿងជាច្រើនដែលយើងអាចធ្វើបានក្នុងការកាត់បន្ថយនូវហានិភ័យ និង រស់នៅដោយមានសុវត្ថិភាព ។ រឿងដែលសំខាន់ គឺត្រូវមានលទ្ធភាពអាចកំណត់ឲ្យឃើញថា នៅពេលណាអ្នកអាចនឹងជួបហានិភ័យ តើវាជាការងារសមស្របដែរឬទេ និង ត្រូវដឹងថាតើឱកាសដែលមានសម្រាប់ខ្លួនជាឱកាសមួយពិតប្រាកដដែរឬទេ ។ វគ្គនេះ និង វគ្គបន្ទាប់មកទៀត នឹងមានពន្យល់អំពីបញ្ហាទាំងនេះ រួចទុកឲ្យសិក្ខាកាមអនុវត្តផ្ទាល់ក្នុងការដោះស្រាយបញ្ហា ដែលពួកគេ មិត្តភក្តិ និង សមាជិកគ្រួសាររបស់ពួកគេ អាចប្រឈមនៅពេលដែលពួកគេកំពុងតែរកការងារធ្វើ ។

សកម្មភាពទី ៧

ករណីសិក្សា៖
ចំណាកស្រុក

រយៈពេល នៃការធ្វើលំហាត់៖ ២០ នាទី

គោលបំណង នៃការធ្វើលំហាត់៖

- >> អ្នកសម្របសម្រួល ត្រូវពន្យល់ប្រាប់សិក្ខាកាមថា អ្វីជាការធ្វើចំណាកស្រុកប្រកបដោយសុវត្ថិភាពអ្នក
- >> សម្របសម្រួល ត្រូវជម្រុញឲ្យសិក្ខាកាមគិតជាបឋមអំពីការធ្វើចំណាកស្រុកប្រកបដោយសុវត្ថិភាពក្នុងពេល នៃការស្វែងរកការងារធ្វើ
- >> អ្នកសម្របសម្រួល ត្រូវជួយសិក្ខាកាមឲ្យមានជំនឿចិត្តក្នុងការកំណត់សម្គាល់នូវស្ថានភាព ដែលអាចនឹងមានហានិភ័យ

សម្ភារៈសិក្សា (រួមមាន ការប្រើសប្រាស់ខ្លឹមសារ នៃមេរៀន)

<https://www.facebook.com/klahan9cambodia/videos/1084219178381746/>

ដំណើរការ នៃការធ្វើលំហាត់:

- >> អ្នកសម្របសម្រួល ត្រូវចាក់បញ្ចាំងរឿងរ៉ាវដ៏អន្លឺងឆ្ងល់ពីបណ្តាញរបស់ខាងលើឲ្យក្រុមសិក្ខាកាម ទាំងអស់បានមើល ។
- >> អ្នកសម្របសម្រួល ត្រូវពិភាក្សាអំពីចំណុចខាងក្រោមនេះជាមួយនឹងក្រុមសិក្ខាកាមទាំងមូល ត្រូវទុកពេលឲ្យបានគ្រប់គ្រាន់សម្រាប់សំណួរនីមួយៗ ដើម្បីឲ្យសិក្ខាកាម អាចសួរសំណួរទាំងអស់នោះបាន៖
  - ការធ្វើចំណាកស្រុក គឺជាដំណើរការ នៃការចាកចេញពីផ្ទះក្នុងគោលបំណងទៅរកការងារធ្វើ ឬទៅសិក្សា ។
  - មានមូលហេតុជាច្រើនដែលត្រូវសួរថាហេតុអ្វីបានជាអ្នកចង់រកការងារធ្វើ ដែលការងារនោះ មិនមែនជាការងារនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ។ វាជាការលំបាកណាស់ក្នុងការស្វែងរកការងារនៅកន្លែងដែលអ្នកកំពុងរស់នៅ ឬ ជាការងារដែលអន្លងចិត្តអ្នកឲ្យមើលឃើញថាជាការងារ ដែលគួរឲ្យរើតើបរិករាយ ។ វាអាចជាការងារមានប្រាក់ឈ្នួលខ្ពស់ ប៉ុន្តែវាក៏ជាការងារ ដែលមានហានិភ័យច្រើនដែរ ។ ប្រសិន បើអ្នកពិតជាជាក់ពាក់ព័ន្ធ និង សម្រេចទទួលយកការងារនៅក្រៅប្រទេសមែន អ្នកត្រូវតែមានការត្រៀមខ្លួនឲ្យបានល្អ ។ ការត្រៀមខ្លួនទាំងនេះ រួមមាន ការទំនាក់ទំនងជាមួយមិត្តភក្តិ ឬ អង្គការមិនមែនរដ្ឋាភិបាល ដែលនៅទីនោះ ប្រាប់ឪពុកម្តាយ ឬ មិត្តភក្តិឲ្យបានដឹងថា អ្នកមានគំរោងនឹងទាក់ទងជាមួយពួកគេនៅពេលដែលត្រូវឃ្លាតឆ្ងាយពីស្រុកភូមិ ដោយត្រូវយកទៅជាមួយនូវ អត្តសញ្ញាណប័ណ្ណ និង ថតចម្លងអត្តសញ្ញាណប័ណ្ណទុកមួយចំនួននៅនឹងគ្រួសាររបស់អ្នក ដែលនៅផ្ទះ ។
  - យុវជនអាចនឹងខ្វះព័ត៌មាន និង ចំណេះដឹងអំពីការធ្វើចំណាកស្រុក ដូចជា តើត្រូវធ្វើផែនការឲ្យមានប្រសិទ្ធភាពដោយរបៀបណា តើផ្តល់ឲ្យការងារប្រភេទណា តើការធ្វើចំណាកស្រុករបៀបណា ដើម្បីឲ្យមានសុវត្ថិភាព តើត្រូវទៅរកព័ត៌មានពីកន្លែងណា ហើយតើត្រូវចរចាអំពីសេចក្តីសម្រេចនេះជាមួយ នឹងដៃគូរស់ខាងៗដោយរបៀបណា ដូចជា ឪពុកម្តាយរបស់ពួកគេ ។
  - ការចង់រកបានលុយ ដើម្បីជួយគ្រួសាររបស់យើង ឬ សិក្សានៅសាកលវិទ្យាល័យ ឬ ទិញទូរស័ព្ទថ្មី អាចទំនងជាហេតុផលល្អម្យ៉ាង ដែលរឿងទាំងអស់នេះ អាចនាំឲ្យ មានគ្រោះថ្នាក់ ។
  - ជនជួញដូរមនុស្ស អាចជាជនណាមួយក៏បាន ជននោះអាចជាបុរស ស្ត្រី ជនចម្លែក សមាជិកគ្រួសារ ឬ មិត្តភក្តិ ។

ការបញ្ចប់កម្មវិធីធ្វើលំហាត់:

អ្នកសម្របសម្រួល ត្រូវសុំឲ្យសិក្ខាកាមផ្តល់និយមន័យ នៃពាក្យថា ការធ្វើចំណាកស្រុកដោយសុវត្ថិភាពតាមគំនិតរបស់ពួកគេផ្ទាល់ ។ ពិភាក្សាគ្នាមើលថាតើពួកគេអាចមានស្ថានភាពអ្វីពាក់ព័ន្ធនឹងស្ថានភាពដូចក្នុងរឿងរ៉ាវដ៏អន្លឺងឆ្ងល់ដែរឬទេ ឬ ក៏ពួកគេស្គាល់មិត្តភក្តិ ឬ សមាជិកគ្រួសារណា ដែលបិតក្នុងស្ថានភាពមានហានិភ័យដូចនៅក្នុងសាច់រឿងនេះ ។

សកម្មភាពទី ៨

ការស្វែងរកការងារ ដែលមានសុវត្ថិភាព

រយៈពេល នៃការធ្វើលំហាត់: ៣០ នាទី

គោលបំណង នៃការធ្វើលំហាត់:

- >> ដើម្បីឲ្យសិក្ខាកាមយល់អំពីការងារ ដែលងាយរងគ្រោះនោះមានន័យដូចម្តេច
- >> ដើម្បីឲ្យសិក្ខាកាមដឹងពីរបៀបការពារខ្លួនពីស្ថានភាព នៅពេលដែលពួកគេមានការងារ ដែលងាយរងគ្រោះ

សម្ភារៈសិក្សា (រួមមាន ការប្រើប្រាស់ខ្លឹមសារ នៃមេរៀន)

- >> អត្ថបទ នៃសាច់រឿងអ៊ុតស្វីកចំនួន ៥ សន្លឹក សម្រាប់សកម្មភាពទី៨
- >> ផ្ទាំងក្រដាសផ្ទាំងធំ នៃគោលការណ៍ណែនាំ

ដំណើរការ នៃការធ្វើលំហាត់:

- >> ពេលចាប់ផ្តើមធ្វើលំហាត់នេះ អ្នកសម្របសម្រួល ត្រូវពន្យល់ប្រាប់សិក្ខាកាមថា នៅក្នុងសកម្មភាពនេះ សិក្ខាកាមនឹងធ្វើការដើរតួសំដែងតាមអត្ថបទ នៃសាច់រឿង៖
- >> សកម្មភាពនេះ នឹងធ្វើឲ្យសិក្ខាកាមគិតពីរបៀប ដែលពួកគេអាចធ្វើយ៉ាងណាឲ្យពួកគេ និង មិត្តភក្តិរបស់ពួកគេទទួលបានការការពារនៅពេលពួកគេទទួលបានការងារ ឬ ទំនងជាទទួលបានការងារដែលងាយរងគ្រោះ ។
- >> អ្នកសម្របសម្រួល ត្រូវបែងចែកសិក្ខាកាមចំនួន ៥ ក្រុម ហើយដែលក្រុមនីមួយៗត្រូវមានសមាជិកក្រុមស្មើគ្នា (ក្នុងមួយក្រុម ត្រូវមានសមាជិកយ៉ាងតិចចំនួន ៤ នាក់) ។
- >> អ្នកសម្របសម្រួល ត្រូវចែកអត្ថបទ នៃសាច់រឿងនោះឲ្យក្រុមនីមួយៗ
- >> អ្នកសម្របសម្រួល ត្រូវពន្យល់ប្រាប់ក្រុមសិក្ខាកាមទាំងអស់ឲ្យបានដឹងក្នុងពេលតែមួយថា ពួកគេត្រូវការធ្វើការរួមគ្នា ដើម្បីបង្កើតបានជាសាច់រឿងយកមកសំដែង និង ធ្វើការពិភាក្សាលើអត្ថបទ នៃសាច់រឿងនោះ ។
- >> អ្នកសម្របសម្រួល ត្រូវប្រាប់សិក្ខាកាមថា ពួកគេមានរយៈពេល ១០ នាទី ក្នុងការរៀបចំអត្ថបទ នៃសាច់រឿងរបស់ពួកគេ ។
- >> អ្នកសម្របសម្រួល ត្រូវពន្យល់ប្រាប់សិក្ខាកាមថា នៅពេលរៀបចំការដើរតួសំដែង គោលការណ៍ណែនាំខាងក្រោមនេះ មានសារៈសំខាន់ណាស់ (អ្នកសម្របសម្រួល ត្រូវសរសេរគោលការណ៍ណែនាំនេះនៅលើ ផ្ទាំងក្រដាសសំបុត្រឆាតមុននឹងចាប់ផ្តើមរៀបចំបណ្តុះបណ្តាល និង បំពាក់ ឬ ព្យួរវានៅកន្លែងណា ដែលសិក្ខាកាមអាចមើល ឃើញគ្រប់គ្នា)៖
  - អ្នកសម្របសម្រួលត្រូវមើលឲ្យបានប្រាកដថា មិនមានសិក្ខាកាមមួយ ត្រូវសិក្ខាកាមដទៃក្នុងអង្គសិក្ខាសាលាធ្វើបាប ឬ បង្ខំឲ្យឡើងសំដែងក្នុងសាច់រឿងនេះទេ ។ យុវជនខ្លះអាចមានអារម្មណ៍ មិនស្រួលក្នុងចិត្តនឹងឡើងសំដែងទេ ។ ទោះជាយ៉ាងណាក៏ដោយ ប្រសិនបើសមាជិកក្រុមមានអារម្មណ៍ខ្មាស់អៀន ឬ មានការស្តាក់ស្តើរបន្តិចបន្តួច អ្នកសម្របសម្រួល គួរលើកទឹកចិត្ត សិក្ខាកាមនោះឲ្យឡើងសំដែងទៅ ។ អ្នកសម្របសម្រួល ត្រូវអញ្ជើញគាត់ឡើងសំដែងដោយទន់ ភ្លន់ និង គ្មានការបង្ខំ ។

- អ្នកសម្របសម្រួល ត្រូវសុំឲ្យសិក្ខាកាមជាបុរសសំដែងជាតួស្ត្រី ហើយសិក្ខាកាមជាស្ត្រីវិញ សំដែងជាតួបុរស ម្នាក់ម្តងៗ ឲ្យបានគ្រប់ៗគ្នា ដើម្បីឲ្យពួកគេមានឱកាសសំដែងនៅក្នុងស្ថានភាព ដែលប្រឈម និងសមាជិកក្រុម មានភេទផ្ទុយគ្នា ។

- >> អ្នកសម្របសម្រួល ត្រូវអញ្ជើញក្រុមទាំងអស់ឲ្យមកជុំគ្នាវិញ ។
- >> អ្នកសម្របសម្រួល ត្រូវផ្តល់ឱកាសដល់ក្រុមនីមួយៗក្នុងការ “ដើរតួ” ជាអ្នកសំដែងតាមអត្ថបទ នៃសាច់រឿងនោះ ។
- >> អ្នកសម្របសម្រួល ត្រូវសុំឲ្យសិក្ខាកាមពិភាក្សាលើអត្ថបទនីមួយៗក្នុងក្រុម និង សំដែងតាមអត្ថបទនៃសាច់រឿងនោះ ដោយប្រើព័ត៌មាន ដែលក្នុងក្រុមទទួលបានពីរឿងដើម្បីអ្នកម្នីវិញមាន៩ ។ អ្នកសម្របសម្រួល ត្រូវពិចារណាមើលថាតើស្ថានភាពនេះ ត្រូវបានដោះស្រាយតាមវិធីសមស្រប និង ជាវិធី ដែលជួយយើងដៃប្តូរទេ ហើយថាតើអ្នកដើរតួក្នុងសាច់រឿងនោះ មានសុវត្ថិភាពដៃប្តូរទេ ។

ខាងក្រោមនេះ គឺជាចំណុចសំខាន់ៗមួយចំនួន ដែលអ្នកសម្របសម្រួល ត្រូវមើល ឲ្យបានសព្វ និង ត្រូវធ្វើតាមឡើងវិញ នៅពេលពិភាក្សាអំពីអត្ថបទ នៃសាច់រឿងនេះ ។ ត្រូវប្រាកដថា អ្នកបានមើលចំណុចទាំងអស់នេះ ជាមួយក្រុមសិក្ខាកាម ដោយធ្វើយ៉ាងណាឲ្យពួកគេបានយល់ និង បានពិភាក្សាលើចំណុចនីមួយៗនេះ៖

- >> មានជំហានងាយៗមួយចំនួន ដែលអ្នកអាចធ្វើតាមបាន មុនពេលអ្នកធ្វើចំណាកស្រុក ដើម្បីការពារខ្លួនអ្នក ។ មុនពេលអ្នកទៅរកលេខសម្រាប់ទំនាក់ទំនងមនុស្ស ដែលគួរឲ្យទុកចិត្តមួយចំនួននៅទីនោះ ដូចជាមិត្តភក្តិដែលធ្វើការនៅអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាល ។ ត្រូវចាំលេខទំនាក់ទំនងនេះ ក្នុងករណីអ្នក បាត់ទូរស័ព្ទរបស់អ្នក ។
- >> ត្រូវមានផែនការក្នុងការទំនាក់ទំនងជាមួយមិត្តភក្តិ និង សមាជិកគ្រួសាររបស់អ្នកនៅពេល ដែលអ្នកត្រូវចាកចេញ ។
- >> អ្នកសម្របសម្រួល ត្រូវប្រាប់សិក្ខាកាមឲ្យលែយ៉ាងណាយកអត្តសញ្ញាណប័ណ្ណរបស់ខ្លួនទៅជាមួយផង ប៉ុន្តែក៏ត្រូវថតចម្លងចំនួនប៉ុន្មានច្បាប់ទុកនៅផ្ទះផងដែរ ។ មិនត្រូវប្រគល់អត្តសញ្ញាណប័ណ្ណ ទៅឲ្យជនណាមួយដាច់ខាត លើកលែងតែជននោះ ជាមន្ត្រីរាជការ ឬ មន្ត្រីរដ្ឋការ ។ ប្រសិនបើមាននរណាមួយចង់បាន ឬ ត្រូវព័ត៌មាន ឬ ឯកសារអ្វីពីអ្នក សុំប្រាប់ពួកគេទៅវិញថា អ្នកនឹងផ្តល់ឲ្យពួកគេបានត្រឹមតែឯកសារ ជាច្បាប់ចម្លងទេ ។
- >> ប្រសិនបើមានជនណាមួយជួយអ្នករៀបចំការធ្វើដំណើរ កុំភ្លេចសុំឈ្មោះ និង នាមត្រកូល ព្រមទាំងលេខទំនាក់ទំនងរបស់គេផង ហើយត្រូវផ្តល់ព័ត៌មាននេះដល់ជនណាមួយ ដែលអ្នកមានការជឿទុកចិត្ត ។ ការបង់ថ្លៃឈ្នួលខេយ្យល់ក្នុងការជូនអ្នកឆ្លងដែន ដោយគ្មានលិខិតធ្វើដំណើរ ទំនងជាមានតម្លៃថោកមែន ប៉ុន្តែអ្នកប្រឈមនឹងការចាប់ខ្លួនដាក់ពន្ធនាគារ និង ក្រោយមក ត្រូវគេបណ្តេញចេញ ឬ បញ្ជូនមកស្រុកកំណើតវិញ ។
- >> ប្រសិនបើអ្នកធ្វើចំណាកស្រុករកការងារធ្វើ សំខាន់ អ្នកត្រូវចំណាយពេលទៅធ្វើលិខិតឆ្លងដែន សុំទិដ្ឋាការ និង សុំប័ណ្ណអនុញ្ញាតធ្វើការងារ ។

ការបញ្ចប់កម្មវិធីធ្វើលំហាត់:

ចំណុចទាំងអស់ខាងលើ មានសារសំខាន់ណាស់ និង អាចសរសេរវាបញ្ចូលទៅក្នុងក្តាស់ហ្វឺប៊ីប៊ាត សម្រាប់សិក្ខាកាម ទុកជាការក្រើនរំលឹកដល់ពួកគេ ។ ពួកគេក៏អាចពិភាក្សាជាមួយនឹងមិត្តភក្តិ និង សមាជិកគ្រួសាររបស់ពួកគេអំពីចំណុចទាំងនោះ ។

គន្លឹះសម្រាប់ជំនួយស្មារតីដល់គ្រូឧទ្ទេស:

អ្នកសម្របសម្រួល ត្រូវធ្វើបទបង្ហាញករណីសិក្សាពីការធ្វើចំណាកស្រុកឆ្លងដែនអន្តរជាតិ តាមរយៈការយកអត្ថបទចេញពីសារព័ត៌មាន ឬ ករណីសិក្សាតែម្តង ដើម្បីសិក្ខាកាម អាន និង ពិភាក្សាគ្នាក្នុងក្រុមតូចៗ ។

អ្នកសម្របសម្រួល ត្រូវសុំឲ្យអ្នកជំនាញជាតិនិយាយក្នុងនាមជាភ្នំគិន (ដូចជា មន្ត្រីនគរបាល មេធាវី តំណាងអង្គការក្រៅរដ្ឋាភិបាលប្រឆាំងអំពើជួញដូរមនុស្ស ។ល។) អ្នកជំនាញជាតិ អាចនិយាយប្រាប់សិក្ខាកាមអំពីប្រភេទ នៃការកេងប្រវ័ញ្ច និង ការជួញដូរនៅក្នុងសហគមន៍របស់អ្នក ។

អត្ថបទ នៃសាច់រឿងទាំងប្រាំសម្រាប់សកម្មភាពទី៨:

អត្ថបទ នៃសាច់រឿងទី ១

មិត្តល្អម្នាក់សម្រេចចិត្តចាកចេញពីស្រុកភូមិទៅធ្វើការនៅប្រទេសថៃ ។ ឪពុកម្តាយរបស់នាង ត្រូវការលុយ និង មានបុរសម្នាក់សន្យាថានឹងយកនាងទៅធ្វើការនៅទីនោះដោយសុំឲ្យបង់លុយមុនចំនួន ៥០០ ដុល្លារអាមេរិក សម្រាប់ចំណាយលើការធ្វើដំណើររបស់នាង ។ អ្នកជិតខាងរបស់នាងប្រាប់នាងថា វាជារឿងគួរឲ្យត្រេកត្រអាលខ្លាំងណាស់ ក្នុងការបានទៅធ្វើការនៅក្រៅប្រទេស ហើយដោយសារតែការងារនេះនាងអាចដោះស្រាយវិបត្តិថវិកាឲ្យគ្រួសារបាន ។ ប្រសិនបើអ្នកជាប្រធាននេះវិញ តើអ្នកគួរធ្វើយ៉ាងណា? តើអ្នកគួរឲ្យយោបល់អ្វីខ្លះដល់នាង?

សិក្ខាកាមម្នាក់ អាចដើរតួជាភ្នំគិនស្រី ហើយសិក្ខាកាមម្នាក់ទៀត ដើរតួជាមិត្តរបស់នាង ។

អត្ថបទ នៃសាច់រឿងទី ២

សិក្ខាកាមម្នាក់ ដើរតួជាយុវតី និង សិក្ខាកាមម្នាក់ទៀត ដើរតួជាមិត្តរបស់នាង ។ សេចក្តីត្រូវការក្នុងការ រកលុយបង់ថ្លៃសាលាឲ្យកូនរបស់គាត់ ។ បុរសមកពីជនបទម្នាក់ ត្រូវគេនាំឲ្យទៅធ្វើការជាកម្មករនេសាទនៅប្រទេសថៃ ។ មេឡប់បានដកយក និង រក្សាទុកលិខិតឆ្លងដែនរបស់គាត់ ។ បុរសនោះ ធ្វើការ ២០ ម៉ោងក្នុងមួយថ្ងៃ ។ គេឲ្យថ្នាំគាត់លេបមួយគ្រាប់ជារៀងរាល់ថ្ងៃ ដើម្បីឲ្យគាត់អាចធ្វើការបានពេញមួយថ្ងៃដោយមិនចាំបាច់ដេកជូន ។ ក្នុងមួយថ្ងៃ គាត់អាចទទួលបានទានអាហារបានតែមួយពេលប៉ុណ្ណោះ ។ គាត់ធ្វើការលើទូកនេសាទចំនួន ២ សប្តាហ៍ជាប់ៗគ្នា ក្នុងពេលចុះទូកម្តងៗ ។ ប្រាក់ចំណូល ដែលគាត់ត្រូវទទួលបានទាំងអស់ ត្រូវចៅកែរបស់គាត់ជាអ្នករក្សាទុក ។

អ្នកសម្របសម្រួល ត្រូវឲ្យពួកគេគិតអំពីសំណួរទាំងអស់ជាក្រុម ដោយបុរសនោះ គួរសួរអ្នកជ្រើសរើសខ្លួនឲ្យបញ្ជាក់ថា តើឱកាសការងារនេះជាការងារពិតដែរឬទេ មុននឹងប្រគល់លិខិតឆ្លងដែន របស់ខ្លួនទៅឲ្យគេ ។ ក្រោយមក ទុកពេលឲ្យក្រុមគិតអំពីសំណួរ ដែលប្រពន្ធរបស់គាត់ គួរតែសួរគាត់ និង ពួកគេគួរដាក់ចេញនូវវិធីសាស្ត្រក្នុងការធ្វើយ៉ាងណាឲ្យវិធីសាស្ត្រនោះ រក្សាបាននូវសុវត្ថិភាព ។

បន្ទាប់ពីបានរៀបចំគំនិតគ្រោងឆ្លឹងរួចហើយ សិក្ខាកាមម្នាក់ចេញមកដើរតួជាបុរសនោះ ចំណែកសិក្ខាកាមម្នាក់ទៀត ដើរតួជាប្រពន្ធ ហើយពួកគេអាចនិយាយសារសងគ្នាអំពីថាតើពួកគេ គួររៀបផែនការបៀបណា ដើម្បីបញ្ជាក់ថា ក្នុងឱកាសបែបនេះ មានសុវត្ថិភាព ។

អត្ថបទ នៃសាច់រឿងទី ៣

គេបានដឹកស្រ្តីម្នាក់មកពីជនបទ ឲ្យទៅធ្វើការជាកម្មការិនីរោងចក្រនៅរាជធានី ។ ក្នុងកំឡុងពេលដែលនាងរស់នៅក្នុងរាជធានី នាងស្នាក់នៅក្នុងបន្ទប់រួមគ្នាជាមួយនិងស្រ្តី ៥ នាក់ផ្សេងទៀត ដែលមកពីខេត្តផ្សេងៗគ្នា ហើយពួកគេតែងតែចែករំលែកម្ហូបអាហារ និង ប្រើប្រាស់សម្លៀកបំពាក់រួមគ្នា ។ នាងមិនសប្បាយចិត្តនឹងលក្ខខណ្ឌការងាររបស់នាងទេ ហើយនាងមានអារម្មណ៍ថា លក្ខខណ្ឌទាំងនោះ មិនយុត្តិធម៌ឡើយ ។ នាងចង់និយាយជាមួយថៅកែរបស់នាងពីបញ្ហានេះ ។

សុំឲ្យសិក្ខាកាមគិតជាក្រុមអំពីវិធី ដែលស្រ្តីនោះអាចចូលជួបថៅកែរបស់នាង និងយាយអំពីលក្ខខណ្ឌការងារ ដែលមិនយុត្តិធម៌នោះ ។ បន្ទាប់មកទៀត សុំឲ្យសិក្ខាកាមពិចារណាជាក្រុមថាតើមិត្តរបស់នាង អាចជួយធ្វើអ្វីបាន មុននិងនាងធ្វើចំណាកស្រុកទៅរកការងារធ្វើ?

អត្ថបទ នៃសាច់រឿងទី ៤

បុរសវ័យក្មេងម្នាក់សង្ឃឹមថានឹងរកការងារបានធ្វើជាកម្មករសំណង់នៅប្រទេសថៃ ។ អ្នកជិតខាងរបស់គាត់ជាមេឡូល បានចំណាយពេលអស់រយៈពេលបីថ្ងៃក្នុងការបញ្ជូនបញ្ជូលគាត់ឲ្យទៅខ្ចីលុយពីធនាគារ ដើម្បីធ្វើចំណាកស្រុកជាមួយមេឡូលនោះ ហើយមេឡូលនោះ បានប្រាប់បុរសនោះថា ថៅកែរបស់គាត់ ត្រូវការកម្មករបន្ថែមទៀត ឲ្យទៅធ្វើការនៅក្នុងចំការរបស់គាត់ក្នុងពេលនេះ ។ គាត់ដឹងថា ថ្ងៃធ្វើដំណើរទៅប្រទេសថៃ នឹងត្រូវចំណាយចំនួន ៣,០០០ បាត ប៉ុន្តែគេបានប្រាប់គាត់ថា គាត់នឹងរកចំណូលបានវិញចំនួន ៥០០ បាត ក្នុងមួយថ្ងៃ បូករួមនឹងលុយធ្វើការបែបម៉ោងទៀត ។ គាត់គិតថា វាពិតជារឿងល្អណាស់ប្រសិនបើបែបនេះមែន ហើយគាត់ចង់ទៅឲ្យបានកាន់តែបានឆាប់កាន់តែល្អ ។

សុំឲ្យសិក្ខាកាមធ្វើការពិចារណាជាក្រុមថាតើសមាជិកគ្រួសាររបស់ពួកគាត់គួរឲ្យដំបូន្មានអ្វីខ្លះដល់គាត់? បន្ទាប់មកទៀត ពិចារណាថាមានគុណសម្បត្តិ និង គុណវិបត្តិអ្វីខ្លះ ប្រសិនបើបុរសវ័យក្មេងរូបនេះ សម្រេចចិត្តទៅខ្ចីលុយគេ និង ព្រមទទួលយកការងារនេះ ។

អត្ថបទ នៃសាច់រឿងទី ៥

ក្មេងស្រីនៅតាមព្រំដែនខ្មែរថៃម្នាក់ឆ្លងកាត់ព្រំដែនទៅធ្វើការនៅប្រទេសថៃជារៀងរាល់ថ្ងៃ ។ នាងក្រោកឡើងពីពេលព្រឹកព្រលឹម ដើម្បីធ្វើដំណើរទៅប្រទេសថៃ និង ត្រឡប់មកវិញនៅពេលយប់ប្រដៅ ។ នាងជាការងារលក់ដូរឥវ៉ាន់ក្នុងហាង ហើយនាងមានអារម្មណ៍ថា ពេលវេលា ដែលនាងប្រើប្រាស់ក្នុងការធ្វើដំណើរទៅទីនោះ និង ត្រឡប់មកវិញ ហើយបើធៀបនឹងអ្វីជាប្រាក់ចំណូល ដែលនាងរកបានមកនោះគឺមិនសមគ្នាទេ ។ ថ្ងៃមួយ នាងបានសុំថៅកែរបស់នាងឲ្យតម្លើងប្រាក់ឈ្នួលបន្តិច ប៉ុន្តែថៅកែនោះមិនត្រឹមតែបដិសេធមិនតម្លើងប្រាក់ឈ្នួលឲ្យនាងទេ និង ថែមទាំងប្រាប់នាងឲ្យបន្តធ្វើការក្នុងលក្ខខណ្ឌការងារ ដដែលនេះ ឬបើពុំនោះទេ នាងអាចសុំឈប់ពីការងារក៏បាន ។ នាងមិនសប្បាយចិត្តទាល់តែសោះ ។

អ្នកសម្របសម្រួលត្រូវសុំឲ្យក្រុមសិក្ខាកាមធ្វើបញ្ជីពីទឹកនៃរូបគ្នា ថាតើកន្លែងណាដែលអ្នកគួរទៅ ប្រសិនបើអ្នកជាក្មេងស្រីនោះវិញ ដើម្បីឲ្យនាងប្រើប្រាស់វាគំនិតបានខ្លះ ។ បន្ទាប់មក ប្រសិនបើអ្នកជាមិត្តរបស់នាងវិញ តើអ្នកគួរផ្តល់ដំបូន្មានឲ្យនាងធ្វើអ្វីខ្លះក្នុងពេលឥឡូវនេះ?

គ្រាប់អង្កាំ (ពណ៌ទឹកប្រាក់)

នៅចុងបញ្ចប់ នៃមេរៀននីមួយៗ សុំឲ្យសិក្ខាកាមយកអង្កាំពណ៌ទឹកប្រាក់មួយគ្រាប់ ហើយដោយវាចូលទៅក្នុងខ្សែ ។ សុំរំលឹកប្រាប់សិក្ខាកាមថា អង្កាំពណ៌ប្រាក់នេះ តំណាងឲ្យទឹកនៃឆ្នេរ ដែលពួកគេនឹងទៅរកព័ត៌មានអំពីការងារ (ឧ. ទីភ្នាក់ងារជាតិមុខរបរ និង ការងារ/គេហទំព័រ បងភ័ក្រ្ត មជ្ឈមណ្ឌលរកការងារឲ្យធ្វើនៅតាមខេត្ត/រាជធានី ។ល។) ។ វាក៏មានន័យម្យ៉ាងទៀតផងដែរថា ពួកគេដឹងថាត្រូវពិភាក្សាជាមួយនរណាប្រសិនបើពួកគេចង់ធ្វើចំណាកស្រុក (ឧ. ឪពុកម្តាយ សាច់ញាតិ មិត្តភក្តិ និង អជ្ញាធរមូលដ្ឋាន ។ល។) ហើយនៅក្នុងមេរៀននេះ ពួកគេដឹងពីចំណុចគន្លឹះទាំងអស់ សម្រាប់ជាជំនួយស្មារតីក្នុងការធ្វើចំណាកស្រុកប្រកប ដោយសុវត្ថិភាព ។ ជម្រុញឲ្យសិក្ខាកាម ធ្វើការជាមួយអ្នកដែលអង្គុយក្បែរខ្លួនគាត់ ក្នុងការដោតអង្កាំចូលក្នុងខ្សែ ដោយជួយគ្នាទៅវិញទៅមកក្នុងការចងអង្កាំនៅជុំវិញកន្លែងដែលបស់ពួកគេ នឹង ត្រូវពិភាក្សាគ្នាថាតើវាមានន័យអ្វីចំពោះពួកគេ ។

ជំនាញ

ការចាក់បញ្ចាំងរឿងវីដេអូបំផុសគំនិត (Inspirational video)

<https://www.facebook.com/klahan9cambodia/videos/1059313010872363/>

គោលបំណង៖

- >> ចូរកំណត់អ្វីទៅជាជំនាញទន់ និង អ្វីទៅជាការអនុវត្តជំនាញទាំងនេះ
- >> ចូរគិតពីជំនាញអ្វី ដែលអ្នកត្រូវការសម្រាប់ការរកបាននូវការងារសមរម្យ
- >> តើការអប់រំបណ្តុះបណ្តាលជំនាញបច្ចេកទេស និង ជំនាញវិជ្ជាជីវៈជាអ្វីទៅ (TVET) ហើយតើវាអាចមានប្រយោជន៍អ្វីសម្រាប់អ្នក

សួរក្រុមសិក្សាកាមមើលថាតើពួកគេគិតថា ពួកគេមានជំនាញអ្វីខ្លះ ខ. ជំនាញជួសជុលទោចក្រយាន ជំនាញចុងភៅ ជំនាញសិប្បកម្ម ជំនាញក្នុងការអាន ជំនាញក្នុងការច្រៀង ។ល។ សរសេរជំនាញទាំងនេះនៅលើផ្ទាំងក្រដាសស្លឹបឆាត ។ វិធីងាយៗក្នុងការដឹកនាំការងារនេះ គឺការសួរសិក្សាកាមថាតើពួកគេចូលចិត្តអ្វី និង ជំនាញខាងអ្វី ។

ពន្យល់ប្រាប់សិក្សាកាមថានៅមានជំនាញជាច្រើនផ្សេងទៀត ដែលអាចជួយពួកគេ ឲ្យទទួលបានជោគជ័យក្នុងការប្រកបរបរចិញ្ចឹមជីវិត ។ ជំនាញទាំងនេះ អាចធ្វើឲ្យចំណេះដឹងរបស់ពួកគេកាន់តែប្រសើរឡើង និង មានជំនឿចិត្តក្នុងការចរចាវេទិកាសការងារឲ្យបានកាន់តែល្អជាងមុន ហេតុដូច្នេះ ពួកគេនឹងមិនបិតក្នុងស្ថានភាពដែលមានគ្រោះថ្នាក់ទៀតទេ ។

ទាំងអស់នេះ ហៅថា ជំនាញទន់ ហើយជំនាញទាំងនោះ រួមមាន ជំនាញធ្វើផែនការ ជំនាញធ្វើទំនាក់ទំនង ជំនាញចរចា ជំនាញដោះស្រាយបញ្ហា ជំនាញក្នុងការធ្វើឲ្យមានការជឿជាក់ និង ជំនាញក្នុងការសម្របខ្លួន ។ ជំនាញទាំងអស់នេះ គឺជាជំនាញដ៏សំខាន់ នៅពេលអ្នកស្វែងរកការងារធ្វើ ធ្វើឲ្យគេតម្លើងឋានៈ ឬ ការចាប់ផ្តើម និង ការរក្សានិរន្តរភាព នៃអាជីវកម្ម ។ ជំនាញទាំងអស់នេះ ក៏សំខាន់ផងដែរ ក្នុងពេលអ្នកធ្វើការជ្រើសរើសមាត់ជីវិត និង ក្នុងពេលអ្នកធ្វើការពិភាក្សាពីជម្រើសទាំងនេះជាមួយឪពុក ម្តាយ និង សមាជិកគ្រួសាររបស់អ្នក ។

សកម្មភាពទី ៩

ករណីសិក្សា:
ជំនាញទន់

រយៈពេល នៃការធ្វើលំហាត់: ៣០ នាទី

គោលបំណង នៃការធ្វើលំហាត់:

- >> ដើម្បីកំណត់ឲ្យបានដឹងថាតើអ្វីខ្លះជាជំនាញទន់
- >> ដើម្បីបង្ហាញសិក្ខាកាមឲ្យបានដឹងអំពីសារៈសំខាន់ នៃជំនាញទន់

សម្ភារៈសិក្សា (រួមមាន ការប្រើប្រាស់ខ្លឹមសារ នៃមេរៀន)

<https://www.facebook.com/klahan9cambodia/videos/1012461945557470/>

ដំណើរការ នៃធ្វើលំហាត់:

- >> អ្នកសម្របសម្រួល ត្រូវចាក់បញ្ចាំងរឿងរ៉ាវដេអូខ្លីៗពីវេបសាយខាងលើឲ្យក្រុមសិក្ខាកាមទាំងអស់មើល (ហើយ អាស័យដ្ឋាន នៃវេបសាយនេះក៏មាននៅក្នុងឯកសារអប់រំដែរ) ។
- >> បន្ទាប់ពីមើលរឿងរ៉ាវដេអូខ្លីៗរួច អ្នកសម្របសម្រួល ត្រូវសួរសិក្ខាកាមទូរសំណួរខាងក្រោមនេះ ដោយទុកពេល ឲ្យពួកគេគ្រប់គ្រាន់ក្នុងការឆ្លើយសំណួរនីមួយៗ និង ឲ្យពួកគេពិភាក្សាគ្នាពីចម្លើយជាមួយនឹងសិក្ខាកាមក្រុមធំ ៖
  - ហេតុអ្វីបានជាអ្នកចាប់ចិត្តនឹងការបង្កើតជំនាញទន់ទាំងនេះ?
  - តើជំនាញទន់សំខាន់ៗអ្វីខ្លះ ដែលអ្នកនឹងត្រៀមខ្លួនក្នុងការរកការងារធ្វើ?
  - នេះជាមតិយោបល់មួយចំនួនសម្រាប់ឲ្យអ្នកបានដឹងថាតើអ្នកអាចទៅរកព័ត៌មានបន្ថែមទៀត ពីកន្លែងណា ដើម្បីឲ្យបានដឹងពីរបៀប នៃការបង្កើតជំនាញទន់ទាំងនេះ?
- >> នៅពេលអ្នកសម្របសម្រួល បានសួរសំណួរទាំងអស់ខាងលើរួចហើយ អ្នកសម្របសម្រួល ត្រូវចាក់បញ្ចាំង រឿងរ៉ាវដេអូខ្លីៗខាងក្រោមនេះឲ្យសិក្ខាកាមមើល៖
  - ការមានជំនឿចិត្ត: សារជាបូកាតគំនូរជីវចល ដែលនិយាយអំពីអត្ថប្រយោជន៍ នៃការមានជំនឿចិត្ត ។
[រឿងរ៉ាវដេអូខ្លីមានរយៈពេល ៥២ វិនាទី]
<https://www.facebook.com/klahan9cambodia/videos/1024970697639928/>
  - ការធ្វើផែនការ: សារជាបូកាតគំនូរជីវចល ដែលនិយាយអំពីអត្ថប្រយោជន៍ នៃការមានផែនការជីវិត ។
[រឿងរ៉ាវដេអូខ្លីមានរយៈពេល ៤៧ វិនាទី]
<https://www.facebook.com/klahan9cambodia/videos/1035155313288133/>
- >> អ្នកសម្របសម្រួល ត្រូវសួរសិក្ខាកាមថាតើអ្នកនៅមានសំណួរអ្វីផ្សេងទៀតដែរឬទេ ។
- >> អ្នកសម្របសម្រួល ត្រូវនិយាយរំលឹកឡើងវិញម្តងទៀត អំពី សារៈសំខាន់ នៃការរៀនមុខវិជ្ជាជំនាញទន់នេះ ក្នុងការទទួលបានការងារធ្វើ និង ការអាចរក្សាបានតួនាទីការងារយូរអង្វែង ។

ការបញ្ចប់កម្មវិធីធ្វើលំហាត់:

អ្នកសម្របសម្រួល អាចបញ្ចប់សកម្មភាពនេះ ដោយសុំឲ្យក្រុមសិក្ខាកាមកំណត់ពីជំនាញទន់ផ្សេងៗគ្នា ដែលពួកគេ អាចនឹករកឃើញ ។

៤.១

ការអប់រំបណ្តុះបណ្តាលជំនាញ បច្ចេកទេស និង ជំនាញវិជ្ជាជីវៈ (TVET skills)

ការអប់រំបណ្តុះបណ្តាលជំនាញបច្ចេកទេស និង ជំនាញវិជ្ជាជីវៈ គឺជាការអប់រំ និង ការបណ្តុះបណ្តាល ដែលផ្តល់ចំណេះដឹង និង ជំនាញ សម្រាប់ការបំរើការងារ ។ ការបណ្តុះបណ្តាលជំនាញវិជ្ជាជីវៈ គឺជាវិធីមួយដែលផ្តល់នូវអាជីពមានប្រាក់បៀវត្សរ៍ខ្ពស់ និង រកប្រាក់ចំណូលបានច្រើន ។ ការដែលមានវិជ្ជាជីវៈ ដែលមានកំរិតនៃការទទួលស្គាល់មួយ អាចនាំឲ្យមានការងារទទួលបានប្រាក់បៀវត្សរ៍ខ្ពស់ វិជ្ជាជីវៈទាំងនោះរួមមាន ជាងអគ្គិសនី ជាងម៉ាស៊ីន ឱសថការី និង ទន្ធពេទ្យ ពីអាជីពដែលអាចទទួលបានប្រាក់ចំណូលខ្ពស់នេះ វាអាចនាំឲ្យទទួលបានតួនាទីជាអ្នកគ្រប់គ្រងទៀត ។

ការងារពាណិជ្ជកម្ម កំពុងតែមានតម្រូវការខ្ពស់នៅប្រទេសកម្ពុជា ហើយវាផ្តល់នូវជម្រើសក្នុងសិក្សាមុខវិជ្ជានេះ នៅកំរិតសាកលវិទ្យាល័យ ដែលវាមិនមែនសុទ្ធតែជារឿងងាយស្រួលសម្រាប់មនុស្សគ្រប់គ្នានោះទេ គឺដោយសារតែវាមានតម្លៃខ្ពស់ វាទាមទារសមត្ថភាពក្នុងការសិក្សា ត្រូវការបំណាយពេលវេលា និង កន្លែងរស់នៅសមស្រប ។

សកម្មភាពទី ១០

ករណីសិក្សា៖
ការងារកាត់ដេរ

រយៈពេល នៃការធ្វើលំហាត់៖ ១០ នាទី

គោលបំណង នៃការធ្វើលំហាត់៖

- >> ដើម្បីកំណត់ឲ្យបានដឹងថាតើអ្វីខ្លះជាជំនាញទាន់
- >> ដើម្បីបង្ហាញសិក្ខាកាមឲ្យបានដឹងអំពីសារៈសំខាន់ នៃជំនាញទាន់

សម្ភារៈសិក្សា (រួមមាន ការប្រើប្រាស់ខ្លឹមសារ នៃមេរៀន)

<https://www.facebook.com/klahan9cambodia/videos/vb.581450158658653/1050417325095265/?type=3&theater>

ដំណើរការ នៃធ្វើលំហាត់:

- >> អ្នកសម្របសម្រួល ត្រូវនិយាយប្រាប់ក្រុមសិក្សាកាមអំពីការអប់រំបណ្តុះបណ្តាលជំនាញបច្ចេកទេស និង ជំនាញវិជ្ជាជីវៈ និង សួរពួកគេថាហេតុអ្វីបានជាវាមានសារៈសំខាន់ចំពោះយុវជននៅប្រទេសកម្ពុជា ។
- >> អ្នកសម្របសម្រួល ត្រូវចាក់បញ្ចាំងរឿងរ៉ាវដៃអ្វីខ្លីៗពីបណ្តាញរបស់សាយខាងលើឲ្យក្រុមសិក្សាកាមទាំងអស់មើល (ហើយនៅមានអោយផ្លាស់ប្តូរសាយផ្សេងទៀតនៅក្នុងឯកសារអប់រំផងដែរ) ។
- >> អ្នកសម្របសម្រួល ត្រូវសួរសិក្សាកាមថាតើពួកគេមានសំណួរអ្វីអំពីរឿងរ៉ាវដៃអ្វីខ្លីៗនេះទៀតដែរឬទេ និង សុំឲ្យពួកគេធ្វើការពិភាក្សាជុំវិញសាច់រឿង នៃរឿងរ៉ាវដៃអ្វីខ្លីៗនេះ ។
- >> អ្នកសម្របសម្រួល ត្រូវពន្យល់សិក្សាកាមឲ្យបានយល់ថា ជំនាញបច្ចេកទេស និង ជំនាញវិជ្ជាជីវៈនេះ (TVET skills) ជាជំនាញ ដែលគេកំពុងត្រូវការនៅក្នុងប្រទេសកម្ពុជា ហើយជាទូទៅយុវជន មិនសូវបានដឹងអ្វីជាមុខវិជ្ជាជំនាញបច្ចេកទេស និង ជំនាញវិជ្ជាជីវៈ (TVET subjects) នោះទេ ហើយពួកគេមិនបានដឹងថាតើជំនាញអ្វីខ្លះ ដែលនាំឲ្យពួកគេមានការងារ និង ទទួលបានប្រាក់បៀវត្ស ឬ អត្ថប្រយោជន៍ ប៉ុន្មាននោះទេ ។

ការបញ្ចប់កម្មវិធីធ្វើលំហាត់:

អ្នកសម្របសម្រួល ត្រូវសួរក្រុមសិក្សាកាមមើលថាតើពួកគេអាចប្រាប់ពីប្រភេទ នៃការងារបានមកពីការអប់រំបណ្តុះបណ្តាលជំនាញបច្ចេកទេស និង ជំនាញវិជ្ជាជីវៈ (TVET) ដែលមិត្តភក្តិ ឬ សមាជិកគ្រួសាររបស់ពួកគេទទួលបានដែរឬទេ និង សួរពួកគេបន្ថែមទៀតថាតើពួកគេដឹងពីកន្លែង ដែលអាចទទួលបានការបណ្តុះបណ្តាលជំនាញ TVET នេះដែរឬទេ ។ អ្នកសម្របសម្រួល មិនត្រូវភ្លេចសរសេរឃ្លាទាំងនេះ នៅក្នុងផ្ទាំងក្រដាសផ្ទាំងជំនាន់ទេ ។

សកម្មភាពទី ១១

សាលាអប់រំបណ្តុះបណ្តាលជំនាញបច្ចេកទេស និង ជំនាញវិជ្ជាជីវៈ ឬ សាកលវិទ្យាល័យ តើអ្នកគួរជ្រើសរើសយកសាលាមួយណា?

រយៈពេល នៃការធ្វើលំហាត់: ១៥ នាទី

គោលបំណង នៃការធ្វើលំហាត់:

គឺដើម្បីបញ្ជាក់បន្ថែមលើការអប់រំបណ្តុះបណ្តាលជំនាញបច្ចេកទេស និង ជំនាញវិជ្ជាជីវៈ រួមទាំងអ្វីៗដែលសិក្សាកាម អាចធ្វើបាន និង ទីកន្លែងដែលសិក្សាកាមអាចរកឃើញ ប្រសិនបើពួកគេជ្រើសរើសយកការអប់រំបណ្តុះបណ្តាលជំនាញបច្ចេកទេស និង ជំនាញវិជ្ជាជីវៈ (TVET) ។

សម្ភារៈសិក្សា (រួមមាន ការប្រើប្រាស់ខ្លឹមសារ នៃមេរៀន)

<https://www.facebook.com/klahan9cambodia/videos/861391057331227/>

ដំណើរការ នៃធ្វើលំហាត់:

- >> ចាក់បញ្ចាំងរឿងវីដេអូខ្លីៗពីវេបសាយខាងលើឲ្យក្រុមសិក្សាកាមទាំងអស់មើល (ហើយអាស័យដ្ឋានវេបសាយនេះក៏មាននៅក្នុងឯកសារអប់រំដែរ)
- >> បន្ទាប់ពីមើលរឿងវីដេអូខ្លីៗរួច សួរសិក្សាកាមនូវសំណួរខាងក្រោម ដោយទុកពេលឲ្យសិក្សាកាមឲ្យបានគ្រប់គ្រាន់ ក្នុងការឆ្លើយសំណួរនីមួយៗ និង សុំឲ្យពួកគេពិភាក្សាពីចម្លើយទាំងនេះជាមួយនឹងសិក្សាកាមក្រុមធំ៖
  - តើអ្នកអាចរៀនយកមុខវិជ្ជាអ្វីនៅសាលាអប់រំបណ្តុះបណ្តាលជំនាញបច្ចេកទេស និង ជំនាញវិជ្ជាជីវៈក្នុងការទទួលបានការងារធ្វើ និង អាជីពផ្សេងៗ
  - តើត្រូវទៅរៀននៅសាលាអប់រំបណ្តុះបណ្តាលជំនាញបច្ចេកទេស និង ជំនាញវិជ្ជាជីវៈនៅកន្លែងណា និង តើត្រូវទៅរកការងារធ្វើនៅឯណា
  - តើហេតុអ្វីបានជាសាលាអប់រំបណ្តុះបណ្តាលជំនាញបច្ចេកទេស និង ជំនាញវិជ្ជាជីវៈមានសារសំខាន់

ការបញ្ចប់កម្មវិធីធ្វើលំហាត់:

តើមានសិក្សាកាមណាក្នុងក្រុមមានការងារល្អ ដែលជាការងារបានមកពីជំនាញ នៃការអប់រំបណ្តុះបណ្តាលជំនាញបច្ចេកទេស និង ជំនាញវិជ្ជាជីវៈ (TVET job) ដែរឬទេ? តើក្នុងពេលថ្មីៗនេះ មានសិក្សាកាមណាមានការងារធ្វើដែលអាចចាត់ទុកបានថា ជាការអប់រំបណ្តុះបណ្តាលជំនាញបច្ចេកទេស និង ជំនាញវិជ្ជាជីវៈ (TVET) ដែរឬទេ? តើមានសិក្សាកាមណាអាចនិយាយប្រាប់ក្រុមសិក្សាកាមរបស់យើងអំពីអ្វី ដែលអ្នកកំពុងធ្វើ ហើយតើអ្នកបានរៀនពីជំនាញបច្ចេកទេស និង ជំនាញវិជ្ជាជីវៈ (TVET skills) នេះពីកន្លែងណា?

សកម្មភាពទី ១២

ករណីសិក្សា:
ការងារជំនាញ

រយៈពេល នៃការធ្វើលំហាត់: ៣០ នាទី

គោលបំណង នៃការធ្វើលំហាត់:

- >> ដើម្បីជួយសិក្សាកាមក្នុងការគិតពីជំនាញក្នុងការងារផ្សេងៗពីគ្នា
- >> ដើម្បីយល់ដឹងពីជំនាញអ្វី ដែលអាចជានាំគ្នា
- >> ដើម្បីឲ្យសិក្សាកាម អាចកំណត់យកជំនាញផ្ទាល់ខ្លួន និង ជំនាញអ្វី ដែលពួកគេអាចត្រូវការ និង ជំនាញអ្វី ដែលពួកគេចង់ពង្រឹងវាបន្ថែមទៀត

សម្ភារៈសិក្សា (រួមមាន ការប្រើប្រាស់ខ្លឹមសារ នៃមេរៀន)

កាតផ្ទុកព័ត៌មាន (flash card) សម្រាប់សកម្មភាពទី១២

ដំណើរការ នៃការធ្វើលំហាត់:

- >> អ្នកសម្របសម្រួល ប្រើកាតផ្ទុកព័ត៌មាន ដែលអ៊ីតធូច បង្ហាញម្តងមួយៗផ្នែកខាងការងារឲ្យសិក្ខាកាមទាំងអស់មើល ។
- >> អ្នកសម្របសម្រួល ត្រូវសួរសិក្ខាកាមទាំងអស់ថាតើជំនាញទន់ប្រភេទណា ដែលពួកគេត្រូវការសម្រាប់ធ្វើការងារណាមួយពិតប្រាកដ ។
- >> អ្នកសម្របសម្រួល ត្រូវលើកទឹកចិត្តឲ្យសិក្ខាកាមហ៊ាននិយាយពីជំនាញ ដែលពួកគេត្រូវការសម្រាប់ការងារណាមួយ ដែលពួកគេចង់ធ្វើ ដូចមាននៅក្នុងបញ្ជីការងារ ដែលអ្នកសម្របសម្រួលបានចែកជូននេះ ។

ផែនការសកម្មភាពរបស់ខ្ញុំ

ក្រោយមក អ្នកសម្របសម្រួល ត្រូវសុំឲ្យក្រុមសិក្ខាកាមត្រឡប់ទៅមើលក្នុងក្រដាសតារាង “សកម្មភាពរបស់ខ្ញុំ” និងរំលឹកពួកគេឲ្យមើលការងារ ដែលពួកគេចូលចិត្ត ។ អ្នកសម្របសម្រួល ត្រូវសុំឲ្យសិក្ខាកាមនីមួយៗ ពិចារណាទៅលើសំណួរមួយចំនួន ដូចខាងក្រោមនេះ ៖

១. តើជំនាញអ្វីខ្លះ ដែលអ្នកគិតថា អ្នកត្រូវការសម្រាប់ការងារនេះ?
២. ដើម្បីកម្រិតពិសារសំខាន់ នៃទម្រង់នោះ អ្នកត្រូវវាយធ្វើការតម្លៃវា តាមរយៈការផ្តល់ពិន្ទុ ចាប់ពីកម្រិត ១ ដល់៥ ដែលជាកម្រិតពិន្ទុខ្ពស់ជាងគេ ។
៣. តើអ្នកគិតថា ជំនាញមួយណាដែលអ្នកមានហើយ?
៤. តើអ្នកគិតថា ជំនាញមួយណាដែលអ្នកត្រូវខំរៀនឲ្យបានពូកែ?

អ្នកសម្របសម្រួល ត្រូវប្រាប់សិក្ខាកាមឲ្យធ្វើការពិភាក្សា ដើម្បីរកឲ្យឃើញថាតើជំនាញមួយណា ដែលគេត្រូវ ការច្រើន តើជំនាញមួយណា ដែលពួកគេគិតថាជាជំនាញ ដែលសំខាន់បំផុតសម្រាប់ពួកគេ និង តើជំនាញ មួយណា ដែលការងារត្រូវការវាហួត ។

ការបញ្ចប់កម្មវិធីធ្វើលំហាត់:

សួរទៅកាន់ក្រុម៖ ហេតុអ្វីបានជាគេគិតថាជំនាញសំខាន់? តើមានអ្នកណា នៅក្នុងក្រុមបានប្រើជំនាញ នៅក្នុងការងាររបស់ពួកគេ? សូមជួយអោយពួកគាត់ជួយចែករំលែកថាតើពួកគាត់ប្រើប្រាស់ជំនាញទៅក្នុង ការងារយ៉ាងដូចម្តេច?

ចំណុចគន្លឹះសម្រាប់ជំនួយស្មារតីក្នុងការបណ្តុះបណ្តាល

យកល្អ សម្រាប់ក្រុមរបស់អ្នកជាអ្នកសម្របសម្រួល គួរគិតពិចារណាពីលទ្ធភាពរបស់សិក្ខាកាមក្នុងការអាន និងសរសេរ ។ អ្នកសម្របសម្រួល អាចនឹងចង់ប្រើតារាងខាងក្រោមនេះ ទុកជាទម្រង់គំរូ សម្រាប់សិក្ខាកាមប្រើប្រាស់ ។

ការងារ	ជំនាញត្រូវការ	១	២	៣	៤	៥	ជំនាញដែលមានហើយ	ជំនាញដែលត្រូវខំរៀនថែម

បញ្ជីការងារ	ជំនាញដែលត្រូវការ
<p>១. សន្តិសុខ</p> <p>សន្តិសុខត្រួតពិនិត្យមើលតាមការដ្ឋាន ដើម្បីការពារចោរលួច ការពារការបំផ្លាញសម្បត្តិឯកជន ឬសាធារណៈ ការពារអគ្គិភ័យ និង ការពារនូវស្ថានភាពគ្រោះថ្នាក់ជាច្រើនផ្សេងទៀត ។ ពួកគេទទួលខុសត្រូវមើលថែសុវត្ថិភាពដល់កម្មករ និយោជិត ឬ បុគ្គលិកម្ចាស់ផ្ទះ ភ្ញៀវ និង មនុស្សជាច្រើនផ្សេងទៀត ដែលគេកំណត់ឲ្យមើលថែទីតាំងនោះ ។</p>	<ul style="list-style-type: none"> >> ការទំនាក់ទំនង >> ការស្តាប់ >> សមត្ថភាពធ្វើការងារដោយឯករាជ្យ >> សមត្ថភាពផ្នែកសុខភាពរាងកាយ >> ភ្នែកភ្លឺល្អ >> សមត្ថភាពរៀបចំខ្លួនឲ្យបានរៀបរយគ្រប់ពេលវេលា >> មានចរិតសមរម្យ និង ទន់ភ្លន់ >> ចេះធ្វើតាមគោលការណ៍ និង មានចិត្តស្ងប់ក្នុងពេលមានស្ថានភាពបន្ទាន់
<p>២. អ្នកមើលថែមនុស្ស</p> <p>អ្នកមើលថែមនុស្សជាអ្នកផ្តល់នូវជំនួយក្នុងការមើលថែមនុស្ស ដែលមានជម្ងឺ អ្នករបួស មនុស្សមានជម្ងឺផ្លូវចិត្ត ឬ អ្នកមនុស្សពិការ ឬ មនុស្សចាស់ ដែលងាយនឹងដួលដេក ។</p>	<ul style="list-style-type: none"> >> ដោះស្រាយបញ្ហា >> មានការអត់ធ្មត់ ឬ ខន្តី >> ការទំនាក់ទំនង >> មានចរិតគួរឲ្យគោរព និង មានការឈឺឆ្កាបចេះជួយគេជួយឯង >> មានឥរិយាបថវិជ្ជមាន និង រីករាយ >> មានសមត្ថភាពធ្វើការបានល្អ បើទោះបីតក្កក្នុងកាលៈទេសៈរងសម្ពាធវិជ្ជមាន និង រាងកាយអស់កម្លាំងក៏ដោយ
<p>៣. កម្មករសំណង់</p> <p>កម្មករសំណង់ គឺជាមនុស្សម្នាក់ ដែលធ្វើការសាមញ្ញជាច្រើនមុខ ដែលទាមទារនូវកម្លាំងពលកម្មប្រើប្រាស់នៅក្នុងការដ្ឋានសំណង់ ។ ពួកគេកាន់នូវឧបករណ៍និងសម្ភារៈ ឬ ជួយតម្លើងគ្រឿងឧបករណ៍ផ្សេងៗ ទៀត ។</p>	<ul style="list-style-type: none"> >> ការងារសំណង់ >> ការចរចា >> ការដោះស្រាយបញ្ហា >> ការទំនាក់ទំនង >> ការធ្វើផែនការសាងសង់ >> ចេះធ្វើការងារជាក្រុម
<p>៤. អ្នកបំរើការផ្នែកបដិសណ្ឋារកិច្ច</p> <p>អ្នកបំរើការផ្នែកបដិសណ្ឋារកិច្ច ជាទូទៅបំរើសេវាជូនអតិថិជនជាច្រើនមុខរួមមាន ការបំរើមនុស្ស នៅតាមរង្វង់សាល បំរើតាមភោជនីយដ្ឋាន បំរើសេវាក្នុងការងារដឹកជញ្ជូន និង ការរៀបចំការប្រជុំ ។</p>	<ul style="list-style-type: none"> >> ផ្តល់សេវាជូនអតិថិជន >> ការទំនាក់ទំនង >> ការរៀបចំ >> ជំនាញខាងការស្តាប់ >> ជំនាញភាសា >> មានសមត្ថភាពធ្វើការហ្មួសម៉ោង
<p>៥. កម្មកររោងចក្រកាត់ដេរ</p>	<ul style="list-style-type: none"> >> អ្នកបង្ហាញម៉ូដ >> កាត់ដេរ >> ការចរចា >> ការដោះស្រាយបញ្ហា >> ការលក់ និង ដើរទីផ្សារ

ផ្នែកបន្ទាប់មកទៀត គឺជាផ្នែកដែលត្រូវអនុវត្តជាក់ស្តែង ស្តីពី ការរៀនជំនាញទន់ ថ្មីៗ និង ការពង្រឹងនូវ ជំនាញទន់ដែលមានស្រាប់ ។

ជំនាញទន់ មិនមានការទាក់ទងគ្នានឹងកម្មវិធីជាក់លាក់ នៃវិស័យសិក្សាធិការ ឬ វិស័យអាជីពណាមួយនោះទេ ប៉ុន្តែវាជាជំនាញ ដែលអាចយកទៅអនុវត្តបាននៅគ្រប់កន្លែងធ្វើការទាំងអស់ ។ វាជាជំនាញ ដែលសំខាន់ សម្រាប់ការប្រើប្រាស់បានជោគជ័យនៅកន្លែងធ្វើការងារ ។ ជំនាញទន់ គឺជាជំនាញ ដែលលំបាកនឹងទទួល បានណាស់ និង លំបាកធ្វើការវាស់វែងទៀតផង ប៉ុន្តែវាសំខាន់ខ្លាំងណាស់ក្នុងការទទួលបានការងារធ្វើ និង រក្សាការងារនោះឲ្យនៅបិតថេរទៀតផង ។

សកម្មភាពទី ១៣

ការប្រែក្លាយពីជំនាញឲ្យទៅជាការធ្វើការងារ

រយៈពេល នៃការធ្វើលំហាត់: ៣០ នាទី

គោលបំណង នៃការធ្វើលំហាត់:

- >> ដើម្បីឲ្យសិក្ខាកាមយល់ព្រមលើនិយមន័យ នៃជំនាញទន់
- >> ដើម្បីឲ្យសិក្ខាកាមបានរៀនជំនាញទន់ចំនួន ៥ មុខជំនាញ
- >> ដើម្បីឲ្យសិក្ខាកាមកំណត់ដឹងថាតើនៅពេលណា ត្រូវប្រើប្រាស់ជំនាញទន់ទាំងនេះ

សម្ភារៈសិក្សា (រួមមាន ការប្រើប្រាស់ខ្លឹមសារ នៃមេរៀន)

ជំនាញទន់នីមួយៗនៅក្នុងរឿងរ៉ាវដេអូខ្លីៗ ត្រូវបានទាញយកចេញពីវេបសាយ ។

ដំណើរការ នៃការធ្វើលំហាត់:

ជំនាញទន់នីមួយៗ មានរឿងរ៉ាវ ពីកម្មវិធីក្លាហាន១ ដើម្បីចាក់បញ្ចាំងពីឧទាហរណ៍ នៃជំនាញទន់នោះ ឲ្យ សិក្ខាកាមមើល ។ បន្ទាប់ពីមើលរឿងរ៉ាវដេអូខ្លីៗរួចមក អ្នកសម្របសម្រួលអាចសរសេរនិយមន័យ នៃជំនាញ ទន់នៅលើផ្ទាំងក្រដាសផ្ទាំងធំ ។

បន្ទាប់ពីបានមើលករណីសិក្សាសម្រាប់ជំនាញទាំង ៥ រួចមក សកម្មភាពទី១៤នេះ ជួយសិក្ខាកាមឲ្យអនុវត្ត នូវជំនាញទាំងនេះបាន ។

ចំពោះជំនាញទំនើមួយៗខាងក្រោមនេះ មាននិយាយបន្តិចបន្តួចប៉ុណ្ណោះអំពីអ្វីទៅជាជំនាញទំនំ និង សារៈសំខាន់ នៃជំនាញទំនំនេះក្នុងការងារ ។ ដូច្នេះ អ្នកសម្របសម្រួលត្រូវប្រាកដថា បានមើលករណីសិក្សា ទាំងនេះ ជាមួយក្រុមសិក្ខាកាមទាំងអស់គ្នា ។ បន្ទាប់ពីរឿងវីដេអូខ្លីនីមួយៗ ត្រូវផ្អាកបង្ហាញសិន ហើយអ្នកសម្របសម្រួល ត្រូវធ្វើការសាកសួរមើលថា តើសមាជិកក្នុងក្រុមមានសំណួរអ្វីដែរឬទេ ដើម្បីចង់ដឹងមើលថា តើសិក្ខាកាមយល់បានច្រើនអំពីជំនាញទំនំទាំងនេះដែរឬទេ ។ ប្រសិនបើពួកគេត្រូវការព័ត៌មានអំពីជំនាញទំនំទាំងនេះច្រើនបន្ថែមទៀត ។

៤.២.១. ការទំនាក់ទំនង

លទ្ធភាពក្នុងការបញ្ជូនសារមួយ ឲ្យបានច្បាស់ ដោយអនុវត្តតាមរបៀប ឧបករណ៍ និងបច្ចេកទេសសមស្របមួយចំនួនក្នុងការធ្វើឲ្យអ្នកស្តាប់បានយល់ពីប្រភេទ នៃព័ត៌មាននោះ ។ លទ្ធភាពក្នុងការបង្កើត និង រក្សានូវទំនាក់ទំនងការងារ ឲ្យមានប្រសិទ្ធភាពជាមួយមនុស្សគ្រប់លំដាប់ តាមរយៈ ក្រុមការងារល្អ ។

<https://www.facebook.com/klahan9cambodia/videos/1066838606786470/>

[រឿងវីដេអូខ្លីមានរយៈពេល ៣ នាទី និង ២៧ វិនាទី]

ស្ថាបនិក នៃសមាគមសហគមន៍អេកូទេសចរណ៍ បានពិភាក្សាគ្នាថា តើគាត់ ឬរឿង ការធ្វើ ការឲ្យគេទៅជាការចាប់ផ្តើមបង្កើតសមាគមនេះនៅខេត្តសៀមរាបវិញដោយរបៀបណា និងថា តើគាត់អាចបញ្ចុះបញ្ចូល និង ធ្វើការជាមួយសណ្ឋាគារដោយរបៀបណា ដូចជា ទីភ្នាក់ងារទេសចរណ៍ ។ល។ ដើម្បីឲ្យពួកគេយល់ព្រមប្រើប្រាស់សេវារបស់គាត់ ហើយសេវារបស់គាត់ទាំងនោះ គឺជាកញ្ចប់សេវាទេសចរណ៍ សម្រាប់អ្នកទេសចរណ៍ ។

៤.២.២. ការចរចា

លទ្ធភាពក្នុងការប្រើយុទ្ធសាស្ត្រមួយចំនួន ដែលមានឥទ្ធិពលលើគេ និង អាចបញ្ចុះបញ្ចូលអ្នកដទៃបាន និង មានលទ្ធភាពក្នុងការបកស្រាយ និង ជជែកដោះស្រាយបញ្ហាបានល្អ ដើម្បីបញ្ចុះបញ្ចូលអ្នកដទៃឲ្យយល់ស្របតាមខ្លួន ។

<https://www.facebook.com/klahan9cambodia/videos/1049202828550048/>

[រឿងវីដេអូខ្លីមានរយៈពេល ២ នាទី និង ៥២ វិនាទី]

កូនស្រីរបស់អ្នកក្បាប់គុនខ្មែរដ៏ល្បីឈ្មោះម្នាក់ ប្តេជ្ញាចិត្តដើរតាមមាតារបស់ឪពុកនាង ដែលចំណង់ចំណូលចិត្តនេះ ផ្ទុយនឹងឆន្ទៈរបស់គ្រួសាររបស់នាង ។ ប៉ុន្តែនាងពុំបានបញ្ចុះបញ្ចូលពួកគេឲ្យនាងធ្វើតាមក្តីសុំបន្តរបស់នាងនោះទេ ។

៤.២.៣. ការដោះស្រាយបញ្ហា

លទ្ធភាពក្នុងការសម្រួលបញ្ហាស្មុគស្មាញ ការរៀបចំដំណើរការគំរោងឲ្យទៅជាផ្នែកៗ ពិនិត្យ និង វាយតម្លៃ ការងារទាំងនេះជាប្រព័ន្ធ ។ លទ្ធភាពក្នុងការយកគំនិតច្នៃប្រឌិត/ប្រែក្លាយវាឲ្យទៅជាការអនុវត្តជាក់ស្តែង។ អ្នកអាចមើលពីស្ថានភាព និង បញ្ហានានាដែលកំពុងមាននៅក្នុងសាច់រឿងនេះ និង បង្កើតដំណោះស្រាយ ប្រកបដោយភាពច្នៃប្រឌិត ។

<https://www.facebook.com/klahan9cambodia/videos/1057335931070071/>

[រឿងវីដេអូខ្លីមានរយៈពេល ២ នាទី និង ៥៩ វិនាទី]

គ្រូឧទ្ទេស និង អ្នកបកប្រែភាសាកាយវិការ បានពិភាក្សាពីរបៀបធ្វើយ៉ាងណា ឲ្យនាងអាចជំនះលើបញ្ហាប្រឈម នានា នៅពេលនាងចាប់ផ្តើមរៀនភាសាកាយវិការ ក្នុងពេលសង្គមមិនបានឲ្យតម្លៃលើអាជីពបែបនេះរួមទាំង សមាជិកគ្រួសាររបស់នាងផង និង នៅពេលដែលនាងធ្វើការជាអ្នកបកប្រែភាសាកាយវិការ ។

៤.២.៤. ជំនឿចិត្ត

អារម្មណ៍មានការជឿជាក់លើលទ្ធភាព គុណភាព និង សេចក្តីសម្រេចចិត្តផ្ទាល់របស់នរណាមួយ។ អារម្មណ៍ មានទំនុកចិត្តលើខ្លួនឯង ការធានាខ្លួនឯង ការប្តេជ្ញាចិត្ត ភាពនឹងជឿ និង ការពឹងពាក់លើខ្លួនឯង ។

<https://www.facebook.com/klahan9cambodia/videos/1066870546783276/>

[រឿងវីដេអូខ្លីមានរយៈពេល ១ នាទី និង ៥៧ វិនាទី]

ចំណុចគន្លឹះសម្រាប់ជំនឿយស្មារតីក្នុងការក្លាយខ្លួនជាមនុស្សដែលមានការ ជឿជាក់ដោយខ្លួនឯង ។
១) មានជំហរច្បាស់លាស់ ២) ត្រូវធ្វើយ៉ាងណាឲ្យការពោលអះអាងរបស់អ្នកឈរលើភស្តុតាងជាគោល
៣) ស្វែងរកការជួយគាំទ្រពីមិត្តភក្តិ និង ៤) ជឿលើខ្លួនឯង ។

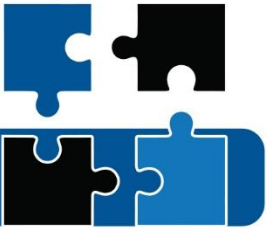
៤.២.៥. ការធ្វើផែនការ

លទ្ធភាពក្នុងការគិតជាមុន ដើម្បីរៀបចំសកម្មភាពការងារឲ្យបានសមស្រប និង មានប្រសិទ្ធភាព សម្រាប់ខ្លួនឯង និងសម្រាប់អ្នកដទៃ ។ លទ្ធភាពក្នុងការកំណត់អាទិភាព និង ធ្វើផែនការសកម្មភាពការងារ ដោយគិតដល់បញ្ហា និង កត្តាពាក់ព័ន្ធទាំងអស់ ដូចជា កាលកំណត់ បុគ្គលិក និង ធនធាន ដែលត្រូវការ ។

<https://www.facebook.com/klahan9cambodia/videos/1049718365165161/>

[រឿងវីដេអូខ្លីរយៈពេល ២ នាទី និង ៣០ វិនាទី]

អ្នកផលិតរូបភាពត្រួតត្រាស្រមោលអាយ៉ងម្នាក់ បានពិភាក្សាពីរបៀបធ្វើផែន ការត្រឡប់ចូលសាលារៀន រយៈពេលពីរឆ្នាំបន្ទាប់ពីគាត់បានបញ្ចប់ការសិក្សានៅ វិទ្យាល័យ និង របៀប នៃការបែងចែក និង គ្រប់គ្រងពេលវេលា ដើម្បីរក្សាឲ្យបាននូវភាពប៊ុនប្រសព្វរបស់គាត់ និងបន្តរៀនយកបរិញ្ញាប័ត្រ អក្សរសាស្ត្រភាសាអង់គ្លេសរបស់គាត់ ។

៤.២.៦. ការសម្របខ្លួន

លទ្ធភាពក្នុងការធ្វើការក្នុងស្ថានភាពផ្សេងៗ អាចជាលក្ខណៈបុគ្គល ឬ ជាក្រុមប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាពខ្ពស់ ។ សិក្ខាកាមអាចយល់ និង ចេះសម្របខ្លួនជា មួយអ្នកមានទស្សនៈផ្សេងៗ និង អ្នកមានទស្សនៈផ្ទុយនឹងខ្លួន ចំពោះបញ្ហា ដែល លើកយកមកធ្វើការពិភាក្សា ដោយចេះសម្របខ្លួនតាមអតិក្រមតាមការប្រែប្រួល នៃស្ថានភាពតម្រូវ និង ចេះកែប្រែ ឬ ទទួលយកការកែប្រែនៅក្នុងអង្គការរបស់ខ្លួនផ្ទាល់ ឬ ទៅតាមតម្រូវការនៃការងារ ដោយងាយស្រួល ។

<https://www.facebook.com/klahan9cambodia/videos/1039256599544671/>

[រឿងវីដេអូខ្លីរយៈពេល ២ នាទី និង ៤៨ វិនាទី]

ប្តីប្រីខីអូនេះ បង្ហាញពីរបៀបសម្របខ្លួនទៅតាមស្ថានភាពសាលា/ការងារ វាអាចជួយអ្នកឲ្យមានការជឿជាក់លើថាមពលរបស់អ្នកសម្រាប់ការងារណា ដែលអ្នករៀបចំនឹងធ្វើ ។

ការបញ្ចប់កម្មវិធីធ្វើលំហាត់:

អ្នកសម្របសម្រួល ត្រូវសួរក្រុមសិក្ខាកាមអំពីជំនាញទន់អ្វី ដែលសិក្ខាកាមមានជំនាញ តើជំនាញទន់អ្វីខ្លះ ដែលសិក្ខាកាមចង់រៀន និង អាចដឹងផងដែរ ក្រែងលោមានជំនាញខ្លះ ដែលសិក្ខាកាមមិនធ្លាប់ឮពីមុនមក ។

សកម្មភាពទី ១៤

ការយកជំនាញទៅអនុវត្តជាក់ស្តែង

រយៈពេល នៃការធ្វើលំហាត់: ៦០ នាទី

គោលបំណង នៃការធ្វើលំហាត់:

- >> សកម្មភាពនេះនឹងជួយសិក្ខាកាមឲ្យអនុវត្តជំនាញទន់ខ្លះ ដែលពួកគេបានរៀនពីរឿងរ៉ាវដើម្បី
- >> វានឹងជួយសិក្ខាកាមឲ្យកំណត់ដឹងពីជំនាញ ដែលអាចជាន់គ្នាដោយរបៀបណា និង ដឹងពីសារៈសំខាន់ នៃសេចក្តីត្រូវការជំនាញទន់ជាច្រើន
- >> វានឹងជួយសិក្ខាកាមឲ្យមើលឃើញជំនាញ ដែលពួកគេត្រូវការសម្រាប់ការងារនៅថ្ងៃក្រោយ

សម្ភារៈសិក្សា (រួមមាន ការប្រើប្រាស់ខ្លឹមសារ នៃមេរៀន) តារាងសកម្មភាព នៃជំនាញទាំង ៥ ។

ដំណើរការ នៃការធ្វើលំហាត់:

- >> អ្នកសម្របសម្រួល ត្រូវបែងចែកសិក្ខាកាមក្រុមជំនួញទៅជាក្រុមតូចៗ ។
- >> អ្នកសម្របសម្រួល ត្រូវផ្តល់ឲ្យសិក្ខាកាមនូវសកម្មភាពមួយ ដែលបានមកតារាងសកម្មភាពជំនាញ ។
- >> អ្នកសម្របសម្រួល ត្រូវទុកពេលឲ្យក្រុមនីមួយៗ ចំនួន ៣០ នាទី ដើម្បីឲ្យក្រុមសិក្ខាកាមទាំងនោះ ធ្វើលំហាត់ តាមរយៈ សកម្មភាពរបស់ពួកគេ ។
- >> អ្នកសម្របសម្រួល ត្រូវសុំឲ្យសិក្ខាកាមគិតអំពីជំនាញមួយណា ដែលពួកគេមាននៅក្នុងសកម្មភាព របស់ពួកគេ ។
- >> អ្នកសម្របសម្រួល ត្រូវហៅក្រុមសិក្ខាកាមទាំងអស់ឲ្យមកជុំគ្នាវិញ និង ទុកពេលឲ្យក្រុមនីមួយៗ ចំនួន ៥ នាទី ក្នុងការជជែកគ្នា តាមរយៈ សកម្មភាពរបស់ពួកគេ - អ្វីដែលពួកគេបានធ្វើ តើជំនាញអ្វី ដែលពួកគេមាន និង តើពួកគេប្រឈមនឹងឧបសគ្គអ្វីខ្លះ ។
- >> ប្រសិនបើអ្នកមានពេល អ្នកអាចមើលលំហាត់ ដែលនិយាយអំពីជំនាញទន់ឲ្យបានច្រើន និង ធ្វើការ អនុវត្តតាមលំហាត់ទាំងអស់នោះទៅ!

ការបញ្ចប់កម្មវិធីធ្វើលំហាត់:

អ្នកសម្របសម្រួល ត្រូវសួរក្រុមសិក្ខាកាមអំពីជំនាញទន់អ្វី ដែលសិក្ខាកាមមានជំនាញ តើជំនាញទន់អ្វីខ្លះ ដែលសិក្ខាកាមចង់រៀន និង អាចដឹងផងដែរ ក្រែងលោមានជំនាញខ្លះ ដែលសិក្ខាកាមមិនធ្លាប់ឮពីមុនមក ។

សកម្មភាពជំនាញទន់ទាំង ៥

សកម្មភាពជំនាញទន់ទី ១

តើនឹងមានអ្វីកើតឡើង ប្រសិនបើអ្នកជាប់គាំងនៅលើកោះខ្សាច់មួយដោយសារតែការលិចកប៉ាល់នៅទីនោះ? តើមានឧបករណ៍សម្ភារៈសំខាន់អ្វីសម្រាប់ស្រោចស្រង់ជីវិត? អ្នកមានពេលខ្លីត្រឹមតែ (១០នាទី) ប៉ុណ្ណោះ ក្នុង ការធ្វើការសម្រេចជាក្រុម ។

ភារកិច្ចរបស់អ្នក គឺជ្រើសរើសយកឧបករណ៍សម្ភារៈចំនួន ១០ មុខ ដើម្បីជួយអ្នកឱ្យធ្វើការស្រោចស្រង់ជីវិត មនុស្សនៅលើកោះខ្សាច់ ។ ជាដំបូង អ្នកត្រូវសរសេរបញ្ជីឈ្មោះឧបករណ៍សម្ភារៈចំនួន ១០ មុខនោះនៅលើ ក្រដាសផ្ទាំងធំ ដែលអ្នកទាំងអស់គ្នាគិតថាសំខាន់ក្នុងការតោង និង កាន់ ដើម្បីជួយសង្រ្គោះជីវិតយើងឱ្យ បានឡើងទៅដល់កោះ ។ បន្ទាប់មក អ្នកត្រូវធ្វើការវាយតម្លៃជាក្រុមក្នុងការជ្រើសរើសយកឧបករណ៍សម្ភារៈ ដែលសំខាន់បំផុតតែមួយមុខគត់ ចេញពីបញ្ជីឧបករណ៍សម្ភារៈទាំង ១០ របស់អ្នក ។

ឧទាហរណ៍ ឧបករណ៍មួយ ដែលអ្នកចង់យកនោះ គឺឈើគូសមួយប្រអប់ ឬ ដែកកេះមួយ ។

សកម្មភាពនេះ គឺជាមេរៀនដ៏ល្អបំផុតក្នុងការធ្វើការសម្រេចចិត្តជាក្រុម ក្នុងនាមជាសិក្ខាកាម ប្រាកដណាស់ថា នឹងមិនមានគំនិតអ្វីខុសគ្នាប៉ុន្មានអំពីឧបករណ៍សម្ភារៈអ្វី ដែលត្រូវសរសេរចូលក្នុងបញ្ជីនេះក្នុងរយៈពេលមួយ ដ៏ខ្លីនោះទេ ។

ជំនាញ:
ការចរចា និង ការទំនាក់ទំនង

សកម្មភាពជំនាញទំនី ២

ប្រយ័ត្ន៖ មុននឹងចាប់ផ្តើម អ្នកសម្របសម្រួលត្រូវជម្រាបសិក្ខាកាមថា អ្នកត្រូវមានការប្រុងប្រយ័ត្នខ្ពស់ ដោយមិនត្រូវធ្វើឲ្យសិក្ខាកាមណាមួយមានការឈឺចាប់ ដោយសារការមូលកែ ដោយជាន់លើអ្នកដទៃនោះទេ ។ល។ រៀបចំកន្លែងងងឹតមូលសម្រាប់មនុស្សពីប្រាំបីទៅដប់នាក់ (ឬច្រើនជាងនេះ រង្វង់នោះ ត្រូវរៀបចំទៅតាមទំហំនៃការចូលរួមរបស់សិក្ខាកាម)។ អ្នកសម្របសម្រួល ត្រូវពន្យល់ប្រាប់សិក្ខាកាមថា លំហាត់នេះសំខាន់ណាស់ ក្នុងការអនុវត្តតាមការណែនាំ និង ស្តាប់គ្នាទៅវិញទៅមកដោយប្រុងប្រយ័ត្ន ដើម្បីជៀសវាងកុំឲ្យសិក្ខាកាមណាមួយមានការឈឺចាប់ ។ អ្នកសម្របសម្រួល ត្រូវពន្យល់សិក្ខាកាមទៀតថា អ្នករាល់គ្នាត្រូវឈរជារង្វង់មូល ប្រើដៃទាំងពីរចាប់បន្តគ្នាជារង្វង់មូល និង ដោយចាប់ដៃគ្នាជាមួយមនុស្សចំនួនពីរនាក់ ។ ការងាររបស់អ្នក គឺដោះ “ចំណង” ដែលដៃលាក់ជាប់គ្នានោះ ហើយក្រោយមក កាន់ដៃគ្នាពីរជារង្វង់មូលឡើងវិញ ។ ឥឡូវនេះ អ្នកសម្របសម្រួល ត្រូវប្រាប់សិក្ខាកាមឲ្យយកដៃស្តាំរបស់ខ្លួនចាប់ដៃមនុស្សម្នាក់ និង ដៃឆ្វេងចាប់ដៃមនុស្សម្នាក់ទៀត ។ បន្ទាប់មក ប្រាប់ពួកគេឲ្យធ្វើសាកមើល ដោយយឺតៗ និង ដោយប្រុងប្រយ័ត្ន ក្នុងការដោះរង្វង់ដៃនេះ ដែលពួកអ្នកកាន់គ្នាជារង្វង់មូលនេះ ។ ប្រសិនបើក្រុមសិក្ខាកាម ធ្វើបានល្អនៅពេលនេះ ត្រូវសាកធ្វើអ្វី ដែលប្លែកជាងនេះ ដូចជាការធ្វើវាដោយមិនមានការនិយាយរកគ្នាក្នុងពេលធ្វើលំហាត់ ឬ គ្រាន់តែនិយាយខ្សឹបខ្សាច់ជាប់គ្នាតែប៉ុណ្ណោះ ។

នេះជាសកម្មភាពល្អណាស់ ដែលជារៀបចំឲ្យសិក្ខាកាម អាចពិនិត្យមើលថាតើពួកគេអាចធ្វើការទំនាក់ទំនងជាមួយអ្នកផ្សេង ទៀតដោយរបៀបណា តើត្រូវសហការគ្នាដូចម្តេចនិង តើយុទ្ធសាស្ត្រអ្វី ដែលអាចប្រើបាន ល្អបំផុត ។

ជំនាញ:
ការធ្វើការងារជាក្រុម ការទំនាក់ទំនង និង ការដោះស្រាយបញ្ហា

សកម្មភាពជំនាញទំនី ៣

ល្បែងកសាងក្រុមការងារនេះ អាចទាមទារឲ្យមានគណៈកម្មការអង្កេតការ និង សិក្ខាកាមចំនួន ៤ ក្រុម ។ គណៈកម្មការអង្កេតការ ដឹកនាំសិក្ខាកាម ឲ្យធ្វើតាមសកម្មភាព ដូចខាងក្រោមនេះ៖

- >> រៀបចំសម្ភារៈប្រើប្រាស់នៅលើតុទាំង ៤ ដោយឡែកៗពីគ្នា ។
- >> ជម្រាបសិក្ខាកាមថា អ្នកនឹងត្រូវបែងចែកជា ៤ ក្រុម ។
- >> ធ្វើការប្រកាសណែនាំក្រុមនីមួយៗថា អ្នកទាំងអស់គ្នា ត្រូវប្រជែងជាមួយនឹងក្រុមដទៃទៀត ដើម្បីដណ្តើមយកភាពល្បីល្បាញរបស់ក្រុមខ្លួន ។ ការវាស់វែងលទ្ធផល នៃការប្រកួតប្រជែងនេះ ត្រូវធ្វើឡើង តាមរយៈ នៃការសង្កេតមើលការប្រើប្រាស់ជំនាញទំនប់របស់អ្នករាល់គ្នាក្នុងការអនុវត្តសកម្មភាពដើម្បីបង្កើតបាននូវកេរ្តិ៍ឈ្មោះល្អ ។ ក្រុមដែលអាចឈ្នះបាន គឺអាស្រ័យលើឥរិយាបថ នៃការកសាងក្រុម ក្នុងការបង្កើតបាននូវផលិតផល ដែលមានគុណភាពល្អបំផុត និង ភាពល្បីល្បាញ ខ្ពស់បំផុត ។
- >> សុំលើកទឹកចិត្តឲ្យក្រុមទាំងអស់ អនុវត្តជំនាញទំនប់ទាំងនេះ រួមមាន ការទំនាក់ទំនង ការចរចា ការដោះស្រាយបញ្ហា ជំនឿចិត្ត ការធ្វើផែនការ និង ការសម្របខ្លួនក្នុងកសាងស្នាដៃ ។

- >> ទុកពេលឲ្យសិក្ខាកាមចំនួន ១០ នាទី សម្រាប់បង្កើតនូវស្នាដៃ ដែលពួកគេអាចធ្វើបាន ។
- >> ចាក់បទភ្លេងកន្ត្រាក់អារម្មណ៍ក្នុងពេល ដែលពួកគេកំពុងធ្វើសកម្មភាពកសាងក្រុម ។
- >> ទុកពេលឲ្យគណៈកម្មការអង្កេតការចំនួន ៥ នាទី ដើម្បីបង្ហាញពីការដាក់ពិន្ទុ និង លទ្ធផលនៃការប្រកួតប្រជែង ។
- >> លើកទឹកចិត្តឲ្យសិក្ខាកាម រីករាយអបអរទទួលយកលទ្ធផលរបស់ពួកគេ មិនថា លទ្ធផលនោះជាលទ្ធផល ដែលឈ្នះ ឬ បាញ់ក៏ដោយ ប៉ុន្តែ ពួកគេអាចរៀនពីការអនុវត្តរបស់ពួកគេ និង មតិវិះគន់ពីគណៈកម្មការអង្កេតការ ។

ជំនាញ:

ការទំនាក់ទំនង ការចរចា ការដោះស្រាយបញ្ហា ជំនឿចិត្ត ការធ្វើផែនការ និង ការសម្របខ្លួន

សកម្មភាពជំនាញទំនាក់ទំនង ៤

នេះជាសកម្មភាពឆាប់រហ័ស និង ងាយៗ ដែលបង្ហាញពីសេចក្តីណែនាំដូចគ្នា ដែលត្រូវបកស្រាយខុសគ្នា ដោយមនុស្សផ្សេងគ្នា តាមរបៀបណា និងការគូសបញ្ជាក់ពីសារសំខាន់ នៃការទំនាក់ទំនងឲ្យបានច្បាស់លាស់ ។

ការណែនាំ:

- អ្នកសម្របសម្រួល ត្រូវចែកក្រដាសខ្នាត letter size/A4 មួយសន្លឹកឲ្យសិក្ខាកាមនីមួយៗ ។
- អ្នកសម្របសម្រួល ត្រូវប្រាប់ក្រុមសិក្ខាកាមថា ខ្ញុំនឹងធ្វើការណែនាំអ្នកទាំងអស់គ្នាពីរបៀបបត់ក្រដាស ក្នុងការបង្កើតបានជារូបអ្វីមួយ ។
- អ្នកសម្របសម្រួល ត្រូវប្រាប់សិក្ខាកាមទៀតថា ខ្ញុំនឹងណែនាំអ្នក ហើយអ្នកត្រូវបិទផ្នែក និង មិនអាចសួរសំណួរអ្វី បានក្នុងពេលនេះទេ ។
- អ្នកសម្របសម្រួល ត្រូវចាប់ផ្តើមធ្វើការណែនាំក្រុមសិក្ខាកាមឲ្យបត់ និង ច្រៀកក្រដាស បន្ទាប់មក សុំសិក្ខាកាមឲ្យលាបក្រដាសចេញវិញ និង ធ្វើការប្រៀបធៀបមើលថាតើវាមានរាងដូចម្តេច ។

ការពន្យល់សង្ខេបៗ និង ការពិភាក្សា

- អ្នកសម្របសម្រួល ត្រូវចង្អុលបង្ហាញថា ក្រដាសនីមួយៗ មើលទៅមានសភាពខុសៗគ្នា បើទោះជាអ្នកបានធ្វើការណែនាំដូចគ្នាទៅសិក្ខាកាមគ្រប់គ្នាក៏ដោយ ។ បើអញ្ចឹង តើវាមានន័យដូចម្តេច?
- អ្នកសម្របសម្រួល ត្រូវសួរក្រុមសិក្ខាកាម ប្រសិនបើអ្នកសម្របសម្រួល គិតថា លទ្ធផលនៃការបត់ក្រដាសនេះអាច ល្អជាងមុន ប្រសិនបើសិក្ខាកាមបើកភ្នែករបស់គេ ឬ ប្រសិនបើ ពួកគេត្រូវបានអនុញ្ញាតឲ្យសួរសំណួរទៅវិញនោះ ។
- ការទំនាក់ទំនង តាមរយៈ ការបញ្ជូនសារមួយឲ្យអ្នកដទៃស្តាប់យល់នោះ មិនមែនជាការងាយទេ យើងទាំងអស់គ្នាបកស្រាយព័ត៌មាន ដែលយើងទទួលបានផ្សេងៗគ្នា ។ នេះហើយជាហេតុ ដែលថា ការទំនាក់ទំនងជា រឿងសំខាន់ណាស់ក្នុងការសួរ និង បញ្ជាក់ឲ្យបានយល់គ្នា ដើម្បីធ្វើយ៉ាងណាឲ្យសារ ដែលយើងបានទំនាក់ទំនងគ្នានោះ មិនត្រូវមានការល្អៀងខ្លឹមសារដើមទេ ។

ជំនាញ: ការធ្វើទំនាក់ទំនង

សកម្មភាពជំនាញទំនិ្ធ ៥ : ល្បែងព្រះអាទិត្យរ៖

១. អ្នកសម្របសម្រួល ត្រូវចែកក្រដាសមួយសន្លឹក និង ខ្មៅដៃមួយឲ្យសមាជិកក្រុម និង សុំឲ្យសិក្ខាកាម សរសេរឈ្មោះរបស់ពួកគេនៅចំកណ្តាលសន្លឹកក្រដាសនោះ ។
២. បន្ទាប់មក អ្នកសម្របសម្រួល ត្រូវសុំឲ្យសិក្ខាកាមគូររូបព្រះអាទិត្យរ៖ នៅជុំវិញឈ្មោះរបស់ពួកគេ ជាមួយនឹងខ្សែឆ្លុះបន្ទាត់មួយចំនួនឲ្យសុគ្គា និងចំនួនសមាជិកក្រុមនៅក្នុងក្រុមរបស់ខ្លួន រួមទាំងរូបសិក្ខាកាមខ្លួនឯងផង ។
៣. បន្ទាប់មក សមាជិកក្រុមនីមួយៗ ត្រូវហុចសន្លឹកក្រដាស ដែលមានរូបព្រះអាទិត្យរ៖នេះទៅឲ្យសិក្ខាកាមម្នាក់ទៀតពីមួយទៅមួយ ដែលនៅខាងស្តាំដៃរបស់ពួកគេ ហើយសមាជិកក្រុម សរសេរអ្វីដែលមានលក្ខណៈវិជ្ជមានអំពីមនុស្សនោះ នៅលើគំនូសបន្ទាត់ នៃសន្លឹកក្រដាសនោះ ។
៤. បន្ទាប់មកទៀត សមាជិកក្រុមនោះ ហុចក្រដាសរូបព្រះអាទិត្យរ៖នោះទៅមនុស្សម្នាក់ទៀត ដែលខាងស្តាំដៃរបស់ខ្លួន និង ហុចបែបនេះទៅមនុស្សបន្តបន្ទាប់ទៀត ។
៥. សន្លឹកក្រដាសរូបព្រះអាទិត្យរ៖ទាំងនេះ ត្រូវបានហុចបញ្ជាស់ត្រនិចនាឡិកាជុំវិញក្រុមនីមួយៗ រហូតទាល់តែក្រុមទាំងអស់បានសរសេរចំណុចវិជ្ជមាននៅលើក្រដាសរូបព្រះអាទិត្យរ៖នីមួយៗអំពីសមាជិកគ្រប់ក្រុមរួចរាល់ ។
៦. នៅពេលក្រដាសរូបព្រះអាទិត្យ ត្រូវបានសរសេរចំណុចវិជ្ជមានរួចរាល់ហើយ ត្រូវហុចក្រដាសនេះទៅឲ្យម្ចាស់ដើមវិញ ហើយពួកគេនឹងសរសេរចំណុចនូវចំណុចវិជ្ជមានអំពីខ្លួនឯង ។ (អ្នកអាចរំលងផ្នែកនេះបាន ប៉ុន្តែ ខ្ញុំគិតថា ចំណុចនេះ វាជម្រុញឲ្យយើងមានជំនឿចិត្ត និង យល់ដឹង ហើយត្រូវលើកទឹកចិត្តសមាជិកក្រុមនីមួយៗឲ្យមានការពេញចិត្តនឹងលទ្ធផលខ្លួនឯងក៏ដូចជាលទ្ធផលរបស់អ្នកដទៃដែរ) ។
៧. បន្ទាប់មក សមាជិកក្រុមនីមួយៗ ត្រូវអានក្រដាសរូបព្រះអាទិត្យរ៖របស់ពួកគេឲ្យបានឮៗ ដើម្បីឲ្យសមាជិកក្រុមដទៃស្តាប់បានផង ។

ការសន្និដ្ឋាន

នេះបានពិតជាការបំបែកផ្ទាំងទឹកកកដ៏ធំមួយមែន ។ វាជួយបង្កើតបានបរិយាកាសវិជ្ជមានដ៏អស្ចារ្យមួយក្នុងក្រុម និង ក្នុងបន្ទប់បណ្តុះបណ្តាលរបស់អ្នកមែន ។ វាមិនត្រឹមតែជួយជម្រុញឲ្យអ្នកមានជំនឿចិត្តខ្លួនឯង ប៉ុណ្ណោះទេ ប៉ុន្តែវាក៏បានពង្រឹង និងពង្រីកស្មារតីក្រុមដែរ រឹតចំណងសាមគ្គីភាពក្រុម និង ការលើកទឹកចិត្តក្រុម ។

ជំនាញ:

ការមានជំនឿចិត្តខ្លួនឯង

សកម្មភាពទី ១៥

សម្ភាសន៍ការងារ ដែលបានដាក់ពាក្យធ្វើការនោះ

រយៈពេល នៃការធ្វើលំហាត់: ៣០ នាទី

គោលបំណង នៃការធ្វើលំហាត់:

- >> ដើម្បីឲ្យសិក្ខាកាមទទួលបាននូវអ្វីដែលពួកគេបានរៀនសូត្រកន្លងមក និង ត្រៀមរៀបចំចម្លើយសម្រាប់ឆ្លើយសំណួរនៅពេលធ្វើសម្ភាសន៍ពាក់ព័ន្ធនឹងការងារដែលពួកគេបានដាក់ពាក្យ ។

សម្ភារៈសិក្សា (រួមមាន ការប្រើប្រាស់ខ្លឹមសារ នៃមេរៀន)

<https://www.facebook.com/klahan9cambodia/videos/vb.581450158658653/1056732987797032/?type=3&theater>

ដំណើរការ នៃការធ្វើលំហាត់:

- >> អ្នកសម្របសម្រួល ត្រូវចាក់បញ្ចាំងរឿងរ៉ាវដ៏អូឌីវីដក្នុងវេបសាយខាងលើឲ្យសិក្ខាកាមទាំងអស់មើល (ហើយអាស័យដ្ឋាន នៃបណ្តាញវេបសាយនេះក៏មាននៅក្នុងឯកសារអប់រំដែរ) ។
- >> បន្ទាប់ពីបានមើលរឿងរ៉ាវដ៏អូឌីវីដនេះរួច សុំឲ្យសិក្ខាកាម ពិភាក្សាអំពីអ្វីដែលជាភាពខុសគ្នា និង ថាតើពួកគេអាចត្រៀមខ្លួន ដើម្បីធ្វើការសម្ភាសន៍ដោយរបៀបណា ។
- >> អ្នកសម្របសម្រួល ត្រូវចែកសំណួរសម្រាប់ការសម្ភាសន៍ ដែលបានមកពីបញ្ជីតារាងសកម្មភាពឲ្យសិក្ខាកាមនីមួយៗ ។
- >> អ្នកសម្របសម្រួល ត្រូវទុកពេលឲ្យសិក្ខាកាមចំនួន ១៥ នាទី ដើម្បីត្រៀមរៀបចំចម្លើយ ។
- >> អ្នកសម្របសម្រួល ត្រូវជួយរំលឹកសិក្ខាកាមអំពីចំណុចគន្លឹះសម្រាប់ជាជំនួយស្មារតី ដូចបានរៀបរាប់នៅក្នុងរឿងរ៉ាវដ៏អូឌីវីដ ដែលពួកគេបានមើលជុំវិញការសម្ភាសន៍ និង ដោយសារចំណុចគន្លឹះទាំងនោះពួកគេអាចសរសេរនូវចម្លើយរបស់ពួកគេបាន ។
- >> ក្នុងរយៈពេល ១៥ នាទីក្រោយមក អ្នកសម្របសម្រួល ត្រូវបែងចែកសិក្ខាកាមជាក្រុមតូចៗ ដែលក្នុងមួយក្រុមមានគ្នាចំនួនពីរនាក់ ហើយបន្ទាប់មក សុំឲ្យពួកគេប្តូរវេនគ្នាធ្វើជាអ្នកសម្ភាសន៍ម្តង និង ធ្វើជាអ្នកត្រូវគេសម្ភាសន៍ម្តង ។
- >> អ្នកសម្របសម្រួល ត្រូវប្រាប់សិក្ខាកាមឲ្យផ្តល់នូវមតិៈគន់ឲ្យគ្នាទៅវិញទៅមកបន្ទាប់ពីបញ្ចប់សកម្មភាពនេះ ។
- >> អ្នកសម្របសម្រួល អាចផ្តល់យោបល់ឲ្យសិក្ខាកាមធ្វើលំហាត់នេះសារចុះសារឡើង ដើម្បីឲ្យដឹងថា តើ ពួកគេមានជំនឿចិត្តក្នុងការធ្វើលំហាត់នេះលើកទីពីរដែរឬទេ ។

ការបញ្ចប់កម្មវិធីធ្វើលំហាត់:

វាជាការល្អក្នុងការលើកក្នុងក្រុមថា ៖ តើពួកគាត់គួរធ្វើអ្វីខ្លះនៅពេលពួកគាត់ត្រូវទៅសម្ភាសន៍ការងារមួយ? មូលហេតុអ្វីបានជាការរៀបចំអោយបានល្អទុកជាមុន មានសារៈសំខាន់មុនពេលទៅសម្ភាសន៍ការងារ?

ចំណុចគន្លឹះសម្រាប់ជំនួយស្មារតីក្នុងការបណ្តុះបណ្តាល

នៅពេលសិក្ខាកាមម្នាក់បង្ហាញពីជំនាញទន់របស់គាត់ តាមរយៈមេរៀនដែលគាត់បានរៀន អ្នកសម្របសម្រួលត្រូវប្រាកដថា បាននិយាយអំពីជំនាញទន់នេះ ដើម្បីឲ្យសិក្ខាកាមអាចចាំ នៅពេលពួកគេប្រើប្រាស់ជំនាញទាំងនោះ ។

សំណួរសម្ភាសន៍សម្រាប់សកម្មភាពទី១៥ (ប័ណ្ណព័ត៌មាន)

សំណួរ: សុំប្រាប់ខ្ញុំជួយរៀបរាប់ប្រាប់ខ្ញុំអំពីខ្លួនអ្នកឲ្យបានពីរនាទីមើល?

ចម្លើយ: អ្នកអាចនិយាយអំពីជំនាញ និង បទពិសោធន៍របស់អ្នក ដែលអាចសមនឹងការងារដូចម្តេច ។ និយាយអំពីចំណាប់អារម្មណ៍ និង ចំណូលចិត្តរបស់អ្នក ហើយតើជំនាញ និង បទពិសោធន៍ទាំងនោះ ជួយអ្នកដោយដូចម្តេចទៅនឹងការងារ ដែលអ្នកបានដាក់ពាក្យធ្វើការនោះ ។

សំណួរ: ហេតុអ្វីបានជាអ្នករកការងារធ្វើ?

ចម្លើយ: ចម្លើយដែលល្អបំផុតនោះ គឺជាចម្លើយដែលបង្ហាញអ្នកពីចំណាប់អារម្មណ៍ពីអ្វី ដែលអ្នកនឹងរៀន និងទទួលបានបទពិសោធន៍ពីការងារនៅកន្លែងដែលអ្នកកំពុងដាក់ពាក្យសុំធ្វើការនោះ ។ វាក៏ជាការល្អដែរក្នុងការឆ្លើយដោយមានគោលដៅ និង ផែនការពាក់ព័ន្ធនឹងលុយដែលអ្នកបានមក ការងារនោះ ។ និយោជកនឹងមើលឃើញថា អ្នកជាមនុស្សមានការតាំងចិត្តធ្វើការ ដើម្បីសម្រេចនូវគោលដៅរបស់អ្នក ។

សំណួរ: ហេតុអ្វីបានជាអ្នកចង់បានការងារបែបនេះ?

ចម្លើយ: នេះជាឱកាសល្អមួយក្នុងការបង្ហាញថា អ្នកបានធ្វើការសិក្សាអំពីក្រុមហ៊ុន ឬ និយោជក ដែលអ្នកបានដាក់ពាក្យមកធ្វើការ ។

សំណួរ: តើអ្នកមានចំណុចខ្លាំងអ្វីខ្លះ?

ចម្លើយ: ឧទាហរណ៍មួយចំនួន នៃចំណុចខ្លាំងនោះ គឺ មានភាពរីករាយ មានការជឿទុកចិត្ត មានគំនិតច្នៃប្រឌិត មានវិន័យ ចេះអត់ធ្មត់ មានឆន្ទៈ មានការប្តេជ្ញាចិត្ត និង មានភាពស្មោះត្រង់ ។ល។

សំណួរ: តើអ្នកមានជំនាញអ្វីខ្លះមកប្រើប្រាស់ក្នុងការងារនេះ?

ចម្លើយ: រៀបចំបញ្ជី នៃមុខជំនាញរបស់អ្នកមុនពេលអ្នកចូលទៅសម្ភាសន៍ ។ បញ្ជីនេះ អាចរាប់បញ្ចូលទាំងការអប់រំ ជំនាញកុំព្យូទ័រ និង ជំនាញភាសារបស់អ្នក ហើយនិងជំនាញទន់ដែលអ្នកបានរៀន ដូចជាការធ្វើទំនាក់ទំនង ការដោះស្រាយបញ្ហា ក្រោយមក អ្នកក៏អាចធ្វើបញ្ជី នៃលក្ខណ៍ឋានរបស់អ្នកដូចជា ជាមនុស្សឆ្លាតវៃរាយការណ៍ ហ្មត់ចត់ ស្មារតី និង មានថាមវន្ត ។

សំណួរ: តើអ្នកអាចរៀបរាប់ពីលទ្ធភាពក្នុងការធ្វើការជាក្រុមដោយរបៀបណា?

ចម្លើយ: ចំណុចនេះ ជាចំណុចសំខាន់ដែលអ្នកត្រូវនិយាយបញ្ចុះបញ្ចូលអ្នកសម្ភាសន៍ អំពីរបៀបដែលអ្នកត្រូវធ្វើការជាក្រុម ។ អ្នកអាចគិតរកឧទាហរណ៍នៅពេលអ្នកធ្វើការក្នុងក្រុមឲ្យបានជោគជ័យ និងអ្វីដែល អ្នកត្រូវធ្វើក្នុងក្រុម ។

សំណួរ: តើសមិទ្ធផលដែលអ្នកសម្រេចបានធំបំផុតជាអ្វី?

ចម្លើយ: ចំណុចនេះ អ្នកអាចលើកយកឧទាហរណ៍ពីសាលា ការងារនៅផ្ទះ ឬ ការងារនៅអង្គការផ្សេងៗ ។ វាក៏ជាឱកាសមួយក្នុងការនិយាយអំពីចំណុចជោគជ័យខ្លះៗដែលអ្នកបានធ្វើ ។

សំណួរ: តើអ្នកមានសំណួរអ្វីដែរឬទេ?

ចម្លើយ: មុននឹងបញ្ចប់ការសម្ភាសន៍ អ្នកអាចមានសំណួរខ្លះ ដែលត្រូវសួរទៅក្រុមអ្នកសម្ភាសន៍ ។ វាអាចជាឱកាសមួយសម្រាប់អ្នកសួរក្រុមអ្នកសម្ភាសន៍នូវសំណួរជាច្រើនទៀតអំពីតួនាទីភារកិច្ចក្នុងការងារ អំពីក្រុមហ៊ុន ឬ សួរថាតើដំណើរការ នៃការជ្រើសរើសនេះស៊ីពេលប៉ុន្មាន ។ វាក៏បង្ហាញឲ្យនិយោជកដឹងថា អ្នកមានចំណាប់អារម្មណ៍នឹងការងារ ហើយអ្នកក៏ជាមនុស្សដែលបានត្រៀមរៀបចំខ្លួនក្នុងការសម្ភាសន៍ដែរ ។

គ្រាប់អង្កាំ (ពណ៌ខៀវ)

នៅចុងបញ្ចប់ នៃមេរៀននេះ សុំឲ្យសិក្ខាកាមរើសយកអង្កាំពណ៌ខៀវ និង ដោតវាចូលក្នុងខ្សែ ។ សុំរំលឹកសិក្ខាកាមថា អង្កាំពណ៌ខៀវនេះ តំណាងឲ្យជំនាញទន់ ដែលពួកគេត្រូវការ ដើម្បីឲ្យពួកគេទទួលបានជោគជ័យក្នុងការងាររបស់ពួកគេ ។ សុំរំលឹកពួកគេផងដែរថា អង្កាំពណ៌ខៀវមួយគ្រាប់ តំណាងឲ្យជំនាញទន់ចំនួនប្រាំមួយ ។ អ្នកក៏អាចសុំឲ្យពួកគេនិយាយពីជំនាញទន់ទាំងប្រាំមួយនោះឡើងវិញ ក្នុងពេលកំពុងមើលអង្កាំពណ៌ខៀវរបស់ពួកគេ ។ លើកទឹកចិត្តសិក្ខាកាមឲ្យសហការជាមួយអ្នកអង្គុយជិតខ្លួន ក្នុងការដោតអង្កាំចូលក្នុងខ្សែ ដោយជួយគ្នាទៅវិញទៅមកក្នុងការចងខ្សែអង្កាំនោះពីទ្វេជុំវិញកងដែរបស់ពួកគេ ហើយពិភាក្សាគ្នាថាតើខ្សែអង្កាំនោះមានន័យអ្វីចំពោះពួកគេ ។

០៥

ការគ្រប់គ្រង ប្រាក់របស់អ្នក

ការចាក់បញ្ចាំងរឿងរ៉ាវដៃអូបំផុសគំនិត (Inspirational video)

<https://www.facebook.com/klahan9cambodia/videos/1064893473647650/>

គោលបំណង៖

- >> ការវាយតម្លៃខ្លួនឯងអំពីជាតិអ្នកប្រើប្រាស់ និង គ្រប់គ្រងចាត់ចែងលុយកាក់ដោយរបៀបណា
- >> យល់ពីអ្វីជាគោលបំណង នៃការសន្សំលុយ
- >> បញ្ចូលទស្សនៈទាន នៃថវិកាគោល និង ការសន្សំលុយឲ្យសម្រេចតាមគោលបំណង

៥.១.

ការបែងចែកថវិកា

ណែនាំក្រុមសិក្សាក្រុមតូចៗបានស្គាល់អ្វីជាលុយ ។ ពន្យល់ប្រាប់ក្រុមសិក្សាក្រុមថា លុយគឺជាមធ្យោបាយទូទាត់សម្រាប់កិច្ចខិតខំប្រឹងប្រែង ឬ ការធ្វើការងារ ។ នៅពេលអ្នកចាប់ផ្តើមធ្វើការ អ្នកនឹងមានលុយ ។ ចេះពីរបៀបគ្រប់គ្រង និង ចាត់ចែងលុយកាក់ឲ្យមានប្រសិទ្ធភាព គឺជាជឿនសំខាន់ណាស់សម្រាប់អនាគតរបស់អ្នក ។ ហើយបើអ្នកមានចំណូលចិត្តក្នុងការបើកអជីវកម្មផ្ទាល់ខ្លួនវិញ វាក៏ជារឿងសំខាន់ដែរ ។

នៅពេលអ្នកចាប់ផ្តើមធ្វើការឲ្យគេ អ្នកត្រូវចុះកិច្ចព្រមព្រៀង ឬ កិច្ចសន្យាការងារ ដែលអ្នកគួរទទួលបានបៀវត្សរ៍ ឬ ប្រាក់ឈ្នួលទៀងទាត់តាមកាលកំណត់ ។ អ្នកនឹងមានការចំណាយមួយចំនួននៅពេលអ្នកមានការងារធ្វើ ។ អ្នកអាចត្រូវការទិញសម្លៀកបំពាក់ ថ្មីៗ ចំណាយលើការធ្វើដំណើរ ឬ ទិញសម្ភារៈ ឬ ឧបករណ៍ថ្មីៗ ។ ការចំណាយទាំងនេះ អាចនឹងមានការកើនឡើងយ៉ាងឆាប់រហ័ស ដូច្នេះ អ្នកត្រូវច្រកដំបូង មានការត្រៀមខ្លួនជាស្រេច និង បែងចែកថវិកាក្នុងការជួយអ្នកគ្រប់គ្រង និង ចាត់ចែងលុយកាក់របស់អ្នក ។ វាជាកំនត់ល្អណាស់ក្នុងការធ្វើផែនការចំណាយរៀងរាល់ថ្ងៃ ។ រៀបចំគោលដៅសន្សំលុយ និង គ្រប់គ្រងចាត់ចែងលុយកាក់របស់អ្នកដោយប្រុងប្រយ័ត្ន ។

ធ្វើការពិភាក្សាជាមួយក្រុមសិក្សាក្រុមតូចៗអំពីរបៀប ដែលពួកគេត្រូវគ្រប់គ្រង និង ចាត់ចែងលុយកាក់របស់ពួកគេ ។

- ១) តើពួកគេដឹងទេថាតើអ្វីទៅជាការបែងចែកថវិកា? បើពួកគេឆ្លើយថាដឹង សួរពួកគេទៀតថា តើអ្នកយល់អ្វីខ្លះអំពីការបែងចែកថវិកានេះ?
- ២) តើពួកគេដឹងទេថាតើហេតុអ្វីបានជាការបែងចែកថវិកាជារឿងសំខាន់?
- ៣) តើមាននរណាមួយគោលបំណងក្នុងការចំណាយថវិការបស់ខ្លួនដែរឬទេ? ឬ តើមាននរណា សន្សំលុយសម្រាប់ទិញអ្វីមួយដែរទេ? (សំណួរនេះ អាចជាសំណួរ ដែលងាយសម្រាប់ពួកគេឆ្លើយ)។

សកម្មភាពទី ១៦

ករណីសិក្សា៖
ការធ្វើផែនការថវិកា

រយៈពេល នៃការធ្វើលំហាត់៖ ២០នាទី

គោលបំណង នៃការធ្វើលំហាត់៖

- >> ដើម្បីកំណត់ដឹងថាតើអ្វីទៅជាផែនការថវិកា
- >> ដឹងពីរបៀបបែងចែកថវិកាដែលអាចជួយអ្នកបាន
- >> ដឹងពីរបៀបដែលអ្នកអាចចាប់ផ្តើមធ្វើផែនការថវិកា

សម្ភារៈសិក្សា (រួមមាន ការប្រើប្រាស់ខ្លឹមសារ នៃមេរៀន)

<https://www.facebook.com/klahan9cambodia/videos/1045319052271759/>

ដំណើរការ នៃការធ្វើលំហាត់:

- >> អ្នកសម្របសម្រួល ត្រូវចាក់បញ្ចាំងរឿងរ៉ាវដ៏អន្តរាគមន៍ពីបណ្តាញវេបសាយខាងលើឲ្យសិក្ខាកាមទាំងអស់មើល (ហើយអាស័យដ្ឋាន នៃវេបសាយនេះក៏មាននៅក្នុងឯកសារអប់រំដែរ) ។
- >> អ្នកសម្របសម្រួល ត្រូវសួរសិក្ខាកាមមើលថាតើពួកគេមានសំណួរអ្វីពាក់ព័ន្ធនឹងរឿងរ៉ាវដ៏អន្តរាគមន៍ដែរឬទេ ។ នៅពេលសិក្ខាកាមឆ្លើយសំណួរទាំងអស់រួចហើយ អ្នកសម្របសម្រួល ឲ្យសិក្ខាកាមមើលចំណុចខាង
- >> ក្រោមនេះម្តងមួយៗ ដោយទុកពេលឲ្យសិក្ខាកាមសួរសំណួរ/ពិភាក្សាគ្នាពីចំណុចមួយទៅចំណុចមួយ ៖
  - ការបែងចែកថវិកា គឺជាផែនការសរសេរ ដែលជួយអ្នកឲ្យបានដឹងថាតើអ្នកបានចំណាយលុយចំនួនប៉ុន្មាន ហើយអ្វីខ្លះដែលអ្នកត្រូវចំណាយលើវា ។
  - ផ្នែកដ៏សំខាន់ នៃថវិកា គឺប្រាក់ចំណូល (ប្រាក់ចំណូល ឧទាហរណ៍ លំហូរ នៃប្រាក់ នៃប្រាក់ចំណូល ដែលបានមកពីថ្លៃឈ្នួល ឬ រៀបរយ) និង ការចំណាយ (ប្រាក់ចំណាយ ឧទាហរណ៍ ការចំណាយលើវិក័យប័ត្រផ្សេងៗ និង ម្ហូបអាហារ)។
  - ក្រោយពីអ្នកបានបញ្ចប់ការធ្វើការបែងចែកថវិការួចមក គណនាលើចំណូល និង ចំណាយ ដើម្បីឲ្យឃើញចំនួនសរុបលើចំណូល និង ចំណាយទាំងនោះ ។
  - បន្ទាប់មក អ្នកត្រូវធ្វើប្រមាណវិធី យកចំណាយដកនឹងចំណូលរបស់អ្នក ។
  - ប្រសិនបើអ្នកមានចំនួនលុយនៅសល់ នេះគេហៅថា ចំនួនលុយនៅសល់ពីការចំណាយ ។ ប្រសិនបើការចំណាយរបស់អ្នកច្រើនជាងចំណូល នេះគេហៅថា ចំណាយលើសចំណូល ។
  - ប្រសិនបើអ្នកមានចំណាយលើសចំណូល អ្នកត្រូវកាត់បន្ថយការចំណាយ ឬ ត្រូវបង្កើនចំណូលរបស់អ្នក ។
  - សម្រាប់ការធ្វើការបែងចែកថវិកាសម្រាប់ការធ្វើការងារវិញ អ្នកក៏ត្រូវធ្វើតាមរបៀបនេះដែរ ។

ថ្លៃចំណាយប្រចាំសប្តាហ៍

ថ្ងៃធ្វើដំណើរ	សម្លៀកបំពាក់	ថ្លៃផ្ទះ	ថ្លៃទឹក	គ្រឿងទេស	ថ្លៃភ្លើង	ហ្គាស	ថ្លៃទូរស័ព្ទ
៤០០០០រៀល	៣០០០០រៀល	៨០០០០រៀល	១០០០០រៀល	៣០០០០រៀល	២០០០០រៀល	១៥០០០រៀល	៨០០០រៀល

តើអ្នកសល់ប៉ុន្មានបន្ទាប់ពីការចំណាយទាំងអស់នេះ?

ការបញ្ចប់កម្មវិធីធ្វើលំហាត់:

វាជារឿងមួយដែលមានប្រយោជន៍ដែរក្នុងការពិភាក្សាគ្នាថា តើក្រុមសិក្ខាកាមចំណាយលុយលើអ្វីខ្លះក្នុងមួយសប្តាហ៍? ដូចជា ការចំណាយលើរបស់របរប្រើប្រាស់ក្នុងផ្ទះ គ្រឿងទេស មធ្យោបាយធ្វើដំណើរ ថ្លៃទឹក ថ្លៃភ្លើង ថ្លៃហ្គាស់ ថ្លៃសេវាអ៊ិនធើណែត និង សម្លៀកបំពាក់ ។ល។ តើនៅមានរបស់អ្វីផ្សេងទៀត ដែលសិក្ខាកាមត្រូវចំណាយលុយលើវាដែរទេ?

អ្នកសម្របសម្រួល ត្រូវសួរក្រុមសិក្ខាកាម ប្រសិនបើមានសិក្ខាកាមណាមួយមានការបែងចែកថវិការ ហើយនៅក្នុងខ្ទង់ថវិកានោះមានរបស់បញ្ចូលរបស់អ្វីជាការចំណាយក្នុងនោះហើយឬនៅ? អ្នកអាចធ្វើតាមចំណុចនេះម្តង ហើយអ្នកអាចនឹងមានការសប្បាយចិត្តក្នុងការជជែកជាមួយក្រុមសិក្ខាកាមយើងទាំងអស់គ្នា ។

៥.២.

ការសន្សំលុយ

សុំអានអត្ថបទខាងក្រោមនេះ ឲ្យក្រុមសិក្សាកាមស្តាប់ទាំងអស់គ្នា ហើយក្រោយមក សួរសំណួរដល់សិក្សាកាម អំពីអត្ថបទខាងក្រោមនេះ ដើម្បីចាប់ផ្តើមពិភាក្សាលើការសន្សំប្រាក់ ៖

“ ហេង មានជំនាញក្នុងការអនុវត្តតាមការបែងចែកថវិការបស់គាត់ ។ គាត់បំរើការជាអ្នកថែសួន ហើយគាត់ ទើបតែបានទទួលការតម្លើងប្រាក់ឈ្នួល ៤០ ដុល្លារ ក្នុងរយៈពេលពីរសប្តាហ៍ ។ មានន័យថា គាត់កើនលុយ បានចំនួន ៤០ ដុល្លារទៀត ដែលជាលុយ ដែលគាត់មិនទាន់បានដាក់បញ្ចូលក្នុងផែនការថវិការបស់ គាត់នៅឡើយទេ” ។

● តើ ហេង គួរធ្វើអ្វីសម្រាប់លុយ ដែលគាត់ទទួលបានបន្ថែមមកទៀតនេះ?

អ្នកអាចប្រើសំណួរនេះ ក្នុងការពិភាក្សាពីរបៀប ដែលគាត់ត្រូវចំណាយលុយលើអ្វីៗ ដែលគាត់ចូលចិត្ត ដូចជា ស្បែកជើង និង សម្លៀកបំពាក់ ឬ យ៉ាងហោចណាស់ ក៏គាត់អាចទុកលុយបានមកបន្ថែមនេះទៅក្នុងកម្មវិធី នៃប្រាក់សន្សំរបស់គាត់ ។

សកម្មភាពទី ១៧

ចំណុចគន្លឹះសម្រាប់ជាជំនួយស្មារតី ក្នុងការសន្សំប្រាក់

រយៈពេល នៃការធ្វើលំហាត់: ១៥ នាទី

គោលបំណង នៃការធ្វើលំហាត់:

- >> ដើម្បីជួយកំណត់ឲ្យបានដឹងពីសារៈសំខាន់ នៃការសន្សំប្រាក់
- >> ដើម្បីកំណត់ឲ្យបានដឹងថាតើសិក្សាកាមមានគោលដៅ នៃការសន្សំប្រាក់ហើយឬនៅ
- >> ដឹងពីរបៀបដែលអ្នកអាចចាប់ផ្តើមធ្វើការដើម្បីសម្រេចគោលដៅ នៃការសន្សំប្រាក់របស់អ្នក

សម្ភារៈសិក្សា (រួមមាន ការប្រើប្រាស់ខ្លឹមសារ នៃមេរៀន)

<https://www.facebook.com/klahan9cambodia/videos/953238501479815/>

ដំណើរការ នៃការធ្វើលំហាត់:

- >> អ្នកសម្របសម្រួល ត្រូវចាប់ផ្តើមរឿងរ៉ាវដើម្បីដំបូន្មានដល់ស្ថានភាពខាងលើឲ្យសិក្ខាកាមទាំងអស់មើល (ហើយ អាស័យដ្ឋាន នៃវេបសាយនេះក៏មាននៅក្នុងឯកសារអប់រំដែរ)
- >> អ្នកសម្របសម្រួល ត្រូវសួរសិក្ខាកាមមើលថាតើពួកគេមានសំណួរអ្វីពាក់ព័ន្ធនឹងរឿងរ៉ាវដើម្បីដោះស្រាយទេ ។
- >> នៅពេលសិក្ខាកាមឆ្លើយសំណួរទាំងអស់រួចហើយ អ្នកសម្របសម្រួល ឲ្យសិក្ខាកាមមើលចំណុចខាងក្រោមនេះម្តងមួយៗ ដោយទុកពេលឲ្យសិក្ខាកាមសួរសំណួរ/ពិភាក្សាគ្នាពីចំណុចមួយទៅចំណុចមួយ ៖
  - ការសន្សំលុយ គឺជាការយកលុយខ្លះទុកសម្រាប់ប្រើប្រាស់នាពេលអនាគត ។
  - ការសន្សំលុយ គឺជាការជួយអ្នកក្នុងការចំណាយទិញរបស់របរ ដែលត្រូវចំណាយលុយច្រើន ។
  - ការដែលបានសន្សំលុយ គឺវាបានជួយអ្នកនៅពេលដែលអ្នកត្រូវការចំណាយបន្ទាន់ ឬ ត្រូវការចំណាយ ដោយមិនមានការព្រៀងទុកមុន ។
  - ការសន្សំលុយ គឺជាការជួយអ្នកឲ្យធ្វើផែនការ ។
  - ព្យាយាមសន្សំលុយឲ្យបានញឹកញាប់តាមដែលអាចសន្សំបាន ។
  - ផែនការសន្សំលុយនឹងជួយអ្នកឲ្យបានដឹងពីរបៀបដែលអ្នកអាចសន្សំលុយបានញឹកញាប់ប៉ុណ្ណា ។
  - ប្រសិនបើអ្នកអាចធ្វើបាន ចូរសន្សំលុយរបស់អ្នកនៅកន្លែងដែលមានសុវត្ថិភាពដូចជានៅធនាគារ ។
  - សន្សំលុយ ដើម្បីទិញរបស់អ្វីមួយ ដែលអ្នកចង់បាន និង កំណត់នូវគោលដៅ នៃការចំណាយថវិកានោះ ។
  - សន្សំលុយសម្រាប់ពេលមានអាសន្ន មានន័យថា អ្នកបានត្រៀមខ្លួនសម្រាប់រឿងរ៉ាវអ្វីមួយ ដែលអ្នកមិនបានគ្រោងថាវានឹងកើតមានឡើង ។

ការបញ្ចប់កម្មវិធីធ្វើលំហាត់:

អ្នកសម្របសម្រួល ត្រូវនិយាយប្រាប់ក្រុមសិក្ខាកាមថា ការសន្សំប្រាក់ មិនមែនជារឿងដែលយើងមិនអាចធ្វើបាននោះទេ ។ សំខាន់ គឺត្រូវសម្រេចឲ្យបាននូវគោលដៅនៃការសន្សំប្រាក់លើកទី១ របស់អ្នក ជាជាងការរៀបចំគោលដៅធំពេក ព្រោះថាការចាប់ផ្តើមសន្សំដំបូងនេះនឹងជួយឲ្យអ្នកអនុវត្តការសន្សំប្រាក់ ។

៥.៣.

ប្រាក់បំណុល និង ប្រាក់កម្ចី

ប្រធានបទនេះ និយាយអំពីប្រាក់បំណុល ។ ប្រធានបទនេះ នឹងពន្យល់អំពីអ្វីទៅជាប្រាក់បំណុល និង អ្វីទៅជាការសងប្រាក់បំណុលវិញ ។ ប្រធានបទនេះ នឹងមើលរឿង ដែលអ្នកអាចខ្ចីលុយគេ និង តើវានឹងមានរឿងអ្វីកើតឡើងនៅពេលលុយដែលអ្នកបានខ្ចីគេនោះ បែរជាមិនបានសងគេវិញទាន់ពេល ។

អ្នកត្រូវមានការប្រុងប្រយ័ត្នខ្ពស់នៅពេលសម្រេចចិត្តថានឹងត្រូវធ្លាក់ខ្លួនជាបំណុលគេ ។ ប្រសិនបើអ្នកទទួលយកប្រាក់កម្ចី វិធីល្អបំផុត ក្នុងការគ្រប់គ្រង និង ចាត់ចែងប្រាក់បំណុលរបស់អ្នក គឺមិនត្រូវសងប្រាក់បំណុលវិញយឺតយ៉ាវនោះទេ ។ ប្រសិនបើអ្នកមិនអាចសងប្រាក់បំណុលរបស់គេទាំងអស់បានទេ គឺត្រូវព្យាយាមសងគេឲ្យបានខ្លះ និង អ្នកគួរទាក់ទងជាមួយម្ចាស់បំណុលរបស់អ្នក ដោយត្រូវប្រាប់គេឲ្យបានដឹងថាអ្នកអាចបង់ប្រាក់កម្ចីនេះបានខ្លះតែប៉ុណ្ណោះ ។ សំខាន់ គឺអ្នកត្រូវធ្វើអ្វីម្យ៉ាង ប្រសិនបើអ្នកមានបញ្ហាក្នុងការសងប្រាក់បំណុលទៅឲ្យម្ចាស់បំណុលវិញ ។ អ្នកមិនត្រូវប្រដើយកន្តើយនឹងរឿងនេះទេ ។ ត្រូវប្រាប់ម្ចាស់បំណុលឲ្យបានដឹងថា អ្នកកំពុងជួបនូវបញ្ហា និង ព្យាយាមសងបំណុលនេះ តាមអ្វីដែលខ្លួនមានលទ្ធភាពសងតែប៉ុណ្ណោះ ។

ករណីសិក្សាខាងក្រោមនេះ នឹងបង្ហាញពីការអប់រំលើប្រាក់កម្ចី និង ក្រុមលេងអ្នកតុងទីន ដើម្បីសន្សំប្រាក់ ។

សកម្មភាពទី ១៨

ប្រាក់បំណុល និង ប្រាក់កម្ចី

រយៈពេល នៃការធ្វើលំហាត់: ៣០ នាទី

គោលបំណង នៃការធ្វើលំហាត់:

- >> ដើម្បីបានដឹងពីការផ្តល់ព័ត៌មានគួរពិចារណាមុននឹងទទួលយកប្រាក់កម្ចី

សម្ភារៈសិក្សា (រួមមាន ការប្រើប្រាស់ខ្លឹមសារ នៃមេរៀន)

<https://www.facebook.com/klahan9cambodia/videos/878856675584665/>

<https://www.facebook.com/klahan9cambodia/videos/878934012243598/>

ដំណើរការ នៃការធ្វើលំហាត់:

- >> អ្នកសម្របសម្រួល ត្រូវចាក់បញ្ចាំងរឿងរ៉ាវដើម្បីឱ្យបណ្តាញរបស់យោងខាងលើឱ្យសិក្ខាកាមទាំងអស់មើល (ហើយអាស័យដ្ឋាន នៃបណ្តាញរបស់យោងនេះក៏មាននៅក្នុងឯកសារអប់រំដែរ)
- >> បន្ទាប់ពីមើលរឿងរ៉ាវដើម្បីខ្លួនរួច អ្នកសម្របសម្រួល ត្រូវសួរសិក្ខាកាមនូវសំណួរមួយចំនួន ដូចខាងក្រោមនេះ ។
- >> ក្រុមរបស់អ្នកអាចសរសេរចម្លើយរបស់សិក្ខាកាមទុកផង ឬ អ្នកអាចដាក់ពាក្យថា យក នៅផ្នែកណាមួយក្នុងបន្ទប់ និង ដាក់ពាក្យថា មិនយក នៅផ្នែកម្ខាងទៀត នៃបន្ទប់ ហើយដែលសិក្ខាកាមអាចដើរទៅរកផ្នែកណាមួយ ដែលពួកគេយល់ស្របជាមួយនឹងលក្ខខណ្ឌនោះ ។

- តើពួកគេទទួលយកប្រាក់កម្ចីក្នុងគោលដៅសិក្សាអប់រំដែរឬទេ?
  - បើចម្លើយឆ្លើយថា មិនយក សួរតទៀតថា ហេតុអ្វីបានជាមិនយកប្រាក់កម្ចីនេះ?
  - បើចម្លើយឆ្លើយថា យក

- តើមានជម្រើសអ្វីផ្សេងក្នុងការទទួលយកប្រាក់កម្ចីពីគ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុដែរឬទេ (MFI)?
- ប្រសិនបើពួកគេត្រូវទទួលយកប្រាក់កម្ចីពីគ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុ ឬ ធនាគារ តើមានសិក្ខាកាមប៉ុន្មាននាក់ ក្នុងការទៅមើលគ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុទាំងនោះ ដើម្បីសិក្សាឱ្យបានយល់ពីអត្រាការប្រាក់ ថ្លៃសេវាពាក់ព័ន្ធផ្សេងៗ ឬ ការទាមទារនូវតម្រូវការអ្វីខ្លះ ដើម្បីឱ្យពួកគេមានសិទ្ធិទទួលបានប្រាក់កម្ចីនោះ មុននឹងសម្រេចចិត្តទទួលយក ប្រាក់កម្ចីពីគ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុណាមួយ ។
- តើមានការដាក់វត្ថុអប់រំ ដើម្បីធានាបំណុលដែរឬទេ?
- តើរយៈពេលយូរប៉ុន្មាន ទើបត្រូវសងបំណុលគេឱ្យរួច?
- តើវានឹងទទួលបានអ្វីពីប្រាក់កម្ចី ឬ ការវិនិយោគលើការអប់រំនេះមកវិញ?

អ្នកសម្របសម្រួល ត្រូវពន្យល់សិក្ខាកាមថា នេះគឺជាដំណើរការមួយ នៅពេលដែលពួកគេចង់ទទួលយកប្រាក់កម្ចី ដោយសារមូលហេតុមួយចំនួន ពីព្រោះ ៖

- ១) ប្រាក់កម្ចី មានន័យថា ប្រាក់បំណុល ហើយបំណុល គឺជាប្រាក់ ដែលអ្នកជំពាក់គេ និង ត្រូវសងគេវិញ ហើយពេលខ្លះ អាចនឹងត្រូវសងការប្រាក់ខ្ពស់ទៀតផង ។
- ២) អ្នកអាចនឹងជួបនូវបញ្ហាមួយចំនួន ប្រសិនបើអ្នកមិនសងប្រាក់បំណុលរបស់អ្នកទេ ។
- ៣) ប្រសិនបើអ្នកមិនសងប្រាក់បំណុលរបស់អ្នកទេ អ្នកអាចនឹងបាត់បង់នូវអ្វីដែលជាវត្ថុអប់រំ ដើម្បីធានាបំណុលនោះ ។
- ៤) ឥណទាន គឺជាលុយដែលអ្នកខ្ចីគេ ហើយលុយនេះ ក៏អ្នកត្រូវសងគេវិញដែរ ។
- ៥) ឥណទាន មានការបំណាយលើសេវាជាច្រើនផ្សេងទៀត ។
- ៦) ការទទួលនូវប្រាក់កម្ចីឥណទានច្រើនពេក អាចបណ្តាលឱ្យប្រាក់កម្ចីឥណទាននេះមានបញ្ហាច្រើន ។
- ៧) គ្រឹះស្ថានហិរញ្ញវត្ថុ និង ធនាគារ គឺជាគ្រឹះស្ថានផ្តល់នូវប្រាក់កម្ចីឥណទាន ។
- ៨) អ្នកត្រូវបង់ការប្រាក់ ថ្លៃសេវា និង ប្រាក់ពិនិយ័យផ្សេងៗក្នុងការប្រើប្រាស់ប្រាក់កម្ចីឥណទាននេះ ។
- ៩) ត្រូវសួរសំណួរជាច្រើន មុននឹងចុះហត្ថលេខាលើកិច្ចសន្យា នៃប្រាក់កម្ចីឥណទាន ។

បន្ទាប់ពីសិក្ខាកាមម្នាក់ៗបានបញ្ចប់ការមើលចំណុចខាងលើរួចហើយ អ្នកសម្របសម្រួល ត្រូវសួរសិក្ខាកាម ថាតើពួកគេធ្លាប់ឮអំពីការលេងតុងទីនដែរទេ ។ រំលឹកពួកគេថា ការលេងតុងទីន ក៏ជាប្រាក់បំណុលមួយ ប្រភេទដែរ នៅពេលអ្នកសម្រេចចិត្តលេងតុងទីន ។ ត្រូវទទួលស្គាល់ថា អ្នកលេងតុងទីនខ្លះ គឺដើម្បីសន្សំ លុយ ប៉ុន្តែសូមបញ្ជាក់ថា ការសន្សំលុយបែបនេះ មានហានិភ័យខ្ពស់ខ្លាំងណាស់ ព្រោះថាសមាជិកទាំង អស់នៃសមាគមសន្សំប្រាក់បែបនេះ មិនបានចុះហត្ថលេខាលើក្រដាសស្នាម ឬ កិច្ចសន្យា លេងតុងទីន នោះទេ និង ក្នុងករណីជាច្រើន អ្នកក៏មិនបានពិនិត្យផ្ទៀងផ្ទាត់នូវសារវត្ថុ របស់អ្នកលេង ទាំងអស់នោះដែរ ។

ការបញ្ចប់កម្មវិធីធ្វើលំហាត់:

អ្នកសម្របសម្រួល ត្រូវរំលឹកក្រុមសិក្ខាកាមម្តងហើយម្តងទៀតថា ការទទួលយកប្រាក់កម្ចី និង ការមិនអាច សង់គេវិញ តាមផែនការ ឬ កាលវិភាគ នៃការសងប្រាក់ទេ វាអាចធ្វើឲ្យអ្នកបិតក្នុងស្ថានភាពចប់ក្នុង អារម្មណ៍ជាខ្លាំង ។ រំលឹកក្រុមសិក្ខាកាមទៀតថា ប្រសិនបើសិក្ខាកាមណាមួយកំពុងបិតក្នុងស្ថានភាព ហិរញ្ញវត្ថុបែបនេះ សិក្ខាកាមនោះ ប្រាកដជាមានការបារម្មណ៍អំពីបញ្ហានេះ ដូច្នេះសិក្ខាកាមនោះ ត្រូវ និយាយជាមួយជនណាមួយ ដែលខ្លួនមានការជឿជាក់ ។

៥.៤.

ការបែងចែកថវិកា

ដូចយើងបានរៀនពីខាងដើមស្រាប់ហើយថា ការបែងចែកថវិកា គឺផែនការសរសេរ ដែលជួយអ្នកឲ្យបានដឹងថា តើអ្នកមានលុយចំនួនប៉ុន្មាន និង តើអ្នកត្រូវការចំណាយវាលើអ្វីខ្លះ ។ ការបែងចែកថវិកា ជួយអ្នកឲ្យតាមមើលនូវអ្វីដែលអ្នកកំពុងចំណាយ ចំណែកឯការបែងចែកថវិកាសម្រាប់ការធ្វើការងារវិញ អ្នកក៏ត្រូវការយកលំនាំតាមវានេះដែរ ។

ក្នុងការធ្វើផែនការថវិកា អ្នកត្រូវធ្វើសេចក្តីសម្រេចអំពីការចំណាយ ។ ផ្នែកនេះ នឹងមើលថាតើអ្នកត្រូវបញ្ចូលអ្វីនៅក្នុងខ្ទង់ថវិការបស់អ្នក ដោយត្រូវគិតពីអ្វី ដែលសំខាន់ ឬ អ្វីដែលមិនសំខាន់ ។

សកម្មភាពទី ១៩

ការចំណាយតាមតម្រូវការ និង
ការចំណាយតាមការចង់បាន

រយៈពេល នៃការធ្វើលំហាត់: ២០ នាទី

គោលបំណង នៃការធ្វើលំហាត់:

- >> សកម្មភាពនេះនឹងជួយក្រុមសិក្សាកាមឲ្យបានយល់ពីភាពខុសគ្នារវាងអ្វីសំខាន់ (របស់ត្រូវការ) ក្នុងការដាក់បញ្ចូលក្នុងខ្ទង់ថវិកា និង អ្វីដែលមិនសំខាន់ ។
- >> ដើម្បីកំណត់ឲ្យសិក្សាកាមបានដឹងថា មានរបស់ដែលអ្នកត្រូវការ ដើម្បីរស់ ដូចជា ម្ហូបអាហារ ទឹក និង ជម្រក (ផ្ទះ ឬ បន្ទប់ជួល) ។
- >> ដើម្បីកំណត់ឲ្យសិក្សាកាមបានដឹងថា មានរបស់ដែលមិនសំខាន់ (របស់ចង់បាន) ។ អ្នកអាចចង់បានរបស់ទាំងនេះ ប៉ុន្តែ របស់ទាំងនោះ មិនមែនជារបស់ដែលអ្នកត្រូវការ ដើម្បីបរិច្ចាគរស់នៅនោះទេ ។

សម្ភារៈសិក្សា (រួមមាន ការប្រើប្រាស់ខ្លឹមសារ នៃមេរៀន)

កាតផ្ទុកព័ត៌មានសម្រាប់សកម្មភាពទី២០

ដំណើរការ នៃការធ្វើលំហាត់:

- >> សិក្ខាកាមធ្វើការរួមគ្នាជាក្រុមតូចៗដែលមានគ្នាពីរនាក់ ។ ក្នុងក្រុមតូចនីមួយៗ ទទួលបានកាតផ្ទុកព័ត៌មានមួយឈុត ។ បន្ទាប់ពីទទួលបានកាតផ្ទុកព័ត៌មានមួយឈុតនេះហើយ សិក្ខាកាម ត្រូវប្រមូលរបស់ ក្នុងកាតផ្ទុកព័ត៌មាននោះ ដើម្បីគិតមើលថាអ្វីជារបស់ដែលត្រូវការ និង ប្រមូលរបស់ក្នុងកាតព័ត៌មានមួយទៀត ដែលសិក្ខាកាម ត្រូវគិតពីរបស់អ្វីដែលខ្លួនចង់បាន ។ សិក្ខាកាមក៏អាចប្រមូលរបស់ទាំងអស់នោះ ដាក់ឲ្យ នៅដាច់ៗពីគ្នា ដើម្បីកំណត់ឲ្យដឹងថា អ្វីដែលពួកគេយល់ស្របតាម និង អ្វីដែលមិនគួរយល់ស្របតាម ។
- >> អ្នកសម្របសម្រួល ត្រូវពិភាក្សាជាមួយក្រុមសិក្ខាកាមពីរបៀប ដែលពួកគេធ្វើសេចក្តីសម្រេចចិត្តរបស់ពួកគេ ។
- >> បន្ទាប់មក អ្នកសម្របសម្រួល ត្រូវសួរក្រុមសិក្ខាកាមនីមួយៗថាតើពួកគេអាចកំណត់អាទិភាព នៃ “របស់ត្រូវការ” ដែលត្រូវដាក់បញ្ចូលក្នុងបញ្ជី នៃរបស់ដែលត្រូវជ្រើសរើសនោះបានដែរឬទេ ?
- >> អ្នកសម្របសម្រួល ត្រូវជួយសិក្ខាកាមឲ្យបានយល់ថា ពួកគេត្រូវដាក់បញ្ចូលរបស់សំខាន់ៗនៅក្នុងខ្ទង់ចំរើការរបស់ពួកគេ ។
- >> នៅពេលក្រុមសិក្ខាកាមទាំងអស់បានបញ្ចប់សកម្មភាពទាំងនេះ អ្នកសម្របសម្រួល ត្រូវនាំក្រុមសិក្ខាកាមទាំងអស់ឲ្យមកជួបជុំគ្នាវិញ និង ធ្វើការប្រៀបធៀបអំពីលទ្ធផលរបស់ពួកគេ ។ តើបញ្ជីមួយណាដែលមានគំនរ នៃ “របស់ត្រូវការ” ឬ “របស់ចង់បាន” ធំជាងគេ? តើរបស់អ្វីខ្លះដែលពួកគេឯកភាពជាមួយសកម្មភាពនេះ នឹងជួយក្រុមសិក្ខាកាមឲ្យបានយល់ពីភាពជាមួយសួរក្រុមសិក្ខាកាមទាំងអស់មើលប្រសិនបើពួកគេត្រូវយករបស់អ្វីពីរយ៉ាងចេញពីបញ្ជី នៃគំនរ “របស់ត្រូវការ” និង ដាក់វាទៅក្នុងបញ្ជី នៃគំនរ “របស់ចង់បាន” តើពួកគេជ្រើសរើសយកអ្វីខ្លះ?

ការបញ្ចប់កម្មវិធីធ្វើលំហាត់:

បន្តការពិភាក្សានូវសំណួរ ដូចជា ៖

- >> តើអ្នកគ្រប់គ្នាត្រូវការរបស់ដូចគ្នាឬ?
- >> តើមនុស្សធំត្រូវការរបស់ដូចគ្នានឹងកុមារដែរឬ?
- >> ប្រសិនបើមានការជ្រើសរើសផ្សេងគ្នា តើរបស់ទាំងនោះជារបស់អ្វីទៅ?

បំណុលព័ត៌មានសម្រាប់សកម្មភាពទី១៩

របស់ត្រូវការ

- >> របស់បរិប្រើប្រាស់ក្នុងផ្ទះ
- >> មធ្យោបាយធ្វើដំណើរ
- >> ថ្លៃហ្គាស់
- >> ថ្លៃអ៊ិនធើណែត
- >> ថ្លៃឱសថ
- >> គ្រឿងទេស
- >> ថ្លៃភ្លើង
- >> ថ្លៃទឹក
- >> ថ្លៃសម្លៀកបំពាក់

របស់ចង់បាន

- >> បារី
- >> ក្បាលឌីវីឌី (DVD's)
- >> កាដេមី
- >> គ្រឿងអលង្ការ
- >> ទូរស័ព្ទចល័ត
- >> ហ្គេមវីដេអូ (Video games)

គ្រាប់អង្កាំ (ពណ៌ក្រហម)

នៅចុងបញ្ចប់ នៃមេរៀននេះ សុំឲ្យសិក្ខាកាមរើសយកអង្កាំពណ៌ក្រហមមួយគ្រាប់ រួចដោតវាចូលក្នុងខ្សែ ។ ចូររំលឹកសិក្ខាកាម ចំពោះការដែលមានអង្កាំក្រហមគឺបញ្ជាក់ពីហានិភ័យដែលមានន័យថា ពួកគេអាចក្លាយជាអ្នកជំនាញក្នុងការគ្រប់គ្រងហិរញ្ញវត្ថុរបស់ពួកគេ។ ពួកគេដឹងហើយថា តើអ្វីទៅជាប្រាក់បំណុលនោះ តើវាអាចនាំឲ្យផលវិបាកអ្វីខ្លះ ប្រសិនបើពួកគេមិនអាចសងប្រាក់បំណុលគេវិញបានទេ ។ តើពួកគេអាចសន្សំលុយរបស់ពួកគេតាមការបែងចែកថវិកាត្រឹមត្រូវពីចំណូលរបស់ពួកគេដោយរបៀបណា ហើយតើពួកគេអាចបែងចែកភាពខុសគ្នារវាងអ្វី ដែលពួកគេចង់បាន និង អ្វីដែលពួកគេត្រូវបានដោយរបៀបណា ។ ជម្រុញឲ្យសិក្ខាកាមសហការជាមួយអ្នកដែលអង្គុយជិតខ្លួន ដើម្បីជួយដោតគ្រាប់អង្កាំចូលក្នុងខ្សែ និងជួយគ្នាទៅវិញទៅមកក្នុងការចងខ្សែអង្កាំនោះ ពុំទ្វេដំរិញកដែរបស់ពួកគេ រួចពិភាក្សាគ្នាថា តើខ្សែអង្កាំនោះមានន័យយ៉ាងណាចំពោះពួកគេ ។

០៦

ដំហ៊ានបន្ទាប់

ក្នុងការសម្រេចគោលបំណងរបស់អ្នក

ការចាក់បញ្ចាំងរឿងវីដេអូបំផុសគំនិត (Inspirational video)

<https://www.facebook.com/klahan9cambodia/videos/1027876534016011/>

គោលបំណង៖

- » បង្ហាញសកម្មភាព ក្នុងការជួយដល់ផែនការសម្រាប់ការធ្វើការងារ និង ការសន្សំលុយដើម្បីគ្រូបានសម្រេចគោលបំណង ។
- » កំណត់នូវចំណុចគ្រោះថ្នាក់សំខាន់ៗ (ឧ. បងប្រុសរបស់ខ្ញុំចង់ខ្ចីលុយគេ ដោយសារប្រពន្ធគាត់ មានផ្ទៃពោះ ឬ ឈឺ) ។
- » ធ្វើការពិភាក្សាពីលក្ខខណ្ឌរបស់វា តាមរយៈ ការប្រើពាក្យ “នៅពេលណា, ប្រសិនបើ” ឧ. ចំណុចគ្រោះថ្នាក់ដែលនឹងអាចកើតឡើង ។ វិធីរក្សានូវទំនាក់ទំនងតាមរយៈការបង្ហាញផ្លូវ ទិដ្ឋភាពងារជាតិមុខរបរ និង ការងារ

សកម្មភាពទី ២០

ផែនការសកម្មភាពរបស់ខ្ញុំ

រយៈពេល នៃការធ្វើលំហាត់៖ ៤៥ នាទី

គោលបំណង នៃការធ្វើលំហាត់៖

- » ដើម្បីលើកទឹកចិត្តសិក្ខាកាមឲ្យរៀបរាប់ពីគោលដៅរបស់ពួកគេ និង កំណត់សកម្មភាពក្នុងការបង្កើតគោលដៅនេះ
- » ដើម្បីឲ្យសិក្ខាកាមចែករំលែកនូវគោលដៅនេះជាមួយនឹងមិត្តភក្តិ និង សមាជិកគ្រួសាររបស់ពួកគេ
- » ដើម្បីផ្តល់នូវទិដ្ឋភាពទូទៅ នៃអ្វីដែលពួកគេបានរៀន

សម្ភារៈសិក្សា (រួមមាន ការប្រើប្រាស់ខ្លឹមសារ នៃមេរៀន)

តារាងអត្ថបទសកម្មរបស់ខ្ញុំសម្រាប់ចែកឲ្យសិក្ខាកាមម្នាក់ៗ

ដំណើរការ នៃការធ្វើលំហាត់:

ក្នុងពេលធ្វើសកម្មភាពនេះ សិក្ខាកាម ត្រូវចំណាយពេលបំពេញតារាងផែនការសកម្មភាពរបស់ខ្ញុំ ។ អ្នកសម្របសម្រួល ត្រូវឲ្យសិក្ខាកាមយកផែនការសកម្មភាព ដែលជាប់សញ្ញាគេចេញមក និង សុំឲ្យពួកគេ បំពេញវាជាក្រុមដែលមានគ្នាពីរនាក់ ឬ ធ្វើម្នាក់ឯង ឲ្យពួកគេធ្វើយ៉ាងម៉េចក៏បាន ឲ្យតែពួកគេយល់ថាមានភាព ងាយស្រួលសម្រាប់ពួកគេ ។ សុំឲ្យពួកគេបិទភ្នែក និង សុំឲ្យពួកគេពិតជាគិតពីអ្វី ដែលពួកគេត្រូវធ្វើ ដើម្បីឲ្យ បានសម្រេចគោលដៅរបស់ពួកគេ ។

ឥឡូវនេះ អ្នកសម្របសម្រួល ត្រូវសួរសិក្ខាកាមនូវសំណួរ ដូចខាងក្រោមនេះ ៖

- >> តើជំនាញអ្វីខ្លះដែលអ្នកចង់រៀន?
- >> តើអ្នកត្រូវការនរណាឲ្យមកជួយអ្នក?
  - តើអ្នកចង់ធ្វើគោលដៅរបស់អ្នកបានសម្រេចនៅពេលណា? តើអ្នកមានបានកំណត់ថ្ងៃ ច្បាស់លាស់ដែរឬទេ? តើហេតុអ្វីបានជាអ្នកសម្រេចជ្រើសរើសយកថ្ងៃនេះ?
- >> តើអ្នកអាចប្រឈមនឹងឧបសគ្គអ្វីខ្លះក្នុងដំណើរផ្លូវដ៏វែងឆ្ងាយនេះ ហើយតើអ្នកអាចជំនះ ឧបសគ្គ ទាំងអស់នេះបានដោយរបៀបណា?

ប្រសិនបើអ្នកមានការជឿជាក់ ល្មមក្នុងការធ្វើបែបនេះ ហេតុអ្វីបានជាអ្នកមិនចែករំលែកនូវគោលដៅ និង សកម្មភាព ដែលអ្នកនឹងត្រូវធ្វើ និង នៅពេលណាទើបអ្នកចែករំលែកនូវគោលដៅ និង សកម្មភាពនេះ ជាមួយសិក្ខាកាមផ្សេងទៀតក្នុងក្រុម មិត្តភក្តិ សមាជិកគ្រួសារ ឬ អ្នកអង្គុយជិតអ្នក ។

ឧទាហរណ៍៖

ខ្ញុំឈ្មោះ សេរី អាយុ១៩ឆ្នាំ រស់នៅខេត្តបាត់ដំបង ។
ខ្ញុំមានគោលដៅបើកហាងកាហ្វេនៅពេលខ្ញុំមានអាយុ២១ឆ្នាំ ។
នេះជាសកម្មភាពមួយចំនួនដែលខ្ញុំត្រូវធ្វើមាន ៖

១. រៀនបន្ថែមទៀតពីការចាប់ផ្តើមបើកអាជីវកម្មផ្ទាល់ខ្លួនរបស់ខ្ញុំ ជាមួយនឹងមជ្ឈមណ្ឌលស្វែងរក ការងារឲ្យធ្វើរបស់ទីភ្នាក់ងារជាតិមុខរបរ និង ការងារ (NEA) នៅខេត្តបាត់ដំបង ។
២. ឧបសគ្គមួយដែលខ្ញុំអាចនឹងប្រឈមនោះ គឺឪពុកម្តាយរបស់ខ្ញុំ ។ មុននឹងខ្ញុំអនុវត្តជំនាញក្នុងការ ចរចារបស់ខ្ញុំ ខ្ញុំត្រូវត្រៀមខ្លួនជាស្រេច ហើយការធ្វើបែបនេះ ខ្ញុំអាចនិយាយជាមួយឪពុកម្តាយរបស់ ខ្ញុំអំពីគំនិតរបស់ខ្ញុំ ព្រោះថា ឪពុកម្តាយរបស់ខ្ញុំមានគម្រោងផ្សេងពីខ្ញុំ ។
៣. សុំបំពេញនូវផែនការហិរញ្ញវត្ថុ និង ថវិកាគោល ដោយត្រូវមើលរឿងរ៉ាវដើម្បីខ្លួនពីកម្មវិធីក្លាហាន១ ដែលមាននិយាយអំពីគន្លឹះសម្រាប់ជំនួយស្មារតីក្នុងការសន្សំប្រាក់ ប្រសិនបើអ្នកចង់ចាប់ផ្តើម បើកអាជីវកម្មផ្ទាល់ខ្លួនរបស់អ្នក ។
៤. បញ្ចប់ការហាត់ហ្វឹកហ្វឺនក្នុងវិស័យបដិសណ្ឋារកិច្ចរបស់ខ្ញុំនៅមន្ទីរការងារ និង បណ្តុះបណ្តាល វិជ្ជាជីវៈ ក្នុងខេត្តបាត់ដំបង ។

ការបញ្ចប់កម្មវិធីធ្វើលំហាត់:

សកម្មភាពភាគច្រើន រៀបរាប់អំពីការចែករំលែកនូវគោលដៅ និង ការងាររបស់ពួកគេ ។ អ្នកសម្របសម្រួល ត្រូវលើកទឹកចិត្តសិក្ខាកាមឲ្យនិយាយគ្នាអំពីផែនការសកម្មភាពរបស់ពួកគេជាមួយនឹងសិក្ខាកាម ដែលអង្គុយជិតពួកគេ មិត្តភក្តិ ឬ សមាជិកគ្រួសាររបស់ពួកគេ ។ ប្រសិនបើពួកគេចង់បាន និង ពួកគេមាន សមត្ថភាពក្នុងការធ្វើផែនការសកម្មភាពនិង គោលដៅនេះ ពួកគេអាចប័ត ឬ កត់ត្រាទុកក្នុងទូរស័ព្ទចល័ត របស់ពួកគេ និង ចែករំលែកវាក្នុងបណ្តាញទំនាក់ទំនងសង្គមរបស់ពួកគេ ។

ចំណុចគន្លឹះសម្រាប់ជាជំនួយស្មារតីក្នុងការបណ្តុះបណ្តាល:

អ្នកសម្របសម្រួល ត្រូវប្រាប់ក្រុមសិក្ខាកាមឲ្យនិយាយអំពីផែនការរបស់ពួកគេជាមួយនឹងក្រុមសិក្ខាកាម ឬ ជាមួយមនុស្សទុកចិត្ត ដែលអាចជួយពួកគេបាន ។

ត្រូវប្រាកដថា អ្នកសម្របសម្រួល បញ្ចប់វគ្គបណ្តុះបណ្តាលនេះ ដោយរក្សាយុទ្ធជាមួយ និង ភាព សប្បាយ រីករាយ ។ អ្នកអាចចាក់ចម្រៀងស្តាប់ ឬ ថតរូបជាក្រុមទុកអនុស្សាវរីយ៍ និង បង្ហាញទុកក្នុងគេហទំព័រ ហ្វេសប៊ុក នៃកម្មវិធីស្ថាប័ន។

គ្រាប់អង្កាំ (ពណ៌លឿង)

នៅចុងបញ្ចប់ នៃមេរៀននេះ សុំឲ្យសិក្ខាកាមរើសយកអង្កាំពណ៌លឿង រួចដោតវាចូលក្នុងខ្សែ ។ ចូររំលឹក សិក្ខាកាមថា អង្កាំពណ៌លឿងនេះ តំណាងឲ្យផែនការសកម្មភាពរបស់ពួកគេ ដែលពួកគេនឹងធ្វើ ដើម្បីសម្រេច គោលបំណងរបស់ពួកគេ ដែលពួកគេបានកំណត់វា កាលពីមុនការចាប់ផ្តើម នៃវគ្គបណ្តុះបណ្តាលនេះ ។ ក្នុង ពេលជាមួយគ្នានេះដែរ ពួកគេក៏គិតអំពីផែនការ “ខ” ឬ ផែនការ “គ” ទៀតផង ប្រសិនបើការងារនោះ វាមិន ប្រព្រឹត្តទៅតាមអ្វីដែលពួកគេចង់បាន ។ សុំប្រាប់សិក្ខាកាមឲ្យគិតផងដែរអំពីបរាជ័យ និង ត្រូវចាត់ទុកវា ថាជា មេរៀន ដើម្បីឲ្យពួកគេអាចធ្វើអ្វីផ្សេងពីនេះ នាពេលអនាគត និង មិនប្រព្រឹត្តនូវកំហុសដដែលៗ ។ ជម្រុញឲ្យ សិក្ខាកាម សហការជាមួយអ្នកអង្គុយក្បែរខ្លួនពួកគេ ដើម្បីឲ្យជួយដោតអង្កាំចូលខ្សែ រួចជួយគ្នាទៅវិញទៅមក ក្នុងការចងខ្សែអង្កាំនោះពីទ្វេជុំវិញក្នុងដៃរបស់ពួកគេ និង ពិគ្រោះគ្នាមើលថាតើខ្សែអង្កាំនោះមានន័យដូចម្តេច ចំពោះពួកគេ ។

នេះជាអង្កាំចុងក្រោយហើយ ដែលសិក្ខាកាមទទួលបាន ។ ឥឡូវនេះ ពួកគេគួរទទួលបានខ្សែដៃគ្រាប់អង្កាំ ដែលមានប្រាំពណ៌ផ្សេងគ្នា ។ រំលឹកសិក្ខាកាមឲ្យបានដឹងថាតើអង្កាំនីមួយៗតំណាងឲ្យអ្វី និង ពន្យល់ពួកគេថា ខ្សែដៃនេះ ជាគ្រឿងរំលឹករូបកាយឲ្យបានដឹងអំពីក្តីស្រមៃរបស់ពួកគេ និង ជំនាញ ដែលឥឡូវនេះ ពួកគេត្រូវប្រ ក្លាយពីក្តីស្រមៃឲ្យទៅជាបានសម្រេចគោលបំណងរបស់ពួកគេទៅវិញ ។

Website: <http://klahan9.com.kh>

Facebook: <https://www.facebook.com/klahan9cambodia>

YouTube: <https://www.youtube.com/c/klahan9Cambodia>